UPPSALA VATTEN

Uppsala Vatten och Avfall AB
Organisationsnummer 556025-0051
Fastställelseintyg

20230426007957

Års- och hållbarhetsredovisning för 2022

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sidnummer
Förvaltningsberättelse	36
Resultaträkning	51
Balansräkning	52
Kassaflödesanalys	54
Noter	55
Signering	66

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tkr kronor. Uppgifter inom parantes avser föregående år.

Fastställelseintyg

Undertecknad styrelseledamot i Uppsala Vatten och Avfall AB intygar, dels att denna kopia av årsredovisningen stämmer överens med originalet, dels att resultaträkningen och balansräkningen har fastställts på årsstämman den 31 mars 2023. Årsstämman beslutade att godkänna styrelsens förslag till hur vinst ska fördelas.

Uppsala 2023

.....
Underskrift

Rickard Malmström
Styrelseordförande

20230426079 58

UPPSALA VATTEN

Års- och hållbarhetsredovisning 2022

Uppsala Vatten och Avfall AB

20230426079S9

Innehållsförteckning

1 VD har ordet 4

2 Uppsala Vatten och Avfall AB 6

3 Året som gått 7

4 Affärsmodell och värdekedja 8

4.1 Övergripande styrning 8

4.2 Hållbarhet i värdekedjan 9

4.2.1 Tillämpade hållbarhetskrav 10

4.2.2 Utveckling av hållbarhetskrav 11

5 Risker och riskhantering 12

6 Bolagets målområden och hållbarhetsanalys 14

6.1 Effektiv vattenanvändning 14

6.1.1 Dagvatten och skyfall 14

6.1.2 Dricksvatten 14

6.1.3 Spillvatten 16

6.1.4 Bolagets vattenanvändning 17

6.2 Effektiv resursanvändning 18

6.2.1 Insamling kommunalt avfall 18

6.2.2 Återvinningscentraler 18

6.2.3 Hovgården 19

6.2.4 Behandling av matavfall 19

6.2.5 Avloppsslam 20

6.2.6 Bolagets verksamhetsavfall 21

6.3 Effektivt klimatarbete 21

6.3.1 Tillhandahålla förnybara drivmedel 21

6.3.2 Bolagets klimatpåverkan 22

6.3.3 Klimatanpassning 23

6.4 Effektiv organisation 24

6.4.1 Kvalitet, kund- och intressentperspektivet 24

6.4.2 Medarbetaren och förändringsledning 26

6.4.3 Säkerhetsskydd 27

7 Uppföljning bolagsmål och indikatorer 29

7.1 Bolaget ser avfall som en resurs och verkar för ett cirkulärt Uppsala 29

7.2 Bolaget ska ha en ekonomisk styrning och uppföljning som bidrar till god ekonomisk hushållning 30

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 2 / 68

20230426007960

7.3 Bolaget ska ha en långsiktig och hållbar VA-försörjning 33
7.4 Bolaget ska minska utsläpp av växthusgaser och effektivisera energianvändningen 35
7.5 Bolaget ska använda sina anläggningar kostnadseffektivt och stärka det planerade underhållet 37
7.6 Kund- och intressentperspektivet ska genomsyra hela bolaget 38
7.7 Bolaget ska vara en effektiv och processorienterad organisation 40
7.8 Uppsala Vatten och Avfall ska vara en attraktiv arbetsgivare 40
8 Intressent och väsentlighetsanalys 42
8.1 Intressentanalys 42
8.2 Väsentlighetsanalys 43
9 Årsredovisning för Uppsala Vatten & Avfall AB räkenskapsåret 2022-01-01 till 2022-12-31 45

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 3 / 68

20230426079 61

1 VD har ordet

Uppsala Vatten har fortsatt utvecklingen under 2022 och på det hela taget så har det varit ett mycket händelserikt år som både genererat nya möjligheter men som också präglats av stora utmaningar.

Via ett nytt ägardirektiv har vi fått möjligheten att även kunna engagera oss inom vätgas och andra energibärare som bidrar till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle. Förändringen skapar ett större utrymme för oss på Uppsala Vatten att strategiskt utveckla den befintliga biogasverksamheten där vätgas skulle kunna bli ett framtida komplement. Det här är en utveckling som jag verkligen ser fram emot att driva tillsammans med bolaget och våra närmaste intressenter.

Inom ramen för denna utveckling så har vi tillsammans med Vattenfall fått finansiering från Energimyndigheten och påbörjat ett projekt för att bygga en kombinerad station för tankning av vätgas och snabbladdning av tunga fordon. Genom tankstationen kommer vi att stärka Uppsalas förutsättningarna att bidra till omställningen av transportsektorn för el- och vätgasdrivna tunga transporter. Anläggningen beräknas stå klar i början av 2024 och kommer då vara den enda av sitt slag i Sverige.

Den tillståndsprocess som vi driver för Kungsängsverket har tyvärr inte framskridit i den takt som vi hade hoppats på. Tillståndsärendet har dragit ut på tiden eftersom de båda remissmyndigheterna Naturvårdsverket och Vattenmyndigheten har olika syn på hur undantag i lagstiftningen gällande miljökvalitetsnormer ska användas. Båda remissmyndigheterna har dock klargjort att de anser att reningen vid avloppsreningsverket är så bra som det är tekniskt möjligt och att tillstånd bör ges. Frågan om huruvida undantaget i vattenförvaltningsförordningen för att ändra miljökvalitetsnormen för fosfor ska användas i Uppsala eller ej ligger sen i juni 2022 på regeringens bord. Kungsängsverket behöver nytt miljötillstånd under kommande år då detta är avgörande för hela Uppsalas framtida utveckling. Frågan har också betydelse för samhällsutvecklingen och VA-branschen i Sverige i stort.

Bolagets juridiska process mot Försvarsmakten kring PFAS-föroreningarna i Uppsalas grundvatten fortgår i Mark- och Miljööverdomstolen (MÖD). Bolaget har under hösten 2022 gått in med nya förstärkta utredningar, vilka Försvarsmakten förväntas bemöta i början av 2023. Det är i skrivande stund oklart hur lång tid processen kommer ta, men rimligt att anta att en dom från MÖD skulle kunna komma hösten 2023. Livsmedelsverkets nya föreskrifter om dricksvatten gäller från 1 januari 2023 och innebär bland annat skärpta krav vad gäller vissa PFAS-ämnen. De nya gränsvärdena är satta med utgångspunkt i hur människor tål en långvarig exponering. Även om det inte innebär några akuta hälsorisker om halterna är något högre under en begränsad tid, föranleder normändringar stora insatser i produktionsprocessen för dricksvatten. De nya kraven behöver klaras från 1 januari 2026. Bolaget intensifierar nu arbetet med att klara kravbilden så snart som möjligt. Detta kan kräva investeringar och ökade driftskostnader, och understryker ytterligare betydelsen av bolagets skadeståndsprocess. Det är fortsatt viktigt att bolaget utgör en klar och tydlig röst såväl i samhällsdebatten och i dialog med myndigheter. Detta för att hantera föroreningar rättsligt - att de förebyggs, hanteras nära källan och att ansvaret läggs på förorenaren och inte på dricksvattenproducenten.

Ett annat område som har utvecklats under 2022 och kommer att påverka bolagets verksamhet i stor utsträckning under de kommande åren är insamlingsansvaret för förpackningar från hushållen som 2025 kommer att övergå från Förpackningsinsamlingen (FTI) till kommunen och Uppsala Vatten. Denna förändring kommer innebära att vi behöver utveckla nya insamlingstjänster men hjälper oss även att driva utvecklingen mot mer cirkulera avfallsflöden och minska mängden felsorterade avfallsmängder från hushållen och därmed öka återvinningsgraden.

Under året har vi genomfört en omfattande kartläggningen av bolagets direkta och indirekta miljöpåverkan. Resultaten kommer att användas för framtida prioriteringar och även utgöra grunden för ett framtida miljöledningssystem i enlighet med ISO 14001 en utveckling som är mycket efterlängtad av mig medarbetarna, våra kunder och intressenter.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 4 / 68

20230426075962

Som avslutning vill jag nämna den ledarskaps- och medarbetarskapssatsning som vi rullat in inom hela bolaget under 2022, Klart ledarskap för våra chefer och Klart partnerskap för alla medarbetare. Med detta som utgångspunkt och kulturbärare så hoppas jag kunna växla upp bolagets bidrag till ett hållbart och cirkulärt samhälle och till Uppsala kommuns fortsatta utveckling ännu mer.

Sigrid De Geyter, VD

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 5 / 68

20230426107963

2 Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsala Vatten och Avfall AB (i dokumentet kallat Uppsala Vatten) är ett kommunalt bolag som arbetar med produktion av dricksvatten, rening av avloppsvatten, hämtning av kommunalt avfall från hushåll, produktion av biogas och återvinning av avfall i Uppsala.

Uppsala Vatten och Avfall AB ska, genom att vara en av de ledande aktörerna i Sverige, ge kommunens hushåll och företag högkvalitativa tjänster inom VA och avfallshantering som ska kännetecknas av kvalitet, pålitlighet och effektivt hushållande med resurser.

På Uppsala Vatten arbetar 320 medarbetare. Under 2022 har bolaget levererat vatten och avlopp till ungefär 215 000 personer samt hämtat avfall från 234 000 invånare i Uppsala kommun.

Nettoomsättningen i bolaget var 848 miljoner kronor under 2022.

Inom kommunen finns:

- 14 vattenverk (de två största finns i Gränby och Bäcklösa, övriga finns i anslutning till olika tätorter)
- Tio reningsverk (det största ligger i Kungsängen, övriga är placerade i anslutning till olika tätorter)
- Åtta återvinningscentraler (en ny har börjat byggas i Fyrislund vilken kommer att ersätta den i Boländerna)

Hovgårdens avfallsanläggning består av tre huvudverksamheter: sortering, deponi och ytor för mellanlagring och behandling av avfall.

Uppsala Vattens biogasanläggning vid Kungsängens gård. Dit körs allt insamlat matavfall i Uppsala och kretsloppet för matavfall sluts, när bolaget producerar biogas, som ersätter fossila drivmedel, och biogödsel som blir växtnäring på gårdar omkring Uppsala.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 6 / 68

Uppsala Vatten 2022

Flerfackskärl för insamling av förpackningar
Det kommer bli enklare att källsortera förpackningar i Uppsala kommun. Uppsala Vattens styrelse har fattat beslut att planera för införande av fastighetsnära insamling av förpackningar med flerfackskärl från villor från och med 2025.

Januari

Säkerhetspolitiska läget
Det säkerhetspolitiska läget i världen och kriget i Ukraina har påverkat verksamheten, precis som hela samhället, med ökade kostnader, svängningar på energimarknaden och en allmän osäkerhet.

Uppsala Vatten har under 2022 arbetat i nära samarbete med kommunkoncernen, myndigheter och andra relevanta aktörer för att säkra bolagets verksamhet. Uppsala Vattens verksamhet är samhällsviktig och tillgång till dricksvatten är av nationellt intresse.

Februari

Mars

April

Maj

Beslut om nytt vattenverk
Uppsala kommun beräknas växa från dagens 240 000 invånare till 325 000 invånare år 2050.

För att säkra dricksvattenförsörjningen även i framtiden kommer Uppsala Vatten att anlägga en ny vattentäkt i Järlåsa samt bygga ut Uppsalas dricksvattenanläggningar och komplettera med ett tredje vattenverk till år 2050.

Beslutet att utveckla verksamheten antogs av bolagets styrelse under juni 2022.

Juni

Juli

Augusti

Ägardirektiv för vätgas
Uppsala Vatten fick ett nytt ägardirektiv i september 2022.

Det ger bolaget möjlighet att arbeta bredare inom drivmedel och andra energibärare, med syftet att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle. Det nya direktivet gör också att bolaget kan etablera en produktion och distribution av vätgas.

I ett första steg kommer Uppsala Vatten tillsammans med Vattenfall att bygga en station för kombinerad vätgastankning och snabbladdning av elfordon som ska stå klar i början av 2024.

September

Oktober

Nya lokaler på Libro ringväg
Under september invigdes bolagets nya lokaler på Libro Ringväg 31. Bolaget har växt de senaste åren och nya lokaler för avdelningar som behöver utrymme för tekniska behov blev verklighet under 2022.

November

December

Allt ljus på Uppsala
Under november medverkade Uppsala Vatten i Allt ljus på Uppsala med konstverket Åter! av konstnären Erik Hedman och det består av 3 800 ljussatta plastförpackningar.

Det är den mängd plastförpackningar som ett hushåll med två vuxna och två barn använder på nio månader. Hälften av alla dessa plastförpackningar sorteras fel och får aldrig chansen att återvinnas.

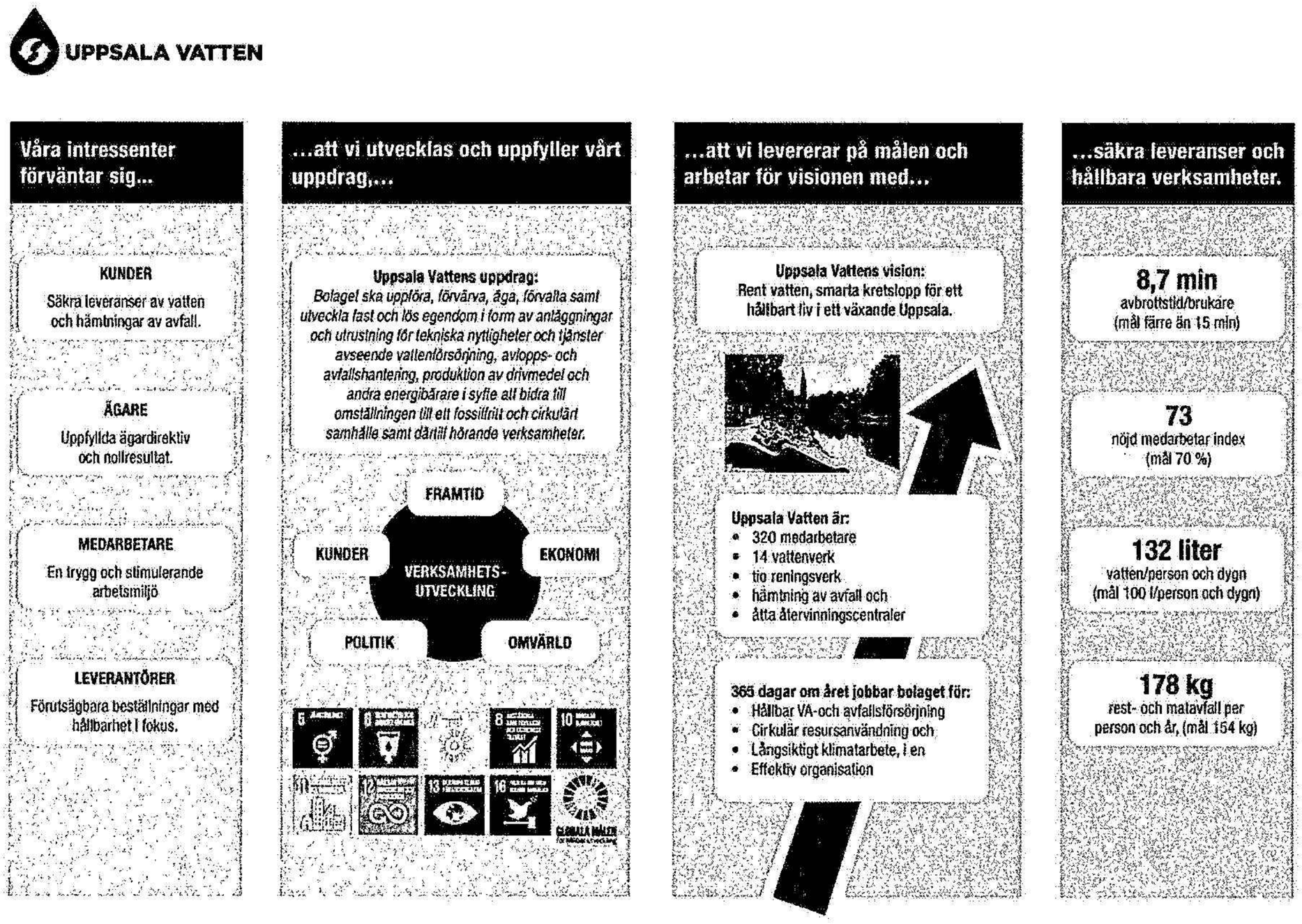
Ny avfallsplan
Under hösten antogs en ny avfallsplan av kommunfullmäktige. Syftet är att minska avfallsmängderna, öka återanvändningen och materialåtervinningen samt minska avfallets miljö- och klimatpåverkan.

Avfallsplanen har satt människan i centrum och syftar till att det ska vara lätt att göra rätt och svårt att göra fel.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC

20230426079655

4 Affärsmodell och värdekedja

4.1 Övergripande styrning

Uppsala Vatten verkar i en mycket expansiv del av Sverige – i en av landets starkaste tillväxtregioner. Bolaget medverkar aktivt i ett hållbart samhällsbyggande och planerar för långsiktig dagvattenhantering samt verkar för klimatdriven affärsutveckling, ständiga energieffektiviseringar samt tillämpar ny teknik

Översiktsplanen bedömer att 340 000 personer kommer bo i Uppsala kommun år 2050, en nivå som bolaget behöver ta höjd för. Uppsala kommun fortsätter att expandera och förtätas. Där nya områden växer fram och nya arbetsplatser tar form krävs fungerande infrastruktur, säkrad kapacitet och hållbar förvaltning av naturresurser och anläggningar. Sedan 2009 bedrivs detta arbete i bolagsform, när Uppsala Vatten och Avfall AB bildades som ett dotterbolag till Uppsala kommun.

Uppsala Vattens uppdrag

Bolaget styrs av ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige varje år, i samband med beslut om mål och budget för hela kommunkoncernen.

Uppsala Vatten ansvarar för att inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle samt därtill hörande verksamheter.

Bolagets verksamhet finansieras av taxor inom VA- och avfallsområdet, men även genom försäljning av återvinningstjänster för verksamhetsavfall vid Hovgårdens avfallsanläggning och försäljning av den biogas som produceras. Verksamheten är till stor del reglerad av lagar och förordningar där renhållningsförordningen och vattentjänstlagen är några av de viktigaste.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 8 / 68

20230426007966

Strategiska mål

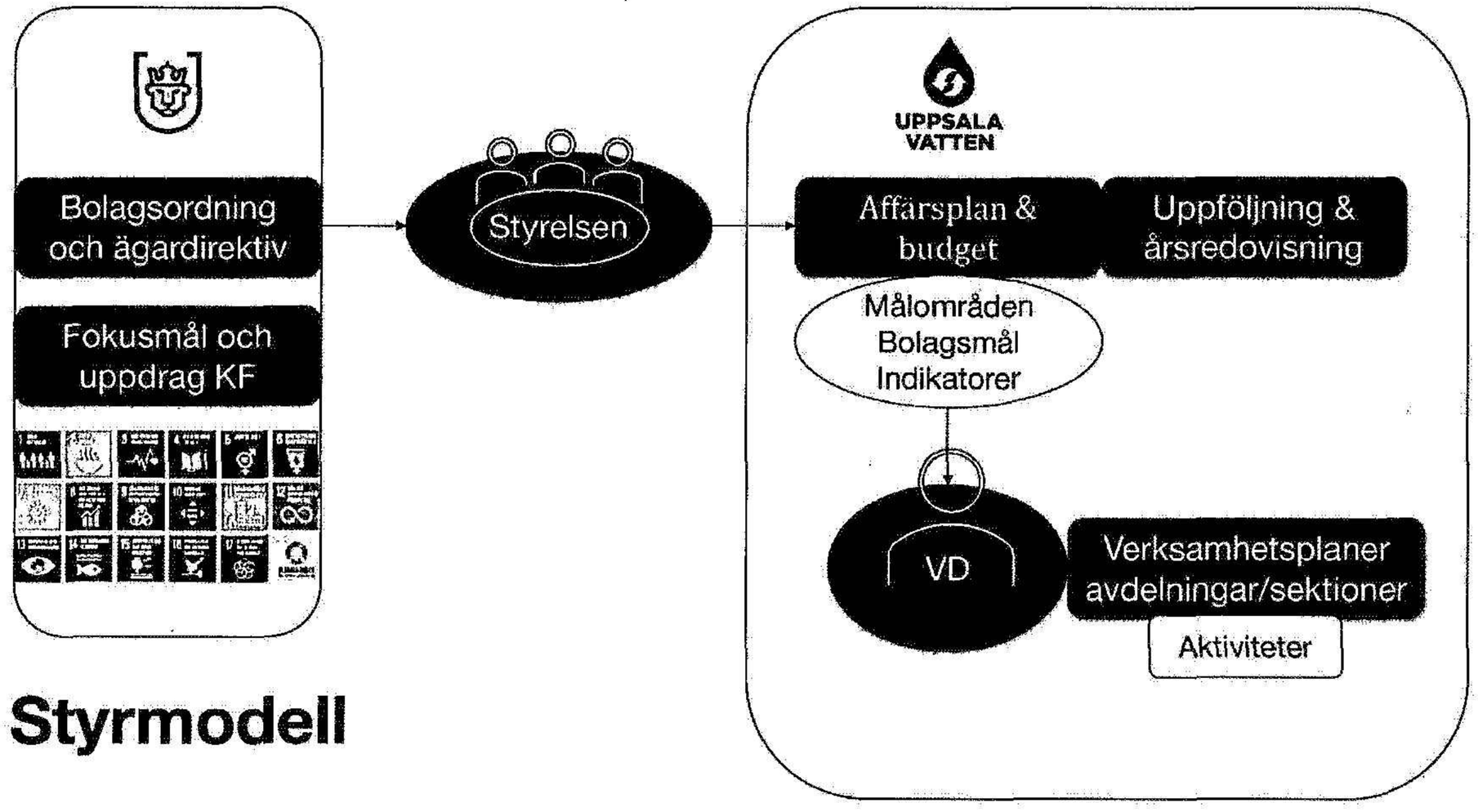
Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges mål, vilka under 2022 utgörs av nio inriktningsmål. Bolagets mål utgår från ägardirektiven med tillhörande uppdrag och kommunfullmäktiges mål. Målen är formulerade för att säkerställa att bolaget bidrar till de uppdrag som finns i styrande dokument.

Bolagets arbete styrs via kommungemensamma dokument och policys med tillhörande uppföljning. En av dessa är policy för hållbar utveckling som syftar till att beskriva hur Uppsala kommun ska arbeta för att Uppsala ska utvecklas hållbart. Bolagets egna riktlinjer utgår från kommungemensamma dokument och beslutas och följs upp av bolagets styrelse. Relevanta styrdokument återfinns i bolagets processbaserade ledningssystem. Ledningssystemet är certifierat i enlighet med ISO 9001:2015.

Baserat på ovanstående, i kombination med resultatet från genomförd intressent- och väsentlighetsanalys och genomförda riskanalyser, har bolaget valt att fokusera hållbarhetsarbetet runt nedanstående fyra områden. Utöver dessa områden pågår ett arbete för att stärka hållbarhetsarbetet inom bolagets värdekedja. Styrelsen ansvarar för bolagets hållbarhetsredovisning.

- Effektiv vattenanvändning
- Effektiv resursanvändning
- Effektivt klimatarbete
- Effektiv organisation

Nedan redovisas bolagets styrmodell visuellt. För kommande planeringsperiod har kommunfullmäktige bytt ut de tidigare nio inriktningsmålen till fyra fokusmål.

Styrmodell

4.2 Hållbarhet i värdekedjan

Offentlig upphandling är den process som offentliga organisationer använder för att göra inköp. Som helägt kommunalt bolag är Uppsala Vatten en offentlig organisation och bolaget omfattas därför av de lagar som styr hur upphandling ska gå till, framför allt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Upphandlingsarbetet ska värna om en sund konkurrens för att säkerställa att skattemedel används så effektivt som möjligt

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 9 / 68

20230426007967

samt ge potentiella leverantörer goda förutsättningar att delta i upphandlingar och göra affärer med offentlig sektor på lika villkor. Upphandlingsarbetet kan också användas strategiskt för att bidra till hållbar samhällsutveckling, exempelvis genom att ställa krav på etisk och miljömässigt hållbar produktion av varor och tjänster.

Inom Uppsala kommunkoncern finns en gemensam upphandlingspolicy. Denna lyfter fram att upphandling är ett strategiskt verktyg som ska bidra till att kommunens mål uppfylls och att kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Den lyfter också fram att kommunens upphandlingar ska bidra till långsiktiga och strukturella förändringar i ekonomisk, social och ekologisk hållbar riktning. Dessutom främjar kommunen innovationer för att möta framtida utmaningar inom välfärd, miljö samt tillväxt och ställer krav på långsiktigt hållbara lösningar.

Upphandlingsfunktionen på Uppsala Vatten är en del av avdelningen hållbar affärsutveckling. Detta bidrar till en tydligare koppling mellan företagets ambitioner inom hållbarhet och dess anskaffning av varor och tjänster. Den intressent- och väsentlighetsanalys som genomfördes under 2020 har bidragit till ökat fokus på hållbarhet i värdekedjan då det framkom att leverantörsmarknaden efterfrågar ett ökat fokus på hållbarhet bland annat i termer av tuffare miljö- och klimatkrav i upphandlingar.

Ett område som bolaget behöver utveckla framöver är uppföljning av ställda krav. I nuläget har det inte kommit bolaget till kännedom om några avvikelser från ställda krav inom social hållbarhet. Inom miljöområdet har det framkommit ett fall där leverantör avviker från att använda det förnybara bränsle som har avtalats och en dialog har påbörjats med leverantören för att åtgärda detta. En mer aktiv uppföljning behövs dock för att bolaget ska försäkra sig om god hållbarhet i värdekedjan.

4.2.1 Tillämpade hållbarhetskrav

Social hållbarhet

För att säkerställa krav och minska riskerna kopplat till social hållbarhet arbetar Uppsala Vatten med följande grundläggande krav.

- *Antidiskriminering:* Leverantörerna ska följa gällande diskrimineringslagstiftning och även ta ansvar för att likabehandling och jämställdhet råder i alla leverantörsled.
- *Barns rättigheter:* Leverantörerna ska följa FN:s konvention om barns rättigheter och även kontrollera att denna efterlevs i hela leverantörskedjan.
- *Anti-korruption:* Leverantörerna ska ansvara för att motverka korruption i sin verksamhet.
- *Mänskliga rättigheter:* Leverantörerna ska följa FN-stadgan för mänskliga rättigheter och Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter, samt kontrollera att dessa efterlevs i hela leverantörskedjan.
- *Särskilda arbetsrättsliga villkor:* Leverantörerna och deras anlitade underleverantörer ska som minimikrav leva upp till nivåer i tillämpbara kollektivavtal avseende lön, semester och arbetstid, samt även uppfylla de lagstadgade skyldigheter avseende anständiga arbetsvillkor och arbetsmiljökrav enligt ILO:s kärnkonventioner som Sverige ratificerat.

Miljö och klimat

I dagsläget tillämpas i viss utsträckning generella miljörelaterade hållbarhetskrav i många avtal, där exempelvis leverantörer som utför transporter med hållbara drivmedel premieras.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 10 / 68

20230426079G8

4.2.2 Utveckling av hållbarhetskrav

Vägledning för miljö- och klimatkrav på transporter och fordon

Under året som gått har Uppsala Vatten haft i uppdrag via ägardirektiv att utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Därför har en vägledning för miljö- och klimatkrav vid upphandling av transporter och fordon tagits fram och kommer att tillämpas i kommande upphandlingar.

Uppförandekod för leverantörer

Under året har också ett förslag arbetats fram avseende uppförandekod för leverantörer. Syftet med den är att skärpa kraven på leverantörer inom både miljö och social hållbarhet avseende lagefterlevnad, arbetsnormer, mänskliga rättigheter, hållbart resursutnyttjande samt hälsa och säkerhet. Uppförandekoden ska gälla i hela leverantörskedjan och Uppsala Vatten ska kunna göra kontroller för att försäkra sig om leverantörens efterlevnad.

Produktspecifika hållbarhetskrav

När det kommer till produktspecifika hållbarhetskrav har bolaget som ambition att ta fram riktlinjer som ska vara till stöd i upphandlingar av olika typer av varor och tjänster. Ett pilotprojekt pågår där miljö- och klimatkrav tas fram för byggnation av ett nytt vattenreningsverk. Det kan till exempel handla om att ställa krav på byggmaterial med lägre klimatpåverkan jämfört med konventionella byggmaterial. Ett av målen med detta projekt är att ta ett första steg mot en mer hållbar standard, som sedan kan vidareutvecklas i framtida byggprojekt.

För att få framdrift i det egna hållbarhetsarbetet, och för att bidra till en hållbar utveckling för samhället i stort, har Uppsala Vatten gjort flera hållbarhetsåtaganden i samverkan med andra aktörer.	
Färdplan för ett hållbart län (Länsstyrelsen)	Inom ramen för länsstyrelsens färdplaner för ett hållbart län har Uppsala Vatten förbundit sig till åtaganden inom minskad klimatpåverkan, ekosystem och biologisk mångfald och vatten.
Transportutmaningen (Fossilfritt Sverige)	Inom ramen för Fossilfritt Sverige har Uppsala Vatten förbundit sig till transportutmaningen: Utför och köp endast fossilfria transporter senast 2030.
Uppsala klimatprotokoll (lokalt nätverk bestående av företag, offentliga verksamheter, universitet och föreningar)	Inom ramen för Uppsala klimatprotokoll har Uppsala Vatten antagit löften inom energi, transporter och arbetsmaskiner, resor samt övriga indirekta utsläpp. Alla medlemmar i protokollet har åtagit sig en utsläppsminskning på 14 % per år, i linje med Parisavtalet.
Klimatneutral VA-bransch 2030 (Svenskt Vatten)	Bolaget har anslutit sig till VA-branschens initiativ för en tydligare gemensam riktning samt större utväxling av genomförda insatser inom branschen.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 11 / 68

20230426007969

5 Risker och riskhantering

Omvärldsfaktorer och riskhantering

Förändringar och utmaningar i omvärlden påverkar Uppsala Vattens prioriteringar. För att kunna anpassa och förbättra verksamheten på bolaget sker en löpande omvärldsbevakning, med tillhörande analyser och upprättande av åtgärder. Utöver förändringar i styrande lagstiftning är klimatförändringar och dricksvattenförsörjning de två viktigaste faktorerna som bevakas. Utifrån rådande säkerhetspolitiskt läge krävs analyser av hotbild och att tröskeln höjs för en antagonist som letar sårbara områden att angripa. Kontinuitetsplanering har prioriterats till den mest kritiska delen av bolagets verksamhet, men utökade insatser kommer att behöva genomföras.

Riskregister

Bolagets process för riskhantering följer i stort kommungemensamma riktlinjer och rutiner. Bolaget upprättar årligen ett riskregister som samlar riskvärdering och prioritering med förslag till åtgärder samt hur dessa ska följas upp. Identifierade risker placeras i en riskkategori och poängsätts. De risker som befinner sig i det övre poängintervallet har flyttats över till bolagets internkontrollplan. Ett antal kontrollmoment har också tagits fram för att hantera dessa risker.

Internkontrollplan

Bolagets styrelse upprättar årligen en internkontrollplan.

Internkontroll bidrar till

- att verksamheten når sina mål,
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande samt
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal m.m.

Riskområden kopplade till hållbarhetsarbetet

De risker som under 2022 har värderats högst för respektive hållbarhetsområde listas i tabellen nedan. Utöver dessa finns även övergripande risker som också kan ha bäring på hållbarhet beroende på hur de faller ut. Detta kan handla om risker kopplade till beslutsunderlag, beslutsfattande, intrång i fysisk eller digital miljö, IT-kommunikation, ekonomistyrning, underhåll, krisberedskap och kontinuitetsplanering. Riskregistret uppdaterades under 2022 varför en del risker är inarbetade i internkontrollplanen för året medan andra har tillkommit senare.

I föregående hållbarhetsredovisning lyftes risken om överskridande av gränsvärden eller villkor upp som risk för miljön. Risken finns fortfarande kvar men har något lägre värdering än felaktig hantering av kemikalier varför den inte lyfts i tabellen nedan. Rutiner och övervakningssystem finns och analysprotokoll följs upp kontinuerlig för att hantera denna risk, som också är inkluderad i internkontrollplanen.

I föregående hållbarhetsredovisning lyftes också risk för intressekonflikter vid rekrytering och beslut (mutor och jäv). Det finns fortfarande en risk för att intressekonflikter inte uppmärksammas och hanteras (korruption, bisysslor, mutor och jäv) men risken värderas något lägre än risken för lagliga direktupphandlingar varför den inte lyfts i tabellen nedan. Risker om att bolagets regler på området inte följs hanteras i internkontrollplanen.

De risker som omfattas av bolagets internkontrollplan följs upp detaljerat i denna, vilken också godkänns av styrelsen separat. Riskerna i tabellen nedan som också finns i internkontrollplanen beskrivs endast summariskt utifrån information som redan är godkänd av styrelsen. Mer information om risker ur ett finansiellt perspektiv återfinns i avsnitt 9 Årsredovisning.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 12 / 68

20230426079 70

Riskområde (hållbarhet)	Risk(er)	Internkontroll	Riskhantering
Personal / miljö	Felaktig hantering av kemikalier: Kemikalier hanteras inte på ett korrekt sätt vilket innebär risk för skada på miljö och medarbetare.	Ej i internkontrollplanen. Systematiskt kemikaliearbete finns men behöver utvecklas.	Risken lyfts in i internkontrollplanen för 2023.
Personal / miljö	Underrapportering av avvikelser, tillbud och riskobservationer: Ökade risker för upprepande av liknande händelser då det inte sker en erfarenhetsåterföring inom bolaget.	Internkontrollplan, Operativa risker Risken är uppdelad på arbetsmiljö systematisk, skyddsrond, skyddskommitté.	Åtgärder har genomförts under året. Risken lyfts in i internkontrollplanen för 2023.
Personal	Brister i följsamhet mot arbetsmiljölagen: Bolaget kan inte på övergripande nivå garantera arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet.	Internkontrollplan, Efterlevnadsrisker	Åtgärder har genomförts under året. Brister i arbetsmiljölagen OSA lyfts in i internkontrollplanen för 2023.
Sociala förhållanden / mänskliga rättigheter	Att leverantörer inte lever upp till den sociala hållbarhetsdimensionen (exempelvis arbetsrättsliga villkor eller mänskliga rättigheter), riskvärderingen bedöms dock som låg i förhållande till nivån på de högsta riskerna inom de andra riskområdena	Ej i internkontrollplanen. Inga avvikelser har kommit bolaget tillkänna men arbetssätt för uppföljning behöver utvecklas och bli mer aktiv.	Förslag på uppförandekod för leverantörer är under utveckling.
Anti-korruption	Olagliga direktupphandlingar: Om bolagets personal gör inköp i strid med lagen om offentlig upphandling kan detta innebära skadestånd för bolaget samt att risken för mutor och vänskapskorruption ökar.	Ej i internkontrollplanen. Dock följs avtalstrohet upp i internkontrollplanen under finansiella risker.	Åtgärder kring avtalstrohet har genomförts under året. Otillåtna direktupphandlingar lyfts in i internkontrollplanen för 2023.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 13 / 68

20230426107971

6 Bolagets målområden och hållbarhetsanalys

6.1 Effektiv vattenanvändning

Inom detta målområde så har bolaget följande bolagsmål.

- Bolagsmål: Bolaget ska ha en långsiktig hållbar VA-försörjning

Målet innebär, då dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, att det är av yttersta vikt att vattnet vi levererar till kund är av god kvalitet. Ett växande Uppsala gör att behovet av dricksvatten och behovet att omhänderta avloppsvatten (spillvatten) ökar, dels på grund av befolkningsökningen, dels på grund av en ökad efterfrågan från näringslivet. Bolaget ska verka för en minskad användning av dricksvatten samt minska utläckage från dricksvattenätet och inläckage till spillvattennätet.

I projektet Vatten 2050 arbetar bolaget med att trygga dricksvattenförsörjningen för Uppsala stad år 2050. Inom ramen för projektet har flera utredningar pågått under året.

Måluppföljning och analys av måluppfyllelse tillsammans med indikatorer återfinns under avsnitt 7.

6.1.1 Dagvatten och skyfall

Under året har arbete pågått med att planera och färdigställa flera dagvattendammar. Vid planeringen tas hänsyn till både befintlig och tillkommande bebyggelse samt främjande av biologisk mångfald och rekreation.

Reningsfunktionen i dagvattendammar har testats och föroreningar har påträffats i alla utom en. En kampanj har genomförts i anslutning till dagvattenbrunnar för att minska nedskräpning. Åtgärder har också genomförts för att motverka att smutsigt dagvatten infiltrerar Uppsalaåsen.

Skyfalls- och detaljplaner

Uppsala Vatten har projektlett arbetet med att ta fram den kommungemensamma skyfallsplanen där också ett utkast till strukturplan vatten har tagits fram. Avsikten är att kunna möta ett framtida klimat med kraftigare och intensivare regn och syftet är att vatten från skyfall ska hamna där det inte skadar. Bolaget har också deltagit i arbetet med ta fram riktlinjer och markanvändningskarta kopplat till dagvatten och skyfall i kommunens översiktsplan.

I nya detaljplaner planeras för dagvattenhantering i dammar som slutsteg för reningen. En utmaning som bolaget stöter på på flera ställen är att markåtkomst för planerade dagvattendammarna är osäker. Detta tillsammans med att det fortsatt är juridiskt svårt att reglera dagvattenhantering från kvartersmark medför stora osäkerheter i planernas genomförande.

Uppsala kommun är i framkant när det gäller att bygga system i gatan som tar hand om dagvatten och i viss mån skyfall. Med dessa system kommer växter och träd att få vatten från dagvatten istället för att nyttja dricksvatten för bevattning. Det skapar dessutom en robusthet i systemet med trögare avrinning.

6.1.2 Dricksvatten

Vattenkvalitet

Målsättningen är 10 % överkapacitet över maxdygnsbehovet hos samtliga vattenverk. Ökning av produktionskapaciteten har varit ett tema under flera år men arbetet med det har intensifierats under 2020 - 2022. Idag uppfyller alla vattenverk utom ett målsättningen och arbetet fortsätter.

Inga fall av leverans av otjänligt dricksvatten har förekommit under året. (Det finns tre otjänliga vattenprover, men samtliga har bedömts härröra från fastigheten). Under 2023 inför

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 14 / 68

20230426607972

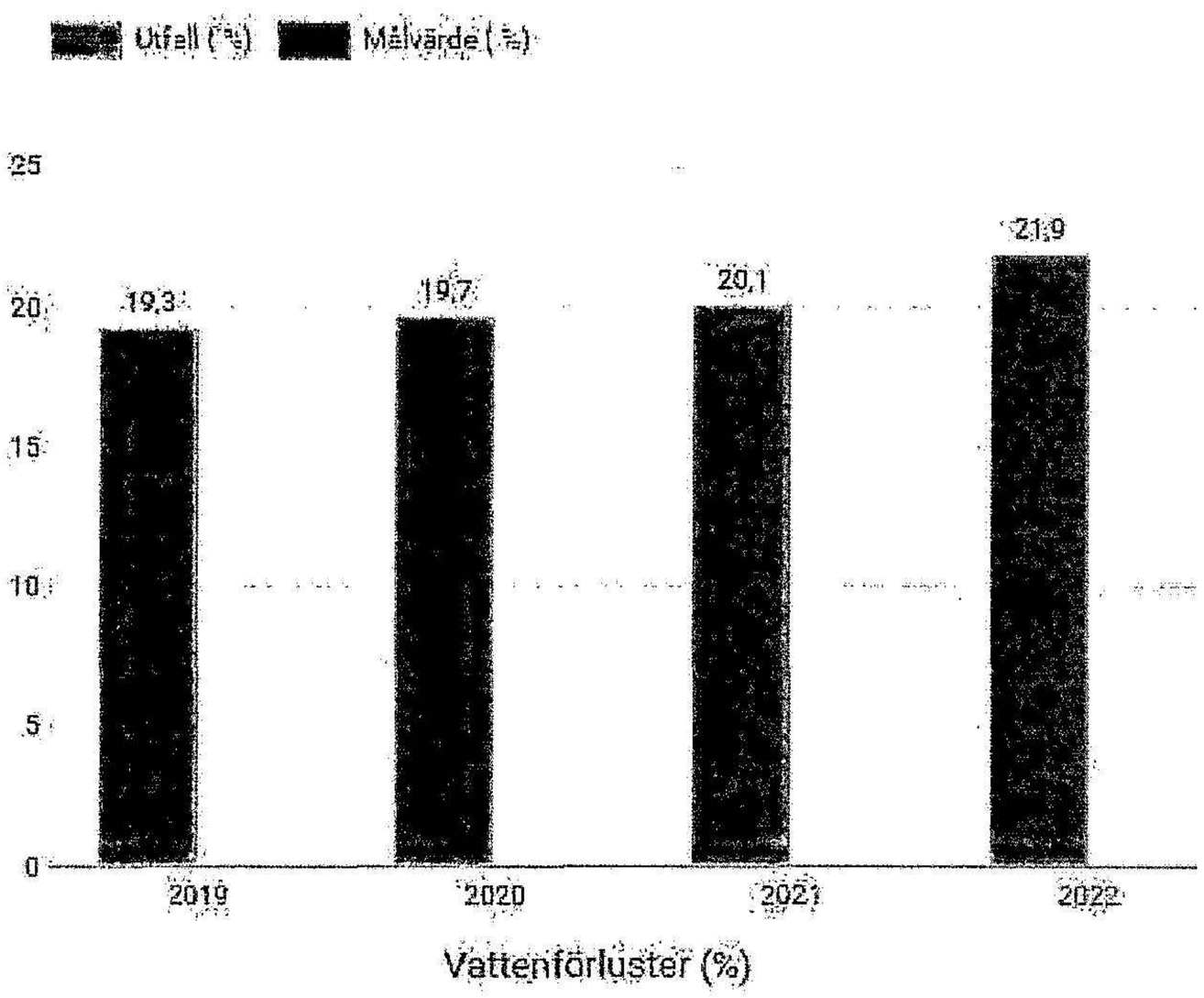
Livsmedelsverket nya föreskrifter om dricksvatten vilket innebär att termerna "otjänligt" och "tjänligt med anmärkning" inte längre används. Det finns endast ett gränsvärde per parameter och antingen klaras gränsvärdet eller så görs det inte det. I de nya reglerna införs nya gränsvärden för bland annat PFAS och uran som skall vara i drift 2026, vilket blir en utmaning under åren framöver. Vissa gränsvärden, till exempel arsenik och bly, skärps medan andra, till exempel klorid och nitrat, mildras. Skärpningarna för arsenik och bly påverkar inte bolagets verksamhet.

Under 2021 upptäcktes förhöjda halter av polyaromatiska kolväten (PAH) i dricksvattnet i Björklinge, Läby och Skuttunge. Föroreningen kunde lokaliseras till en skadad äldre ledning. Flera ledningssträckor har lagts om under året och flera nya projekt är planerade för att minska förekomsten av denna typ av ledningar i området. Analys av PAH ingår numer i större grad i det ordinarie provtagningsprogrammet.

Vattenförluster

Vattenförluster i vattenledningsnätet beräknas som den andel av den totala mängden dricksvatten som skickats från vattenverken som utgör ej tillåten förbrukning, till största delen läckage. Tillåten förbrukning omfattar det vatten som debiterats vattenavgift och det vatten som används i drift av ledningsnätet eller vattenverk.

Målsättningen är att vattenförlusterna ska vara 15% eller lägre år 2025. Under 2022 uppgår vattenförlusterna till 21,9% vilket är en ökning jämfört med 20,1% från föregående år. Under de senaste 10 åren har vattenförlusterna varierat mellan 26% och 14% vilket kan jämföras med det svenska medelvärdet på 17,0% (2021).

Vattenförluster beror dels på ett ständigt pågående utläckage till följd av mindre läckor och andra otätheter som inte hittats, men påverkas naturligtvis också av större läckor och ledningsbrott. I slutet av 2022 upptäcktes en mycket stor vattenläcka i Kuggebro, vilken sannolikt är en bidragande orsak till att vattenförlusterna ökat under 2022.

För att minska vattenförlusterna utförs förebyggande förnyelseåtgärder där de vattenledningar som har störst risk för läckor byts ut. Arbete pågår ständigt genom aktiv läcksökning. För att systematisera detta har ett arbete startats för att digitalisera vattenledningsnätet. Under 2022 gjordes en förstudie för digitaliseringen och ett projekt kommer att starta under 2023. Parallellt med detta pågår arbete med att minska andelen omätt vatten och en spol-app har tagits fram för att kunna mäta det vatten som verksamheten själv använder för underhållsspolning på nätet.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 15 / 68

20230426007973

Verksamhetens taxegrupp arbetar med att få bort schablontaxorna.

Minskat utläckage kommer också att minska avbrottstider, det vill säga leveransavbrott till kund. Avbrottstider följs upp som indikator under 7.3.

Vattenanvändning hos hushåll och verksamheter

År 2022 uppgick hushållens vattenförbrukning till 132 liter per person och dygn vilket är en betydande minskning jämfört med 138 liter under år 2021. Av siffran går inte att avgöra vad minskningen beror på men ett flertal faktorer har sannolikt påverkat. Under 2022 har energipriserna ökat kraftigt och hushållen har uppmanats hushålla med varmvatten för att hålla kostnader nere och i värsta fall undvika en nedstängning av elnäten. Räntehöjningar och hög inflation har ökat många hushålls levnadsomkostnader kraftigt och hushållen har behövt se över alla kostnader och anpassa sig för att minska dem.

En bidragande faktor kan också vara att färre arbetar hemifrån än under åren när pandemin var som värst. Att färre arbetar hemma gör att den personliga vattenförbrukning som sker under arbetstid registreras på arbetsplatsen istället för i hemmet.

Om minskningen är bestående eller om förbrukningen per person och dygn ökar igen om energipriset, inflationen och räntorna minskar återstår att se.

Inom verksamheter kan dricksvatten användas i produkter, i processer och till kylning. På sikt finns det risk att rent dricksvatten inte kan tillhandahållas till verksamheter, för ändamål där dricksvattenkvalitet inte krävs, i den utsträckning som önskas. Bolaget har tidigare haft dialog med några av kommunens största vattenförbrukare för att minska vattenbehovet och effektivisera vattenanvändningen. Fokus har varit tillämpningar där dricksvatten kan ersättas av andra tekniker eller vattenkvaliteter.

Tekniskt vatten

Ett sätt att minska användning av högkvalitativt dricksvatten till ändamål som inte kräver dricksvatten är att använda ett vatten av lägre kvalitet, ett så kallat tekniskt vatten. Idag tillhandahåller bolaget tekniskt vatten, som består av dricksvatten men där dricksvattenkvalitet inte kan säkerställas.

Under året har bolaget börjat titta på om användning av tekniskt vatten av ett annat ursprung (renat avloppsvatten och dagvatten) kan vara alternativ för att utveckla denna tjänst. En undersökning som har genomförts visar att det finns intresse att använda tekniskt vatten istället för dricksvatten. Arbete har påbörjats med att identifiera vilken vattenkvalitet som krävs för olika användningsområden.

Arbetet med att utreda krav på vattenkvalitet, behov av extra rening, ekonomiska förutsättningar och hur vattnet ska distribueras kommer att fortsätta även under kommande år. Det finns mycket att lära av andra aktörer i Sverige som redan har eller kommer att erbjuda renat avloppsvatten för till exempel kylvatten och intern användning.

6.1.3 Spillvatten

Samtliga reningsverk har en väl fungerande rening. Ur ett långsiktigt perspektiv riskerar vissa anläggningar att inte nå målet med 10 % överkapacitet för framtida behov inom spillvatten (avloppsvatten).

Kungsängsverket - utmaningar och utveckling

För det största reningsverket, Kungsängsverket, närmar sig gränsen för tillståndsgiven anslutning. Under våren 2020 lämnades en tillståndsansökan in för att kunna öka kapaciteten och ta emot och behandla spillvatten från 330 000 personekvivalenter. Ärendet har dragit ut på tiden eftersom Naturvårdsverket och Vattenmyndigeten har olika syn på hur lagstiftningen kring

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 16 / 68

20230426070974

miljökvalitetsnormer ska tolkas. I juni 2022 fördes denna fråga till regeringen för politiskt beslut. Uppsala Vatten har sökt kontakter på bred front för informationsmöten med både tjänstemän på Miljödepartementet samt politiker i regering, riksdag och på lokal nivå.

Parallellt med arbetet med tillståndsansökan har framtagning av ett principförslag för hur det framtida Kungsängsverket ska utformas pågått under året. Byggnationen av ny grovrening och försedimentering har fortsatt. Byggnation och uppstart av en pilotanläggning för utökad rening av mikroföroreningar som läkemedelsrester och PFAS har också pågått under året. Resultatet kommer att användas för utformning av ett framtida avancerat reningssteg för förbättrad rening på Kungsängsverket.

Reningsverk i mindre orter

Arbete har även pågått under året för att möta behoven på de mindre reningsverken i kransorterna. Knutby reningsverk är i behov av upprustning och en förstudie har påbörjats för att svara på om reningsverket kan renoveras eller om det ska byggas nytt.

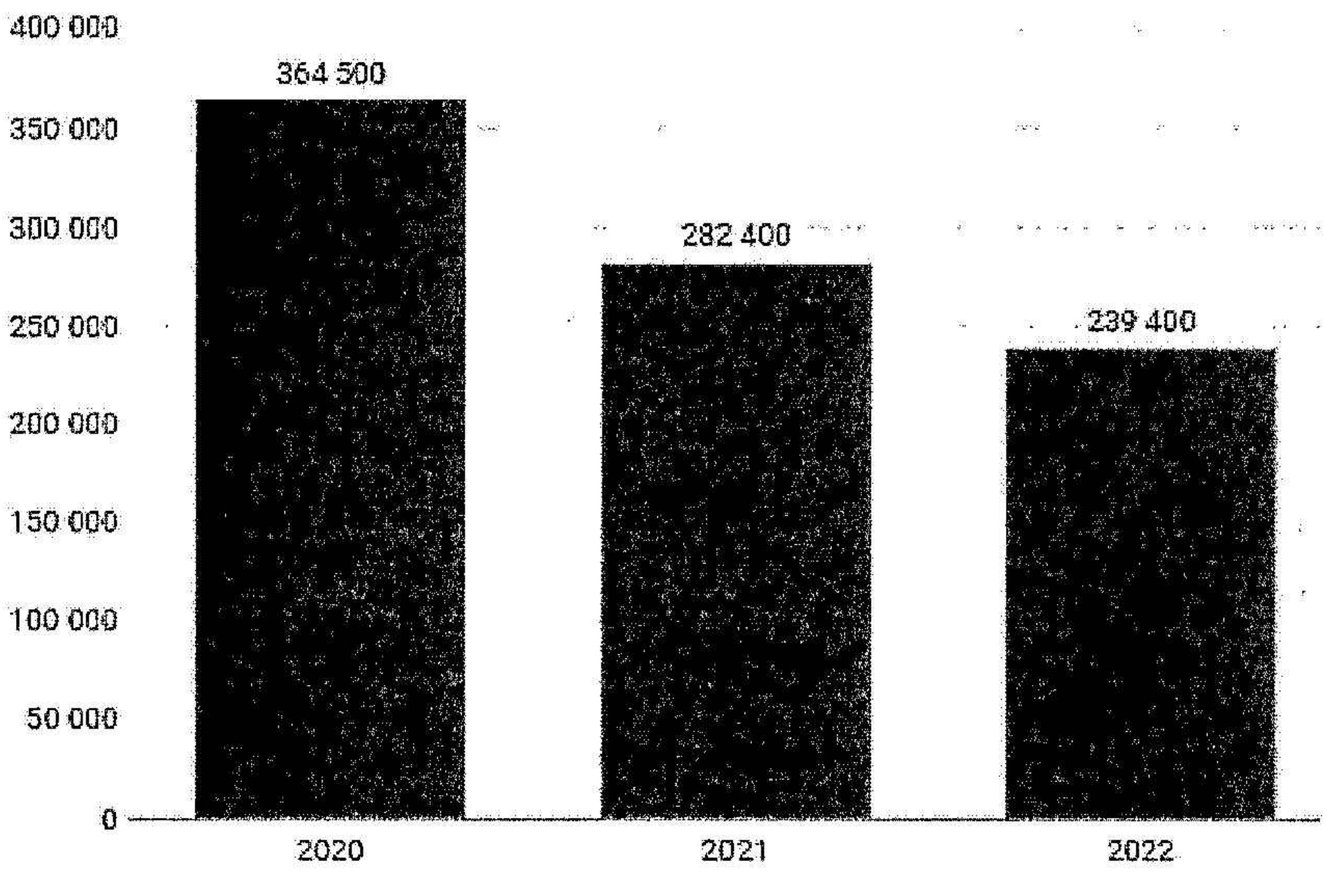
I Skyttorp och Vattholma riskerar antal anslutna att fördubblas om kommande detaljplaner genomförs vilket riskerar att medföra att dimensionerad kapacitet uppnås. På samma sätt väntas en befolkningsökning i Storvreta där krav på kväverening kan bli aktuellt. Under året har arbete pågått för att kunna påbörja en förstudie kring framtida spillvattenhantering i dessa orter.

I Järlåsa finns ett önskemål om ökad anslutning men problem med tillskottsvatten gör att flödet riskerar att överstiga dimensionerad hydraulisk kapacitet. Arbete pågår med att utreda och åtgärda källorna till tillskottsvattnet.

Tillskottsvatten följs upp som indikator under 7.3.

6.1.4 Bolagets vattenanvändning

Dricksvatten används också i Uppsala Vattens verksamhet, exempelvis på bolagets anläggningar och i ledningsnätet. År 2022 användes 239 400 m^3 dricksvatten i den egna verksamheten, vilket är en minskning jämfört med 282 400 m^3 år 2021. Vattenanvändningen som redovisas omfattar samtliga 10 reningsverk, Vattenlaboratoriet, biogasanläggningen på Kungsängens gård, mellanlagringstationen i Fyrislund, återvinningscentralerna i Björklinge, Boländerna, Librobäck och Lövstalöt, ett fåtal avloppspumpstationer samt uppskattade volymer som gått åt på ledningsnätet. Mest dricksvatten används vid Kungsängsverket, som spolvatten på ledningsnätet samt vid biogasanläggningen.

Bolagets interna dricksvattenanvändning m3

✓ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 17 / 68

20230426075

I dagsläget finns inte möjlighet att mäta allt vatten som används i den egna verksamheten. En rutin för rapportering av intern vattenanvändning har påbörjats under 2022 för att öka kvaliteten på uppföljningen och det finns fortsättningsvis behov av att utveckla system för registrering av den egna vattenanvändningen. Det finns ett behov av att fortsatt utveckla system och rutiner för ändamålet för att kunna minska och effektivisera dricksvattenanvändningen inom bolaget. Målet är att kunna skapa en vattenbalans för bolaget som även omfattar till exempel användning av råvatten i dricksvattenproduktionen, in- och utläckage i ledningsnätet.

6.2 Effektiv resursanvändning

Inom detta målområde så har bolaget följande bolagsmål.

- Bolagsmål: Bolaget ser avfall som en resurs och verkar för ett cirkulärt Uppsala

I det cirkulära samhället pratar vi inte längre om avfall utan enbart om resurshantering, i enlighet med Avfall Sveriges vision ”Det finns inget avfall”. Avfall ska förebyggas och den miljö- och klimatmässigt bästa avfallshanteringen ska eftersträvas vid sortering, insamling, behandling och återvinning.

Uppföljning av indikatorer för bolagsmålet återfinns i avsnitt 7.

Under året har en ny avfallsplan antagits för Uppsala kommun: Avfallsplan - program för ett cirkulärt Uppsala utan avfall. I denna fastställs mål och åtgärder för hur kommunen ska minska avfallsmängderna, öka återanvändningen och materialåtervinningen samt minska avfallets miljö- och klimatpåverkan.

6.2.1 Insamling kommunalt avfall

Under 2022 samlades 31 287 ton restavfall och 10 661 ton matavfall in, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Det följer den trend som visat sig sedan några år tillbaka, både i Uppsala kommun och på nationell nivå. I 2022 års avfallstaxa höjdes hämtningsavgifter för restavfall, hushållen har fått information om hur de kan minska sina avfallskostnader vilket kan vara en orsak till att restavfallsmängderna har minskat. Hur stor minskningen är per person är ännu inte möjligt att säga för 2022 förrän aktuell befolkningsstatistik har kommit från SCB.

Under 2022 har Uppsala Vatten haft ansvaret för att samla in returpapper. Arbetet med att införa fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper från alla bostäder inom Uppsala kommun under 2025 har startats under hösten. Det har beslutats om att införa fastighetsnära insamling av förpackningar från småhus med flerfackskärl under 2025 och flera upphandlingar och annan planering pågår.

Från 2023 erbjuds nya tjänster för fastighetsnära hämtning av grov-, bygg- och rivningsavfall från icke yrkesmässig verksamhet.

I slutet av 2022 genomfördes en plockanalys inom ramen för uppföljning av avfallsplanens mål. Resultatet har i skrivande stund inte kommit.

6.2.2 Återvinningscentraler

Under 2022 har personalen kunnat arbeta mer som innan pandemin vilket har påverkat sorteringen positivt. Under pandemin var det svårt att guida, informera och påverka kunderna på återvinningscentralerna till att sortera rätt och att inte hela saker och material slängs i avfallscontainrarna.

Ett av de stora effektmålen i den föregående avfallsplanen var att öka återanvändningen: *År 2022 ska 2,5 procent av det grovavfall som inkommer till återvinningscentralerna i Uppsala kommun återanvändas.* Från och med maj 2022 infördes att kunden ska tömma ur sina säckar på ÅVC. Det har varit säckfria containrar på de flesta materialslag i många år, men nu infördes det även på

✓ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 18 / 68

20230426079776

kvarstående. Vissa containrar, särskilt den för energiåtervinning, blev slasktrattar med mycket osorterat material. Resultatet blev att 280 ton material som tidigare bränts upp, nu sorterades ut och gavs möjlighet till annan typ av återvinning. Det motsvarade 7 % av den totala mängden energiåtervunnet.

Nedanstående grovavfall som kom in till återvinningscentralerna under 2022 sorterades ut för återanvändning, totalt återanvändes 4,6 % av grovavfallet.

- 280 ton textilier
- 155 ton pallar
- 725 ton hela prylar/saker

Mängden grovavfall som kom till återvinningscentraler minskade med 15 % under året. Mycket av den minskningen beror sannolikt på stigande materialpriser, speciellt på byggmaterial. Även stigande boräntor och elpriser har gjort att byggprojekt hos hushållen avtagit.

6.2.3 Hovgården

Under 2022 har sortering av bygg-, riv- och verksamhetsavfall utvecklats. Hovgården har infört återvinning av gips, något som tidigare har deponerats och av wellpapp, som tidigare har energiåtervunnits.

Bygg- och rivningsavfall ska sorteras vid källan och lämnas till avfallsanläggningar som rena fraktioner. Mängden bygg- och rivningsavfall som lämnas i storsäckar istället för containers ökar, vilket medför ökad hantering i verksamheten. Samtidigt innebär det ökade möjligheter till materialåtervinning men också att mer tid går åt för hanteringen, uppkomst av mer engångsplast från storsäckarna, fler transporter och i vissa fall dyrare avsättning.

Det finns inte heller plats för alla önskade fraktioner. Nya lösningar behövs för bland annat säckhantering och avsättning. Utredning och test av återvinning av vissa plastfraktioner har också genomförts. Projekteringen av en ny sorteringsplatta har påbörjats för att kunna möjliggöra sortering av ytterligare fraktioner.

Utmaningar kring fosforrening

De årliga mängderna fosfor i vatten som släpps ut till Hovgårdsbäcken har varit nära gränsen för den mängd som får släppas ut enligt miljötillståndet. Under året har ett nytt reningssteg för fosfor installerats som ska driftsättas i början av 2023. Genom att optimera den befintliga reningen av fosfor under 2021 och 2022 har mängden utsläppt fosfor minskat och hållits under tillståndets gränser även under 2022.

En utmaning är att hantera det slam som bildas vid rening av fosfor, en utmaning som kommer att eskalera som följd av den nya reningen. Test för hantering av slammet från fosforreningen vid Hovgården har genomförts men hanteringen behöver utredas vidare. Under 2022 har också undersökningar på grundvatten utförts inom ramen av ett EU LIFE-projekt där reningsmetoder för PFAS i grundvatten ska testas och utvärderas, något som kommer fortsätta de kommande åren.

6.2.4 Behandling av matavfall

Uppsala Vatten behandlar biologiskt avfall såsom matavfall och slakteriavfall i biogasanläggningen vid Kungsängens gård. Under 2022 rötades ca 45 700 ton avfall vid biogasanläggningen.

Nyttig biogas och biogödsel

Det mottagna avfallet rötas och den metangas som produceras uppgraderas till fordonsgas. I processen uppkommer en rötrest (biogödsel) som används på åkermark. Biogödseln kvalitetssäkras genom certifieringen SPCR 120. Certifieringen kräver bland annat löpande provtagning för att säkerställa att accepterade halter av metaller och smittämnen uppfylls samt årlig revision av ett

✓ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 19 / 68

20230426077977

ackrediterat certifieringsorgan. Under 2022 har all producerad biogödsel uppfyllt certifieringskraven enligt SPCR 120 och spridits på åkermark. Utfasning av plastpåsar för insamling av matavfall, som idag sker med papperspåsar, har minskat andelen plast i det rejekt som går till energiåtervinning.

Nya tillstånd för mer biogas

Verksamhetens omfattning styrs av ett äldre miljötillstånd där gränsen för mängden biologiskt avfall som får behandlas är för låg, jämfört med den mängd som anläggningen potentiellt kan ta emot och behovet av biogas i regionen. En ansökan om ett nytt och utökat miljötillstånd enligt miljöbalken lämnades därför in i juni 2022. Ökad behandling kommer inte bara att vara positivt ur ett klimatperspektiv, då det innebär ökad tillgång till fossilfri fordonsgas, utan även ökad mängd biogödsel.

6.2.5 Avloppsslam

Uppströmsarbetet på Uppsala Vatten innebär en aktiv påverkan och dialog med anslutna verksamheter. Det finns framtagna riktlinjer för vad anslutna verksamheter får släppa ut till spillvattennätet som kontinuerligt uppdateras efter nya lagar och regleringar.

Inom Uppsala Vatten pågår ett arbete med att ta fram en bolagsgemensam slamstrategi, som kommer att bli ett styrdokument i det fortsatta arbetet med en långsiktigt och hållbar slamhantering. Utgångspunkten i strategin är nuvarande och framtida lagkrav, näringsåterföring, minskad miljöpåverkan, god ekonomi, hög tillförlitlighet och tillgänglighet.

Dialog och samverkan uppströms

Bolaget har under året genomfört kontinuerliga möten med anslutna industrier där fokus har varit verksamheternas påverkan på avloppsreningen och avloppsslammet. En större verksamhet har till exempel fasat ut ett antal ämnen med farliga egenskaper under året som en följd av dessa dialoger och samarbeten. En kemikalieinventering har genomförts på de anslutna verksamheterna och arbetet fortsätter med handlingsplaner och utfasning av prioriterade ämnen. Utöver det har Uppsala Vatten fortsatt arbetet med att minska tillskottet av PFAS till spillvattennätet och slammet. Detta har skett genom dialog med vissa anslutna verksamheter som vidtagit åtgärder för att minska deras punktutsläpp.

Det certifierade slammet

Kungsängsverket i Uppsala är sedan 2013 certifierat enligt Revaq. Revaq är ett certifieringssystem med syfte att minska flödet av farliga ämnen till reningsverk, skapa en hållbar återföring av växtnäring samt att hantera riskerna på vägen dit. Revaq-certifiering ska säkra en fortlöpande förbättring av kvaliteten på det avloppsvatten som kommer till reningsverken och därmed på växtnäringen från slammet, att alla aktörer erbjuds en öppen och transparent information om hur slammet producerats och om dess sammansättning samt att växtnäring från avloppsfraktioner produceras på ett ansvarsfullt sätt och att kvaliteten uppfyller fastställda krav.

Under 2022 har allt slam från Kungsängsverket uppfyllt kraven enligt Revaq-certifieringen och spridits på åkermark. Slammet från Storvreta avloppsreningsverk innehåller för höga kopparhalter och återvinns om energi. Slam från övriga reningsverk körs i regel till Kungsängsverket.

Användningen av avloppsslam på åkermark har under många år varit föremål för diskussion och förväntas vara det även under kommande år. Uppsala Vatten kommer fortsatt att arbeta proaktivt för att minska skadliga ämnen i slammet och Revaq-certifiera det. Det interna arbetet med en slamstrategi kommer att fortsätta och bli vägledande för den framtida hanteringen av slammet.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 20 / 68

20230426079738

6.2.6 Bolagets verksamhetsavfall

Verksamheten inom Uppsala Vatten genererar också avfall, både i form av icke-farligt avfall och farligt avfall. Den största mängden icke-farligt verksamhetsavfall uppstår vid de anläggningsarbeten som utförs för nybyggnation och underhåll av vatten- och avloppsledningsnätet. De enskilt största posterna farligt verksamhetsavfall är av spillolja och limonen från biogasanläggningen vid Kungsängens gård.

Det arbete som inleddes 2021 med inventering och kartläggning av det egna verksamhetsavfallet har fortsatt under 2022. Under året har fokus legat på att koda avfallstyper som hanteras på de tillståndspliktiga anläggningarna för att uppfylla de krav som ställs i den årliga miljörapporteringen.

Det finns fortsatt ett behov av att utveckla system och rutiner för registrering av eget verksamhetsavfall. Tekniska lösningar som förenklar en ändamålsenlig registrering samt framtagande och implementering av rutiner behöver prioriteras. Ett systematiskt arbete på området ökar möjligheterna att flytta verksamhetsavfallet högre upp i avfallshierarkin.

6.3 Effektivt klimatarbete

Inom detta målområde så har bolaget följande bolagsmål.

- Bolaget ska minska utsläpp av växthusgaser och effektivisera energianvändningen

Målet innebär att Uppsala Vatten arbetar för att all biogas som produceras kan användas som fordonsgas eller för uppvärmning och att facklingen av biogas långsiktigt ska minska till under 1%. Fackling innebär att biogas eldas i en så kallad fackla när det finns ett överskott av gas.

Uppföljning av indikatorer för bolagsmålet återfinns i avsnitt 7.

Att bidra till Uppsala kommuns klimatambitioner och minska Uppsala Vattens utsläpp av växthusgaser är av högsta vikt och bolaget ska bidra till att nå målet om en klimatneutral kommun 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050.

6.3.1 Tillhandahålla förnybara drivmedel

Biogas

Den biogas som produceras används till största delen som drivmedel i stads- och regionbussarna i Uppsala vilket bidrar till att begränsa klimatpåverkan från kollektivtrafiken. Bolaget bidrar också till andra fossilfria transporter och resor i Uppsala genom två publika tankstationer.

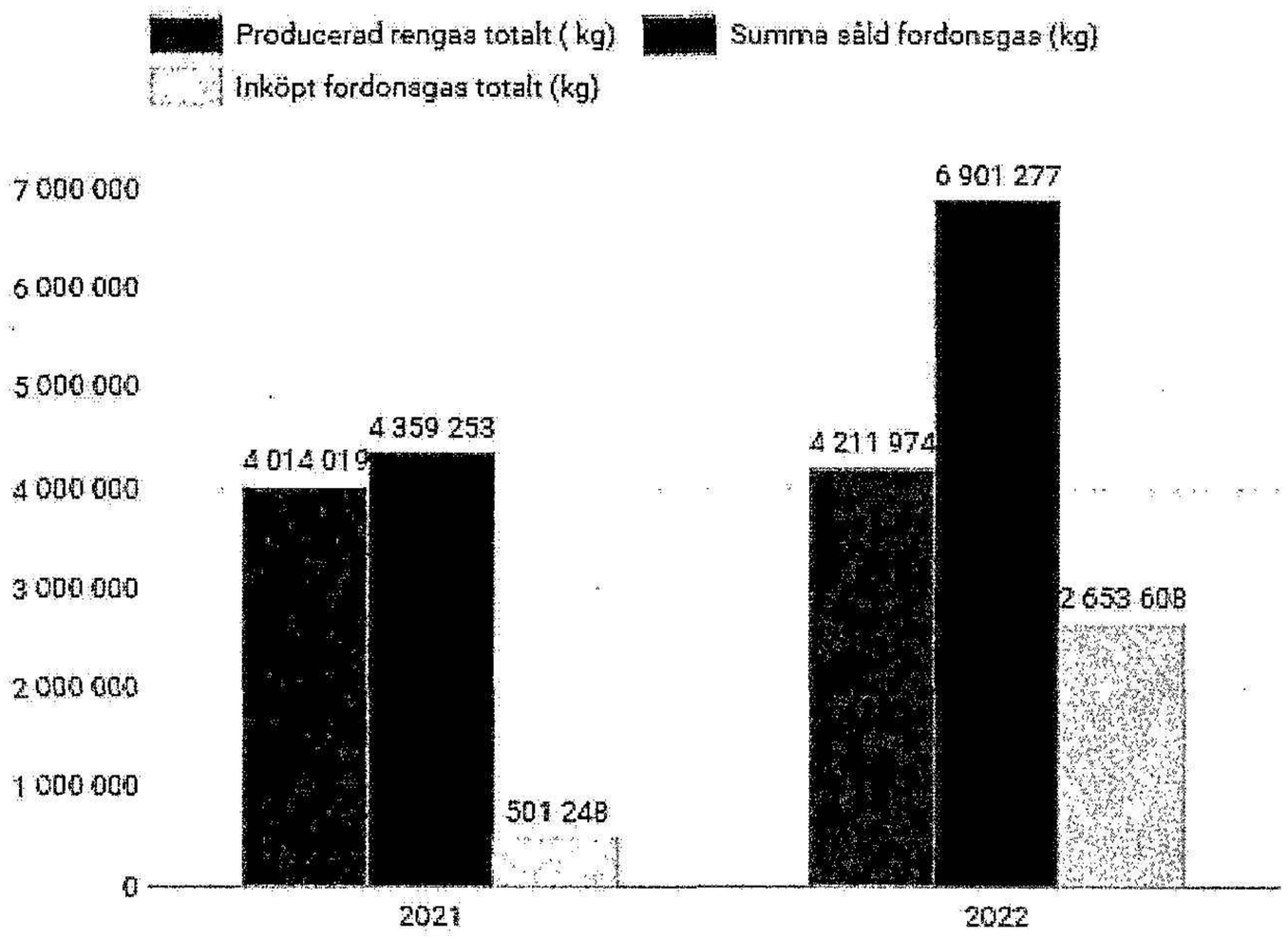
Biogasen produceras genom rötning av matavfall och avloppsslam. Gasen som uppstår förädlas till fordonsgas, men när uppgraderingen inte är tillgänglig måste en del rågas eldas upp (facklas). Under 2022 ökade mängden producerad fordonsgas med 4,9% jämfört med året innan. Förändringen bestod i en ökning av producerad rå biogas med 2,1% samtidigt som facklingen av rågasen minskade från 7,5% till 4,8%.

Bolagets försäljning av fordonsgas ökade under 2022 med 58% jämfört med året innan. Största delen av ökningen (80% av ökningen) kommer av att bolaget tog över ansvaret för gasförsörjningen till kollektivtrafiken UL:s regionbussdepå vid årsskiftet. Regionsbussarna har tidigare drivits med fossilgas (även kallad naturgas). Sedan januari levererar bolaget i stället flytande biogas, som förångas på plats, men tillgången är begränsad och fossilgas behövs fortfarande. Under 2022 bestod fordonsgasen till regionbussdepån av 29% flytande biogas, 27% flytande fossilgas och 44% biogas som levereras direkt från biogasanläggningen via markledningen till Fyrislund.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 21 / 68

20230426079

Förutom de egna leveranserna av biogas via ledning och inköpen av flytande biogas köper bolaget även in komprimerad biogas på flak för att tillsätta till gasledningen. Dessa inköp steg med 275% från 2021 till 2022.

Rengasproduktion, inköp och försäljning

För att öka andelen förnybar fordonsgas ytterligare är en viktig del att utöka den egna produktionen. För att kunna göra det behöver dock mängden substrat som behandlas i anläggningen öka.

Eftersom gasmarknaden i Europa är sammankopplad i ett gemensamt ledningsnät påverkas biogasmarknaden kraftigt av den mycket större fossilgasmarknaden. På kort sikt höjer det kostnaderna för den gas som köps in, och först på längre sikt intäkterna. Prisökningen på naturgas har inte drabbat verksamheten påtagligt ännu.

Vätgas

Under 2022 har bolaget genomfört en fördjupad förstudie om vätgas som ett komplement till biogas som drivmedel. Resultaten visar att det finns goda ekonomiska förutsättningar för att bygga och driva en produktion och distributionsanläggning för vätgas i Uppsala givet att den producerade vätgasen kan säljas till marknadsmässiga priser.

I och med detta tar bolaget ytterligare steg mot att bredda erbjudandet av fossilfria drivmedel, till exempel genom byggandet av en tankstation för vätgas, vilket kommer att förbättra möjligheten för aktörer i regionen att ställa om till förnybara alternativ. Under det senaste året har det varit en osäkerhet kring tillgången på vissa förnybara drivmedel och genom att erbjuda ytterligare ett alternativ ökar tillgängligheten och robustheten i omställningen till fossilfritt samhälle.

6.3.2 Bolagets klimatpåverkan

Bolaget har under 2022 genomfört en organisatorisk livscykelanalys av verksamheten med syfte att kartlägga klimatpåverkan i bolagets hela värdekedja. Resultatet visar att den största delen av verksamhetens klimatpåverkan sker uppströms och nedströms från bolagets anläggningar när material och produkter produceras och när tjänster utförs.

Kalkproduktion uppströms och förbränning nedströms

Det avfall som bolaget samlar in och skickar vidare för energiåtervinning genom avfallsförbränning

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 22 / 68

20230426079800

och produktion av fjärrvärme leder till de största utsläppen nedströms. Produktion av kemikalier och kalk som används på reningsverk och vattenverk leder till de största utsläppen uppströms bolagets anläggningar. De utsläpp av störst betydelse som sker direkt på bolagets anläggningar är relaterat till utsläpp av metan från biogasproduktion och distribution samt lustgas- och metanavgång från slamlagring och biosteg på reningsverken. Resultat från studien kommer användas för att prioritera och identifiera åtgärder som bolaget kan genomföra för att bidra till att minska klimatpåverkan och nå Uppsala kommuns mål om ett klimatneutralt Uppsala 2030.

Klimatnyttor och förnybara drivmedel

I studien har också det mest betydande klimatnyttor som bolaget bidrar med kvantifierats. De tre största klimatnyttorna är när bolagets producerade biogas ersätter fossila drivmedel, den kolinlagring som sker i marken när slam sprids på åkrar för att återföra näringsämnen samt när spillvärmen i avloppsvattnet från Kungsängsverket ersätter fjärrvärme som återförs via returen till fjärrvärmenätet. Under 2021 och 2022 har bolaget arbetat för att uppgradera mer av den producerade biogasen till fordonsgas och minska facklingen av biogas.

Bolaget har under många år arbetat systematiskt och framgångsrikt med att egna fordon och arbetsmaskiner ska drivas av förnybara drivmedel samt att upphandlade transporttjänster ska utföras med förnybara drivmedel. Vilket visade sig i den livscykelanalys som genomförts, överlag var utsläpp från fordon och arbetsmaskiner låga med några få undantag. Under 2022 har en ny vägledning tagits fram som kommer hjälpa verksamheten att prioritera och välja rätt förnybara drivmedel för respektive uppdrag.

El och värme

Uppsala Vatten köper in el med ursprungsgarantier från vindkraft vilket gör att utsläppen från den el som köps in blir låga. Den fjärrvärme som bolaget använder har ett något större klimatavtryck vilket beror på den bränslemix som finns i Uppsalas fjärrvärmenät med stor andel avfall, där fossila utsläpp uppkommer vid förbränningen av plast. Energieffektiviseringar som leder till minskat behov av fjärrvärme leder därmed också till minskad klimatpåverkan för verksamheten. En liten andel naturgas har använts för uppvärmning av rötkammare på biogasanläggningen, men majoriteten av värmebehovet där tillgodoses av biobränsle i form av pellets.

Långsiktighet och energieffektivitet

Arbetet har fortsatt med energikartläggningar av anläggningarna för att identifiera åtgärder som kan effektivisera energianvändningen. Under sista månaderna av året gjordes också en extra insats för att bidra till det nationella målet om att minska elförbrukningen under högpristimmar.

Utvecklingen på elmarknaden med stora svängningar och höga prisnivåer på terminer ökar ytterligare behovet av att arbeta systematiskt och långsiktigt på bolaget med att energieffektivisera och investera i solceller för egen elproduktion.

Bolagets energianvändning följs upp som indikator i avsnitt 7.4 där också arbetet med energikartläggningar presenteras.

6.3.3 Klimatanpassning

Redan idag påverkas världen av förändringar i klimatet. Detta visar sig i form av ökade medeltemperaturer, förändrade nederbördsmönster och förändrade vattenflöden. Även om utsläppen i samhället skulle minska kraftigt kommer dessa förändringar att fortsätta i någon utsträckning och visa sig i bland annat fler värmeböljor, mildare vintrar och ökad förekomst av skyfall.

Långa perioder av torka påverkar grundvattennivåerna negativt vilket kan leda till vattenbrist och kvalitetsförändringar i råvattnet. Förändrade vattenflöden och grundvattennivåer kan innebära att rörligheten hos markföroreningar ökar. Torka påverkar även ledningsnätet i form av sättningar i marken. Förändrade grundvattennivåer kan påverka tillgången på råvatten till vattenproduktion. Fler

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 23 / 68

20230426079081

skyfall innebär mer dagvatten att hantera. I bolagets verksamhet innebär det till exempel att kunna hantera bräddningar och översvämningar. Höjda temperaturer och värmeböljor påverkar också arbetsmiljön för medarbetarna under årets varmaste dagar.

Ökad förekomst av nederbörd innebär att verksamhetens anläggningar behöver säkras för att verksamheten inte ska slås ut på grund av exempelvis översvämningar. Under 2023 kommer ett särskilt bolagsmål adressera säkrad vattenproduktion vid torka, skydda bolagets anläggningar mot översvämningar och säkerställa att ledningsnätet dimensioneras för ökade nederbördsmängder. Hur bolaget hanterar dagvatten och skyfall i samhället beskrivs under avsnitt 6.1.1 och klimatanpassning ingår som en del i kommunens dagvattenhandbok som ger stöd vid planering, projektering, förvaltning och byggnation av dagvattenlösningar.

Utöver detta behöver även hänsyn tas till problematik som kan uppstå i samband med förändrade vattenflöden och torka, förändrade grundvattennivåer och exempelvis sättningar. Arbetet inom området behöver också breddas för att exempelvis förstå innebörden av hur värmeböljor påverkar personal.

6.4 Effektiv organisation

Inom detta målområde så har bolaget följande bolagsmål.

- Bolaget ska vara en effektiv- och processorienterad organisation
- Kund- och intressentperspektivet ska genomsyra hela bolaget
- Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare
- Bolaget ska använda sina anläggningar kostnadseffektivt och stärka det planerade underhållet
- Bolaget ska ha en ekonomisk styrning och uppföljning som bidrar till god ekonomisk hushållning

Bolagsmålen kopplade till planerat underhåll och god ekonomisk hushållning utvecklas inte vidare i det här avsnittet, vilket har mer fokus på sociala aspekter. Uppföljning av indikatorer för bolagsmålen återfinns i avsnitt 7. Bolagets ekonomi redovisas i årsredovisningen i avsnitt 9.

6.4.1 Kvalitet, kund- och intressentperspektivet

Ledningssystem och informationshantering

Under 2022 fokuserade bolaget på att både bibehålla och implementera ledningssystemet samt att fortsätta utveckla det processorienterade arbetssättet. Detta har inneburit ökat fokus på att medarbetarna jobbar enligt beslutade arbetssätt och rapporterar avvikelser och förbättringar till det. Ambitionen är att skapa processer som stöds av såväl styrande som stödjande dokument och skapar nytta för användarna. Att implementera styrning och arbetssätt är i sin tur till stor del beroende av förändringsledning och framför allt chefernas förmåga att leda i förändring. Bolaget satsar på att öka denna förmåga och målsättningen är att ge medarbetare ytterligare förutsättningar för att arbeta enhetligt och effektivt.

Bolagets ledningssystem består till stor del av processer och som ett komplement finns så kallade perspektiv som hos Uppsala Vatten består av arbetsmiljö, hållbarhet, kvalitet, miljö, och verksamhetsskydd. Utifrån respektive perspektiv sker omvärldsbevakning, kravställning, stöd och uppföljning av ledningssystemets användare, verkan och utfall.

Bolaget har fortsatt avsätta resurser för att förbättra kvalitetsarbetet. Förutom att flertalet processer har kartlagts, utvecklats och implementerats har även informationshanteringen börjat genomgå en större översyn. Arbetet med informationshantering på bolaget kommer med all sannolikhet bidra till ökad kvalitet, ökad effektivitet då informationen blir mer lättillgänglig och ökar möjligheten till samverkan, höjd informationssäkerhet och bättre arbetsmiljö för medarbetarna gällande

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 24 / 68

20230426607982

användarvänligheten. Det tangerar även projektet för underhållsutveckling (se avsnitt 7.5) då detta avser höja kvaliteten på det systematiska underhållet för verksamhetens anläggningar genom exempelvis förbättrad hantering av grunddata, registervård, aktuell information, informationssäkerhet med mera. Projektet berör en stor del av bolagets medarbetarstyrka och förhoppningen är att resultatet kommer bidra även till förbättrad arbetsmiljö genom att göra det lätt att hitta rätt information och minska risken för dubbelarbete.

Kunder och intressenter

Bolaget arbetar med att ständigt utveckla kundupplevelsen genom att tillhandahålla flera kanaler. Under året har ett projekt påbörjats för att utveckla kundärendeprocessen med hjälp av bland annat ett nytt kundärendesystem. Dessutom har externwebben fått en översyn för att förhoppningsvis förenkla för kunder och möta deras behov.

Under 2020 genomfördes en intressent- och väsentlighetsanalys vilken ligger till grund för det nuvarande hållbarhetsarbetet. Genomförandet av analysen beskrivs i avsnitt 8. En ny intressent- och väsentlighetsanalys planerar att genomföras under 2023 för att möta aktuella krav och utmaningar inom hållbarhetsområdet.

En kundundersökning (Nöjd Kund Index) genomfördes senast i december 2021 och kommer att genomföras igen under 2023.

Kommunikation och press

Under 2022 har Uppsala Vatten kommunicerat för att stimulera till minskad vattenanvändning samt öka återbruk och återvinning. Tips delas kontinuerligt i sociala kanaler, men två större kampanjer har också genomförts för att intensifiera arbetet med bolagets beteendeförändrande kommunikation: dels en vattensparkampanj inför sommaren och semestrarna, dels kampanjen Cirkulärt Uppsala under november och december.

Vattensparkampanjen utgick från det nationella konceptet för hållbar vattenanvändning. Cirkulärt Uppsala lanserades i samband med Allt ljus på Uppsala. Syftet med kampanjen var och är att väcka uppmärksamhet kring avfalls- och vattenfrågor och inspirera till ett mer hållbart samhälle.

I media har framför allt mark- och miljööverdomstolens resningsbeslut i PFAS-målet mellan Uppsala Vatten och Försvarsmakten varit omtalat.

Internt ligger fokus på att förbättra kvaliteten och kommunikationsarbetet. Regelbundna medarbetarträffar har startat igen efter pandemin. Flera bolagsgemensamma, frivilliga, nyttoluncher har genomförts, för att sprida kunskap inom bolaget. Bolaget har också fokuserat på att förbättra det interna arbetet med informationshantering, som är en del i att ständigt förbättra verksamheten enligt kvalitetsledningssystemet.

I det stora kommunikationsarbetet blir Uppsala Vatten långsamt mer känt som varumärke och som ansvarigt bolag för vatten och avfall. Mycket av den kommunikation bolaget gör är för att motivera kunder att sortera bättre, återbruka mer och spara vatten. Det finns ett sug efter mer information om vattenspar- och återvinningstips hos kunderna, vilket märkts i de undersökningar som Uppsala Vatten gjort.

Pedagogisk verksamhet

Bolaget bedriver en miljöpedagogisk verksamhet som främst riktar sig till förskolebarn och skolungdomar, men som också är tillgänglig för allmänheten. Syftet är att öka kunskapen om Uppsala Vattens arbete och bidra till ett hållbart liv i kommunen.

Under året har drygt 6 000 personer besökt Pumphuset eller någon av bolagets anläggningar. Besökarantalet på alla evenemang där bolaget har deltagit, eller arrangerat, landade på strax över 13 500 besökare. Det totala deltagandet vid studiebesök och evenemang är tillbaka på samma nivå som 2019, före pandemin.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 25 / 68

20230426607983

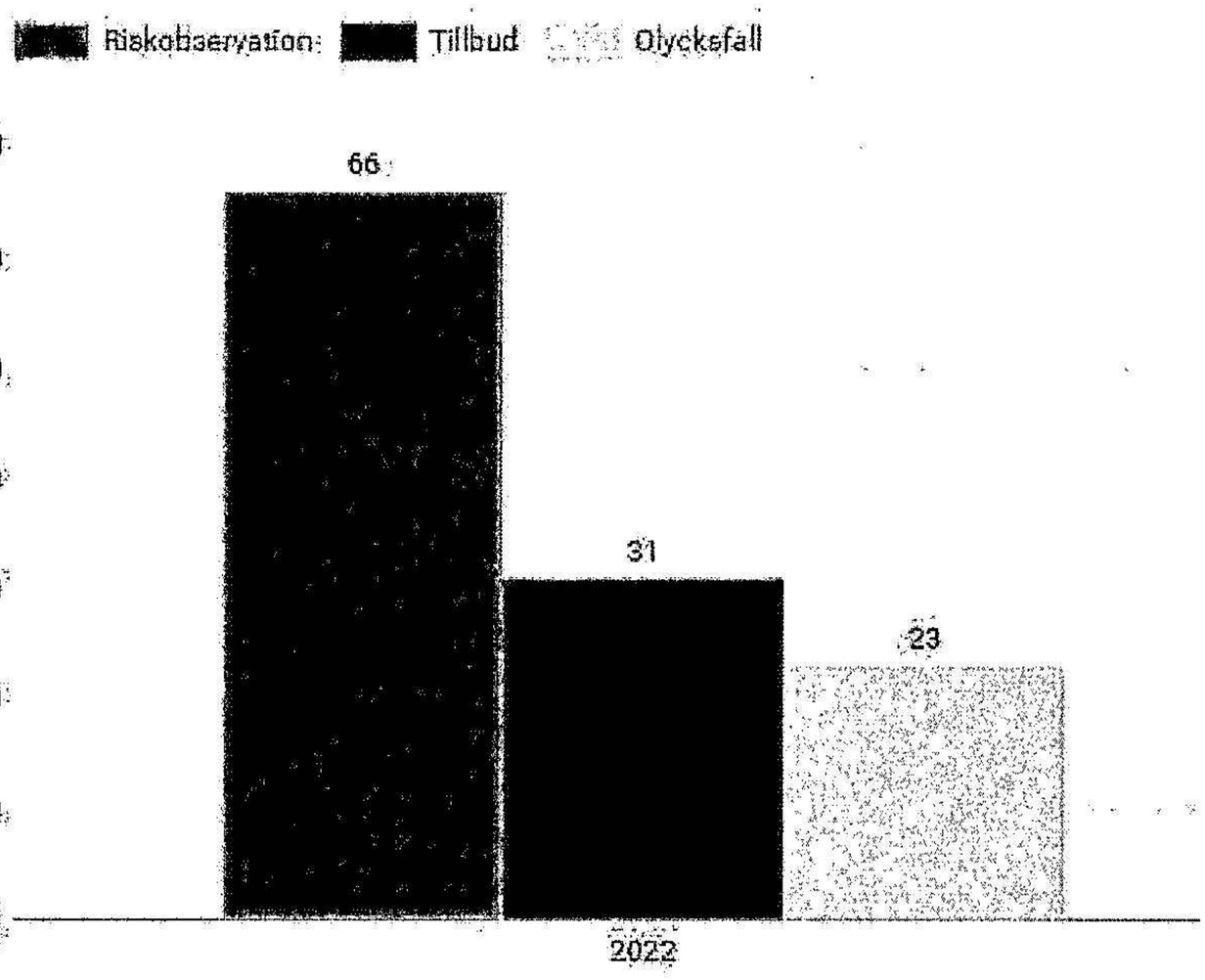
Bolaget fortsätter att satsa på den pedagogiska verksamheten då den är uppskattad av kommunens invånare samt ger ökad effekt på bolagets bidrag till samhällsnyttan. Under året har en digital guide på svenska, engelska och arabiska tagits fram. Ökad medvetenhet om bolagets hållbarhetsutmaningar i alla ålderskategorier utgör en långsiktig investering för att nå hållbarhetsmålen.

6.4.2 Medarbetaren och förändringsledning

Den hållbara medarbetaren

Arbetsmiljöarbetet bedrivs systematisk och undersöks löpande för att tidigt fånga upp signaler om risker för ohälsa. Bolaget har gott samarbete med företagshälsovården och kan därmed tidigt sätta in åtgärder där så behövs. Chefer och nyanställda utbildas enligt ett introduktionsprogram i vilket den nyanställde får viktig information om arbetsmiljö och säkerhet. En del i informationen rör bolagets nolltolerans gällande all slags kränkande särbehandling.

Inom bolaget används systemet ENIA för inrapportering av riskobservationer, tillbud och olycksfall samt uppföljning och statistik kopplat till området. För att minska antalet olycksfall är det önskvärt att öka inrapporteringen av riskobservationer. Endast ett fåtal olyckor har dock inneburit frånvaro, men det kan finnas ett mörkertal av fall som inte rapporteras in. Området ingår i internkontrollplanen. Under året har även rutiner om hot och våld och social ohälsa på arbetsplatsen uppdaterats och kommunicerats internt. Bolaget bedriver också ett friskvårdsarbete.

Riskobservationer, tillbud och olycksfall

För att minska risken för diskriminering tillämpar bolaget kompetensbaserad rekrytering. Bolaget strävar även efter att ha arbetsgrupper som är jämställda vad gäller bland annat kön och ålder. I lönekartläggning för 2022 framkom att lönerna i stort är jämställda och att lönerevisionen 2022 jämnade ut skillnader som framkommit.

Bolagets arbete för att motverka korruption består av flera delar. Intressekonflikter motverkas primärt av framtagna riktlinjer för mutor och jäv. Dessa finns tillgängliga via bolagets personalhandbok och där framgår hur personalen ska agera kring gåvor, förmåner och jäv.

Bisysslor är något som kan innebära intressekonflikter och fråga om bisyssla tas upp vid nyanställning och vid medarbetarsamtalet. Under året har inga intressekonflikter framkommit.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 26 / 68

20230426079841

Under sommaren infördes en visselblåsarfunktion som är tillgänglig både via intranätet och webben. Funktionen hanteras av extern part. Inget ärende inkom via funktionen under året.

Rutiner och regler finns således för att motverka korruption men arbetet behöver fortgå för att öka och upprätthålla kunskapen. Både efterlevnad av rutiner om mutor och jäv samt bisyssla har ingått i internkontrollplanen under året och kommer att ingå i internkontrollplanen även för 2023. Det behöver också bli tydligare hur ansvarsbiten ser ut för området.

I den egna verksamheten omsätts respekt för mänskliga rättigheter till arbetet med medarbetaren samt bemötandet av kunder och andra intressenter. Krav på respekt för mänskliga rättigheter i värdekedjan ingår i upphandlingsarbetet och kommer att förtydligas ytterligare där.

Uppsala Vatten har kollektivavtal, Sobona Vatten och Miljö. Avtalet är tecknat mellan Akademikeralliansen, Svenska kommunalarbetarförbundet och OFR:s förbundsområde. Fackliga parter och arbetsgivaren har återkommande samverkansmöten där aktuell information lämnas mellan parterna.

Utveckling av personal och verksamhet

Under 2022 påbörjades en gedigen utbildningsinsats för all personal för att etablera partnerskap i arbetsgruppen och utveckla en lärande miljö. Samtliga chefer har genomfört Klart ledarskap, en fyra dagars utbildning. Medarbetarna har i blandade grupper påbörjat Klart partnerskap med samma grund. Utbildningen har genomförts under fyra halvdagar från och med september 2022. Insatsen fortsätter och beräknas vara genomförd i mars 2023. Satsningen kommer sedan att hållas levande genom internt arbete.

Samtliga chefer har under året tagit fram en kompetensförsörjningsplan för respektive avdelning/sektion och HR har därefter analyserat och presenterat en bolagsgemensam plan för kompetensförsörjningen. Syftet är att stärka intern kompetensutveckling samt att ha en långsiktig plan för kompetensförsörjning.

Bolaget flyttade till nytt huvudkontor under pandemin. Lokalerna är anpassade för aktivitetsbaserat arbetssätt. I oktober 2022, sex månader efter att personalen kunde återgå till arbetsplatsen efter pandemin, genomfördes en utvärdering av kontorsmiljön. Resultatet av utvärderingen kommer att ligga till grund för förbättringar på kontoret.

Två av verksamheterna har under året flyttat ut till kontor i Librobäck och kommer på samma vis som huvudkontoret att vara möblerat enligt ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Alla medarbetare som i sina arbeten kan jobba på distans ska känna igen sig i bolagets olika miljöer.

Bolaget har haft en hög förändringstakt de senaste åren och för att öka effekthemtagningen på det förbättringsarbete som pågår har bolaget börjat jobba systematiskt med förändringsledning. Förändringsledning handlar om att på ett systematiskt sätt leda ett förändringsarbete oavsett vilken storlek förändringen har. Under 2022 har det skrivits fram en bolagsövergripande rutin för hur förändringar ska planeras, förankras, genomföras och följas upp. Under 2023 kommer samtliga chefer utbildas inom området och få ta del av konkreta verktyg som kan hjälpa att få med medarbetarna på de olika förändringarna.

6.4.3 Säkerhetsskydd

Bolaget har ett fortsatt högt fokus kring säkerhetsskydd, för att säkra upp och skydda det samhällsviktiga uppdrag som utförs inom bolaget från hot och störningar. Då återuppbyggnaden av det svenska totalförsvaret har tagit ytterligare kliv framåt så har även bolaget ökat beredskapsplaneringen under året. Frågor kring totalförsvaret och bolagets samhällsviktiga verksamhet är i fokus och ett stort arbete har påbörjats.

Bolaget har fortsatt med säkerhetsprövningar, både vid nyanställningar och på redan befintlig personal inom bolaget. Detta görs då en stor del av Uppsala Vattens verksamhet är klassad som

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 27 / 68

20230426007985

samhällsviktig och en del av totalförsvaret. En informationssäkerhetsutbildning har gått ut till alla medarbetare i bolaget i form av korta digitala utbildningar. Syftet med utbildningen är att höja medvetenheten hos medarbetarna kring informationssäkerhet och på så vis minska riskerna inom organisationen.

Bolagets säkerhetsskyddsarbete har under året har haft stor påverkan av Rysslands invasion av Ukraina och det oroliga säkerhetspolitiska läget i världen som det medfört. Säkerhetskyddsarbetet har under året bland annat fokuserats kring vilket ansvar som ligger på bolaget i det svenska totalförsvaret och det förberedande arbetet som behöver göras för att säkra upp den samhällsviktiga verksamheten som bolaget utgör.

För att öka verksamheternas möjlighet att upprätthålla en robusthet och minimera påverkan av oförutsedda händelser kommer arbete med beredskaps- och kontinuitetsplanering fortsatt vara två viktiga fokusområden inom bolaget.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 28 / 68

20230426007986

7 Uppföljning bolagsmål och indikatorer

7.1 Bolaget ser avfall som en resurs och verkar för ett cirkulärt Uppsala

Bedömning av mål vid årsbokslut

I hög grad uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

Avfallsplan för ett cirkulärt Uppsala utan avfall antogs av kommunfullmäktige i september 2022. Programmet och handlingsplan innehåller åtgärder som framöver kommer att ge effekt på måluppfyllelsen.

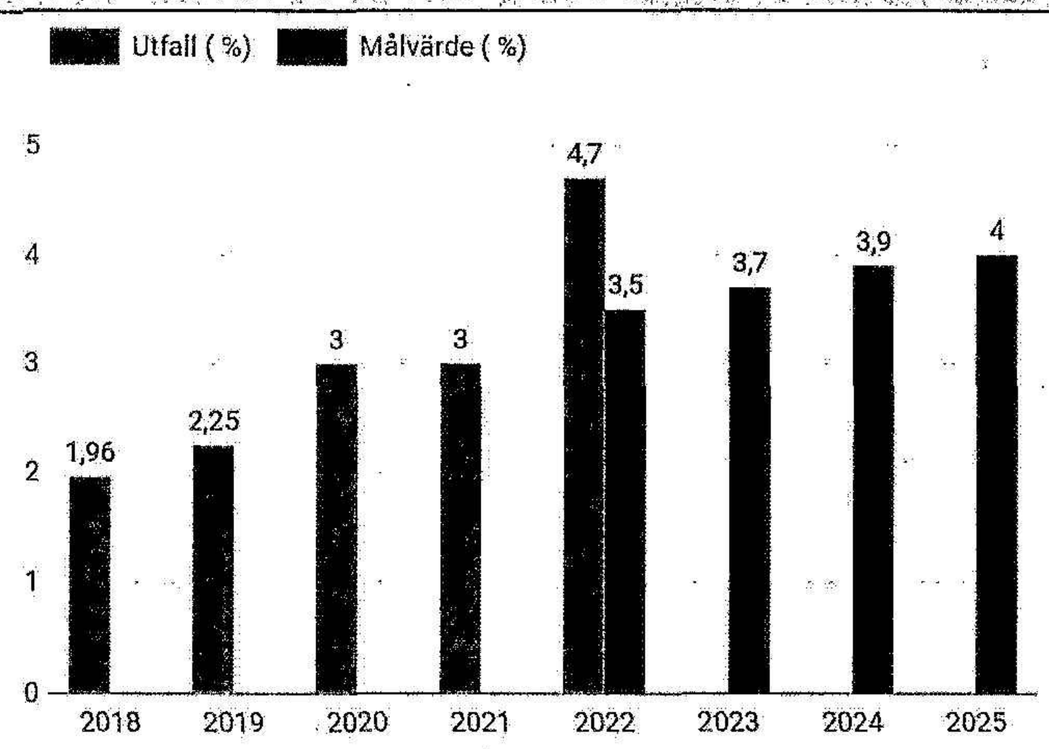
Den aktör som avsätter insamlade produkter för återanvändning, Återbruket, har etablerat sig i nya lokaler och vidtagit andra åtgärder för att öka sin försäljning.

Mängden grovavfall som inkom till återvinningscentraler har under året minskat med 15%.

Andelen insamlat matavfall i förhållande till restavfall har ökat vilket indikerar att införandet av papperspåsar och kommunikationsinsatser för att öka källsorteringen gett effekt.

En brand vid en omlastningsanläggning för returpapper resulterade i att en större mängd bränt returpapper som inkom återvanns som energi istället för som material. Totalt blev dock mängden insamlat returpapper lika stor som 2021. Detta innebär ett trendbrott gällande minskade returpappersmängder. Returpappret omdirigerades till andra anläggningar. Förlusten begränsades således till den mängd material som fanns vid anläggning vid tillfället för branden.

Indikator

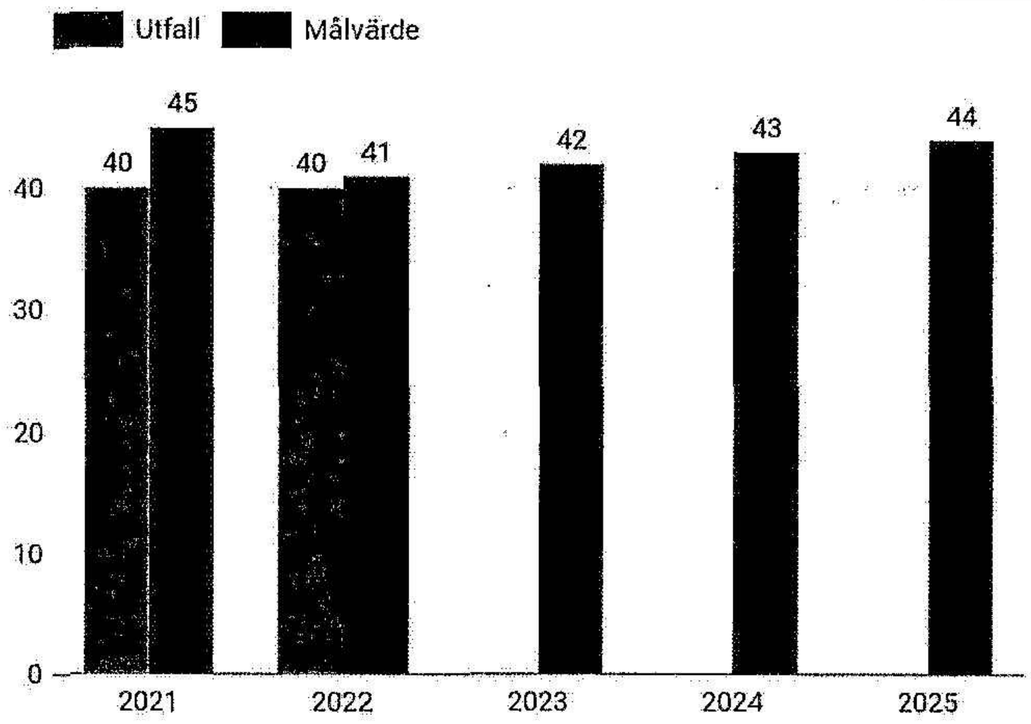
Mängd material och produkter som går till återanvändning

Mängden produkter som går till återanvändning har ökat samtidigt som mängden grovavfall som inkom till återvinningscentraler minskat. Sammantaget innebär det att andelen som går till återanvändning ökat avsevärt.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 29 / 68

20230426079B7

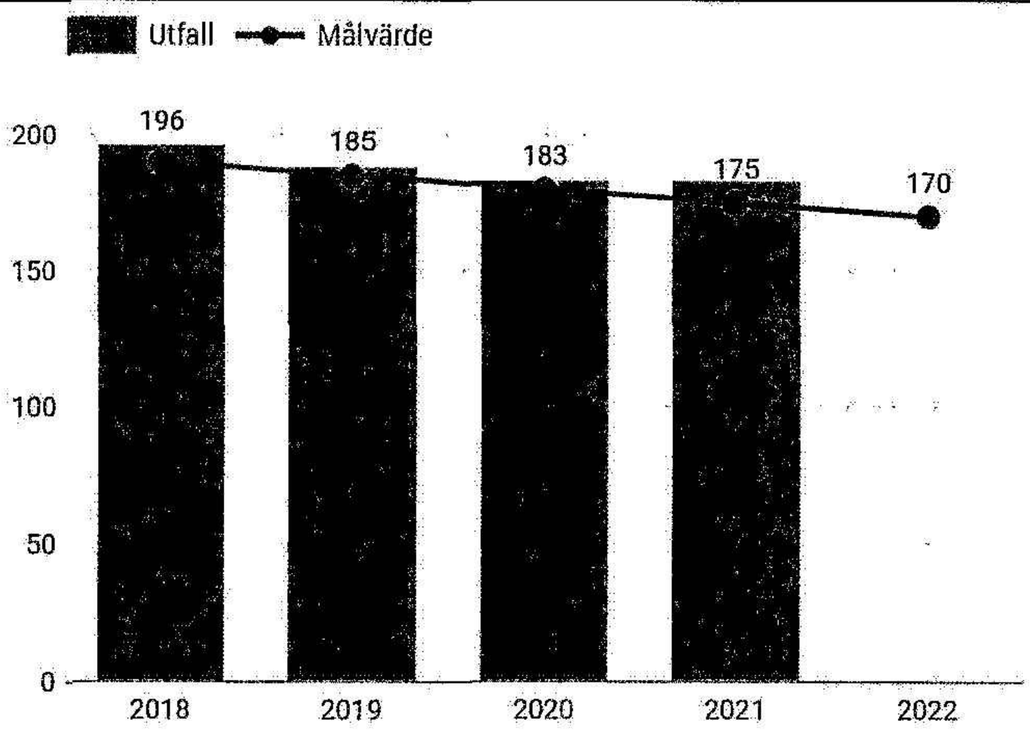
Indikator

Andel avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändning

Indikatorn sammanfattar den totala återvinningen i kommunen och omfattar även material som inte omfattas av det kommunala ansvaret så som förpackningar.

Den årliga statistiken sammanställs av branschorganisationen Avfall Sverige genom den nationella avfallsdatabasen Avfall Web. Då sammanställningen blir klar under våren anges senast kända värde (i detta sammanhang värdet för 2021).

Mängd mat-och restavfall, kilogram per person och år

Målvärdet avser en minskning av mat-och restavfallet per person med 25 % till 2025 jämfört med 2015. Mätning av indikatorn sker genom branschorganisationen Avfall Sveriges statistikverktyg Avfall Web.

Rapportering sker eftervarande år i april, därav rapporteras resultat fram till 2021. Från 2019 till 2020 har Uppsala minskat sitt mat-och restavfall per person med 12 % jämfört med utgångsåret, vilket visar på en positiv förflyttning närmare målvärdet 2025. Under 2021 är siffran densamma som 2020 på 183 kg. (Rapportering är avhängig befolkningsstatistik som presenteras den 22/2-23)

7.2 Bolaget ska ha en ekonomisk styrning och uppföljning som bidrar till god ekonomisk hushållning

Bedömning av mål vid årsbokslut

I hög grad uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

Uppsala Vatten har en hållbar ekonomi samt resurser som krävs för verksamheten. Bolaget har ansvar för verksamheter som huvudsakligen ska vara finansierade av taxor (VA och kommunalt avfall, tidigare benämnt hushållsavfall). Taxorna ska vara baserade på självkostnadsprincipen.

VA-och avfallskollektivet är monopolverksamheter. För att kunder ska ha förtroende för Uppsala Vatten är det extra viktigt att bolaget har en god ekonomisk hushållning. Kostnadsutvecklingen följs noggrant och redovisas transparent. Det innebär att de taxefinansierade monopolverksamheterna tydligt särredovisas.

Uppsala Vatten driver två affärsmässiga och konkurrensutsatta verksamheter, biogasanläggningen och Hovgården. Bolaget arbetar aktivt med affärsutveckling för dessa.

I den rådande lågkonjunkturen är ekonomin osäker. Inflations- och ränteökningar påverkar bolaget.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 30 / 68

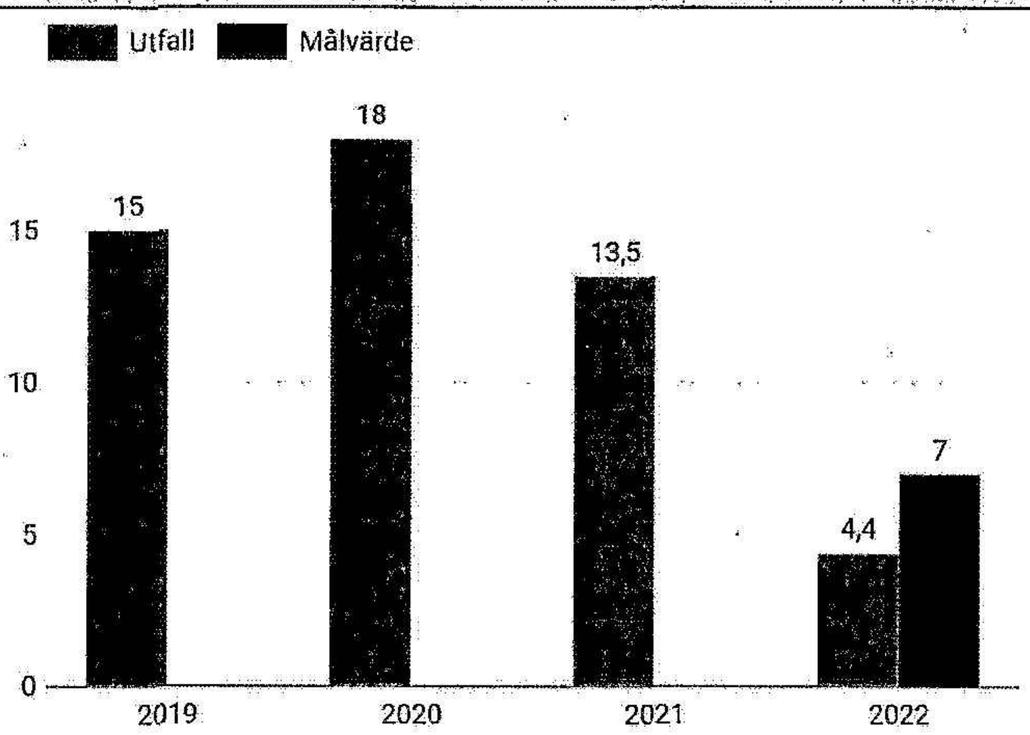
20230426075988

Det leder till att bolaget kostnadsmassa starkt kommer att påverkas kommande år om nivåerna blir verklighet. Räntekostnaderna kommer att påverkas av bolagets befintliga lånenivåer, men även av bolagets ambitiösa investeringsplaner som delvis är lånefinansierat. Brist på material kan försvåra och fördyra projekt och öka ledtider.

Bolaget uppfyller inte resultatkrav om 7 mnkr, vilket beror på att bolaget bedömt att biogas inte är berättigad till produktionsstöd under 2022 och att detta stöd inte ingår i biogas resultat. Det lägre resultatet om 4,4 mnkr (budget 7 mnkr) och ökade omsättning främst för biogas leder även till att finansnetto/nettoomsättning inte uppfylls. Däremot uppgår årets investeringar till 566 mnkr, vilket är 6 mnkr högre än budget, och målet uppfylls. Måluppfyllelsen för Taxefond VA och Taxefond Avfall bedöms vara uppfyllda. Taxefond VAs förändring mot budget är lägre än budgeterat, vilket beror på ökade kostnader men även på ökade intäkter. Även taxefond Avfalls intäkter har ökat mot budget, vilket beror på lägre kostnadsutfall och ökade intäkter.

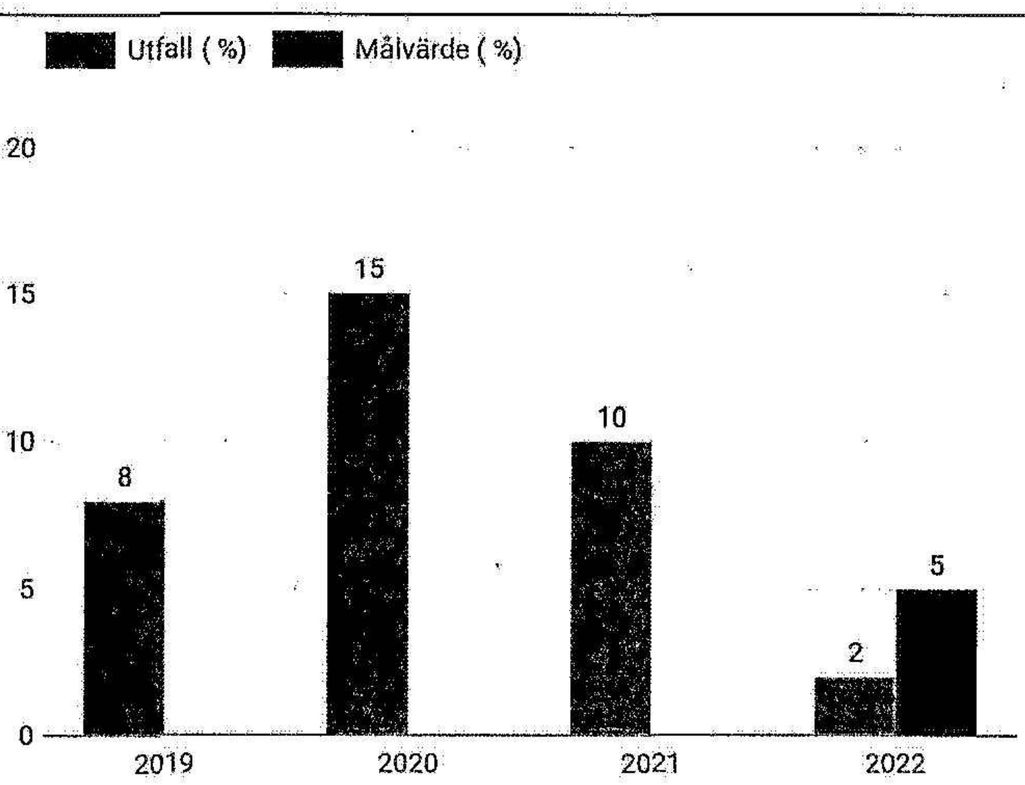
Bedömningen är att målen är i hög grad uppfyllda under året.

Indikator

Differens av resultatkrav enligt Mål & budget och utfall, mnkr

Se kommentar för indikatorn ovan.

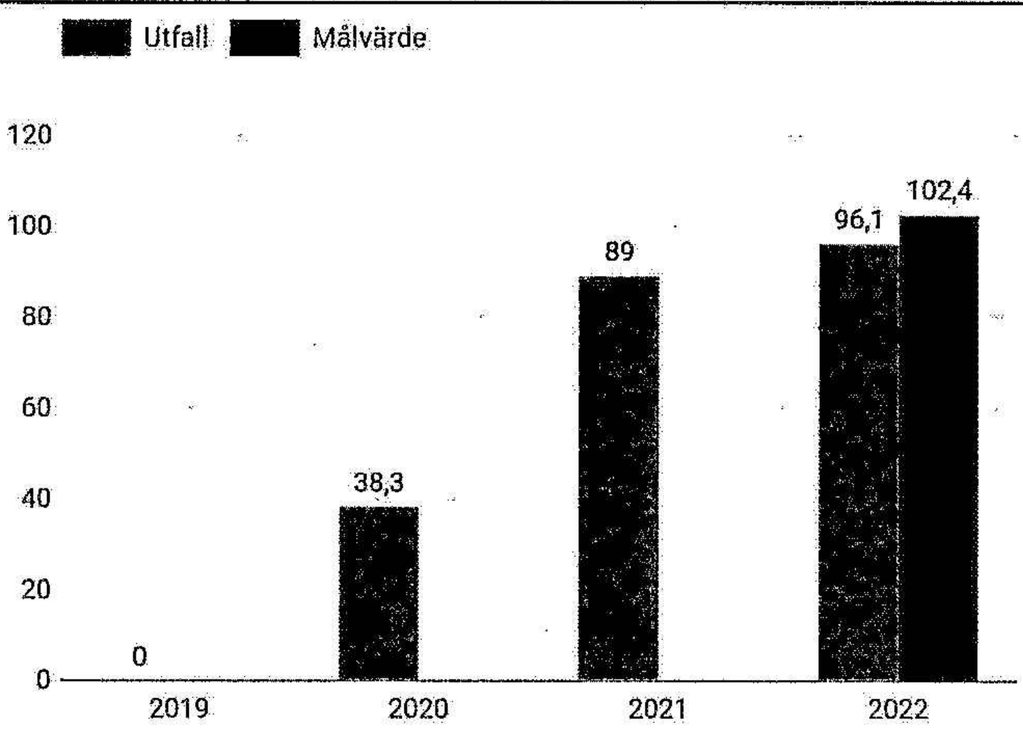
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)

Se kommentar för indikatorn ovan.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 31 / 68

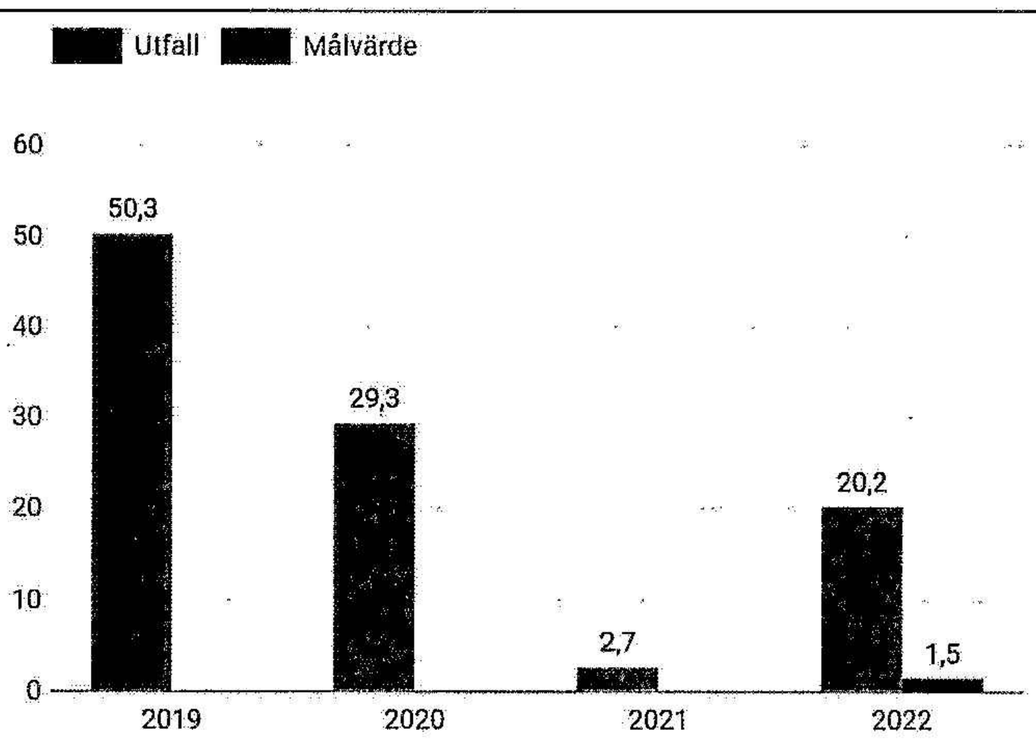
20230426070800

Indikator

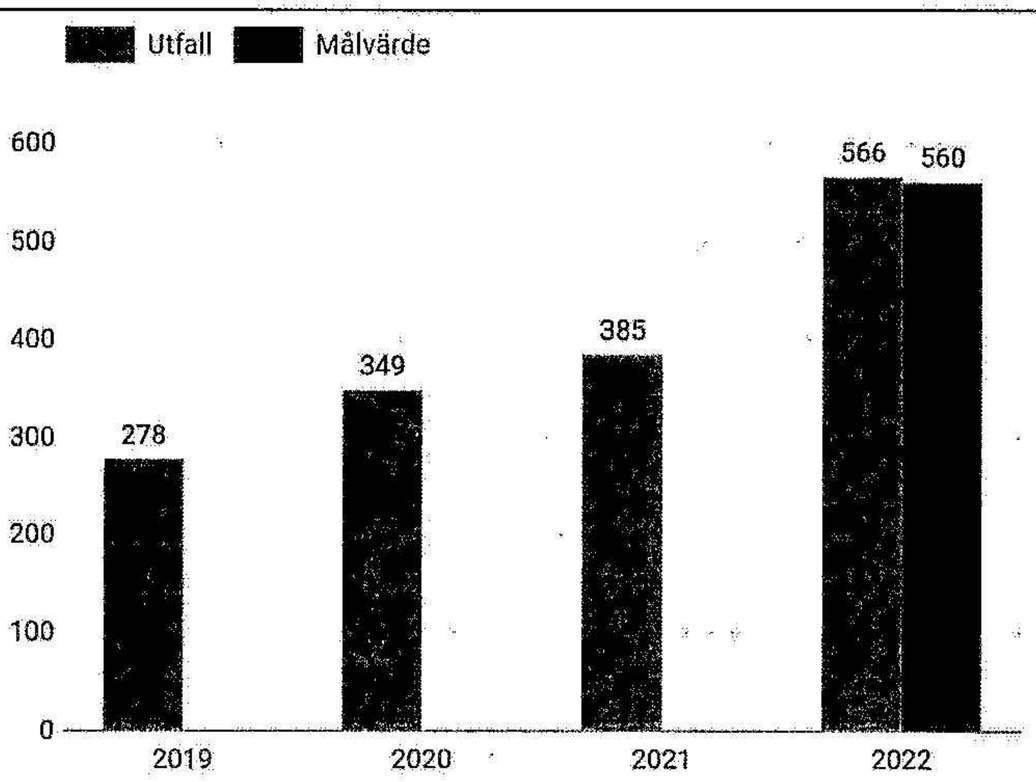
Kollektiven ska prissättas så att resultaten är = 0 över tid Taxefond VA, mnkr

Se kommentar för indikatorn ovan.

Kollektiven ska prissättas så att resultaten är = 0 över tid Taxefond Avfall, mnkr

Se kommentar för indikatorn ovan.

Investeringar, mnkr

Se kommentar för indikatorn ovan.

✓ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 32 / 68

20230426079900

7.3 Bolaget ska ha en långsiktig och hållbar VA-försörjning

Bedömning av mål vid årsbokslut

I hög grad uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

Bolaget har under 2022 inte haft några otjänliga prover av dricksvatten.

För att säkerställa den nödvändiga kapacitet samt kvalitet i hantering av spillvatten krävs även ett systematiskt arbete med att minska både utläckage från dricksvattenätet och inläckage till spillvattennätet. Bolaget ökar kapaciteten för rening av avloppsvatten för att möta behoven från en växande befolkning och ökade behov av resurseffektiv och långtgående rening.

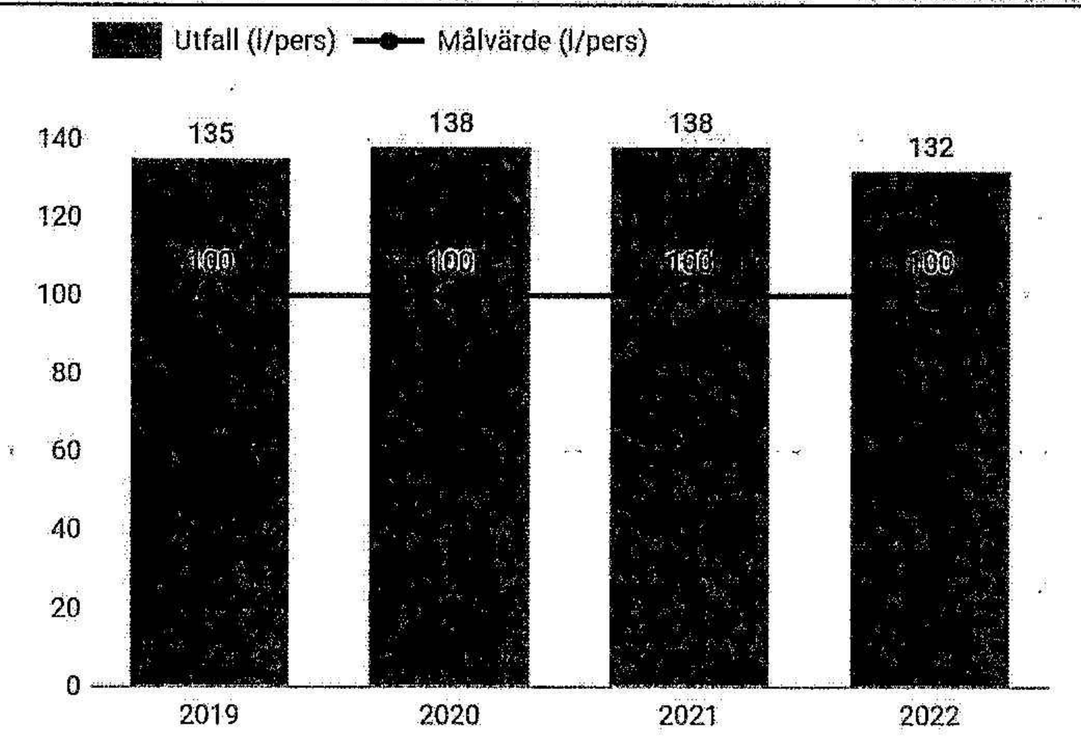
Avbrottstiden är direkt påverkad av antal läckor under året och ett stort antal läckor uppstod under tjällossningen i mars månad. I slutet av året uppstod också ett antal uppmärksammade läckor som medförde tillfälliga översvämningar i centrala delar av Uppsala.

För att undvika att antal läckor ökar och en ökad avbrottstid per brukare genomförs förebyggande förnyelseåtgärder där de vattenledningar som har störst risk för läckor byts ut. Utöver detta sker även aktiv läcksökning för att hitta läckor så tidigt som möjligt för att minska mängden vatten som läcker ut ur nätet samt begränsa andra negativa konsekvenser som kan uppstå till följd av läckor.

Arbetet med att minska andelen ovidkommande vatten består i att identifiera och åtgärda felkopplingar samt förnya otäta ledningar och brunnar. För att identifiera problemområden sker flödesmätningar samt olika typer av utredningar, exempelvis röktester där felkopplingar kan identifieras. Under 2022 har satsningar gjorts för att öka möjligheterna att hitta felkopplingar genom inköp av utrustning och ökade personalresurser.

Arbetet med kontinuitetshanteringsplan* för dricksvattenavdelningen har påbörjats och finns med interna målsättningar för 2023.Process finns för produktion av dricksvatten men processutveckling krävs, vilket kommer att intensifieras under 2023 med hjälp av konsultstöd.

Indikator

Mängden vatten per person och dygn för VA-kollektivets hushåll på årsbasis

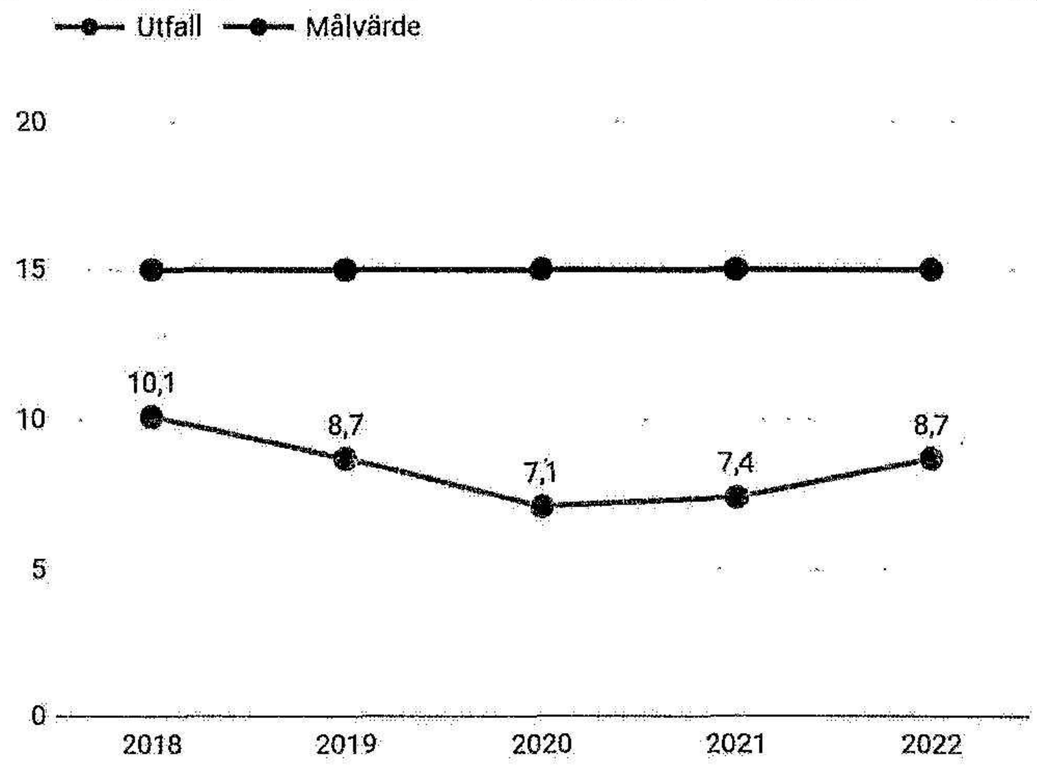
Att dricksvattenförbrukningen minskar är en förutsättning för att Uppsala ska kunna fortsätta att växa och att bolaget i framtiden kan förse invånarna med dricksvatten. Vattenförbrukningen i hushållen har minskat stadigt sedan 90-talet, men den behöver minska snabbare för att inte Uppsala ska börja uppleva en brist på dricksvatten under det kommande 2030-talet.

Pandemin och en ny beräkningsmodell har påverkat indikatorns värde under de två föregående åren. För 2022 har antalet liter minskat med 6 liter per person och dygn i snitt. Trenden är positiv, där både inflation och ökade driftskostnader kan ha en påverkan på utfallet men även de kampanjer om dricksvattenförbrukning som bolaget genomfört under året.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 33 / 68

20230426075991

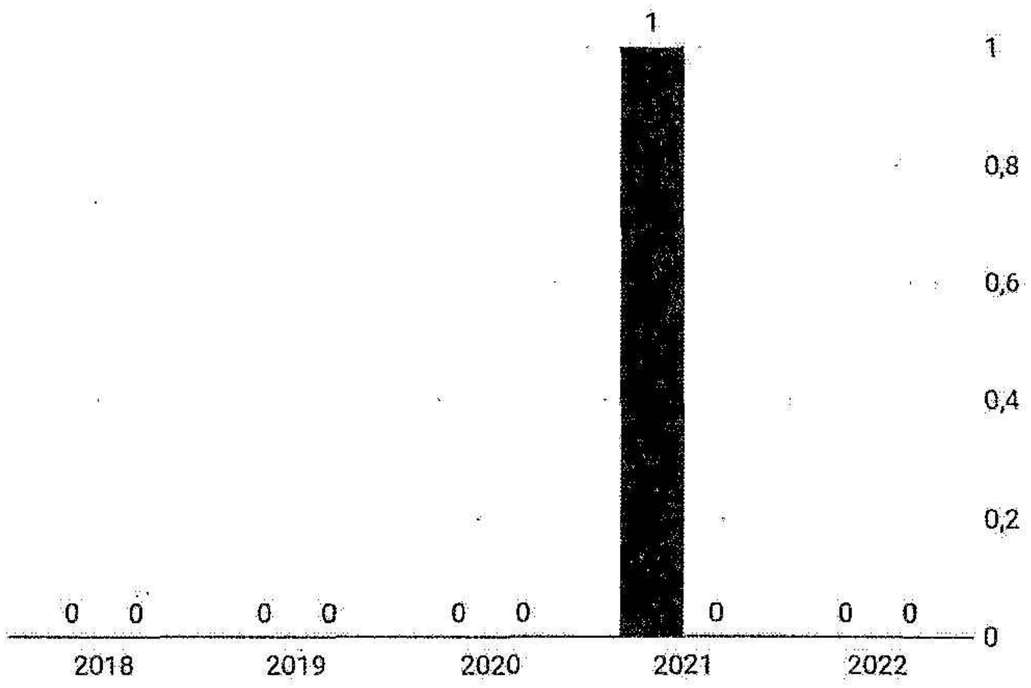
Indikator

Avbrottstid per brukare

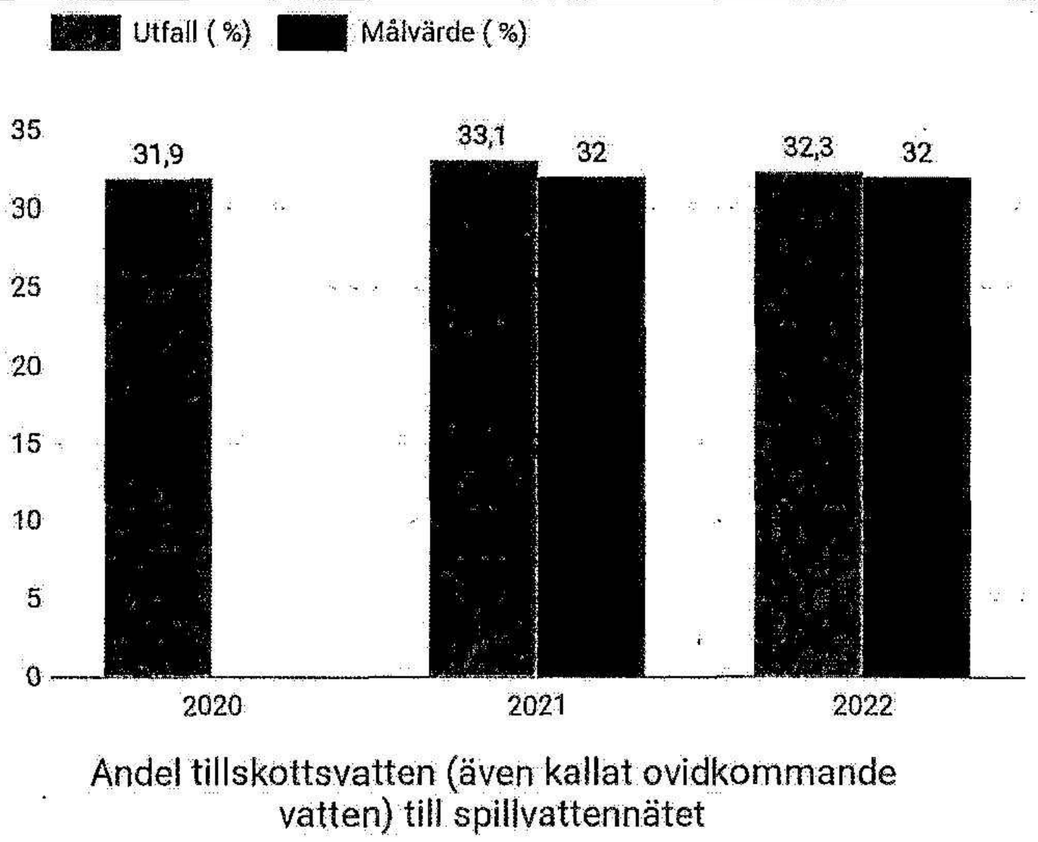
Avbrottstid anges enlig ett nyckeltal (TI4) i branschorganisationen Svenskt Vattens hållbarhetsindex. Nyckeltalet är egentligen ett mått på den totala avstängningstiden per år/antalet avstängningsområden i vattenledningsnätet men en studie har visat att nyckeltalet fungerar som en god approximation av leveransavbrott per brukare.

Under 2022 uppgick avbrottstiden till 8,7 minuter per brukare. Det är en ökning jämfört med 7,4 minuter år 2021 men inom det intervall inom vilket avbrottstiden varierat under de senaste fem åren där den högsta avbrottstiden uppnåddes år 2018 (10,4 minuter) och den lägsta år 2020 (7,1 minuter).

Antal tillfällen med otjänligt vatten

Under 2022 har inget otjänligt vatten levererats till kund, vilket är bättre än föregående år. Verksamhetens reningsprocesser och kontroller fungerar som de skall. Under 2023 träder Livsmedelsverkets nya föreskrifter (LIVSFS 2022:12) i kraft, vilket leder till en del förändrade analyser och provtagningsintervall.

Andel tillskottsvatten (även kallat ovidkommande vatten) till spillvattennätet

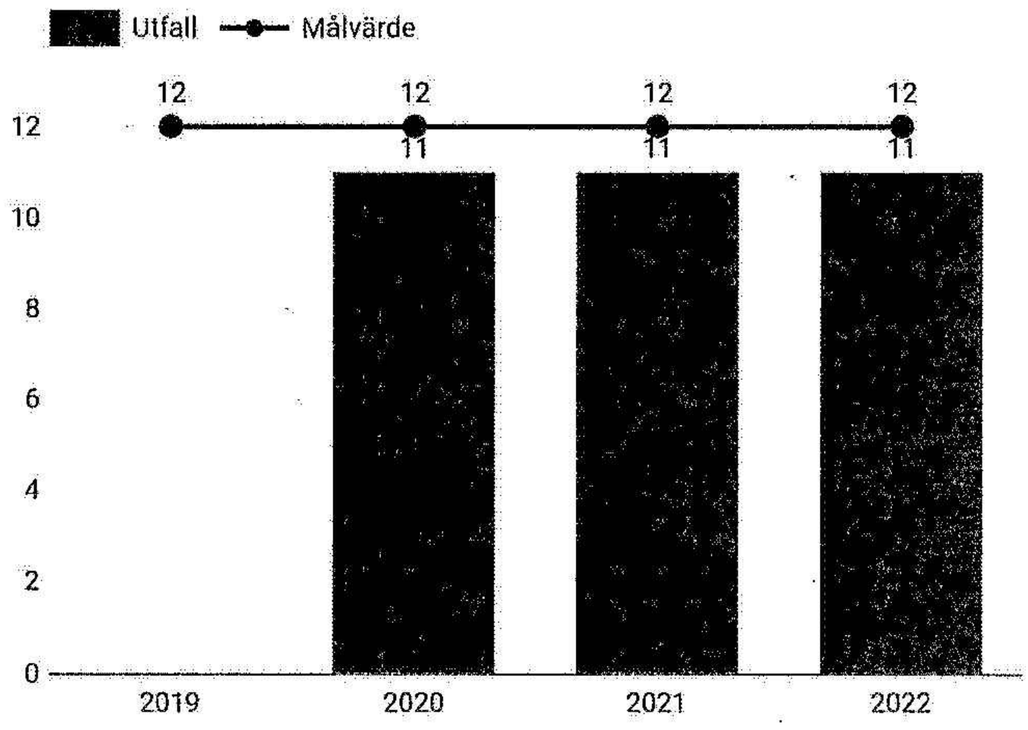
Den volym vatten som tas emot i avloppsreningsverken som det inte debiterats spillvattenavgift för och som inte tillförts från drift av ledningsnät eller VA-anläggningar utgör ovidkommande vatten (även kallat tillskottsvatten). Till ovidkommande vatten hör bland annat inläckage av grundvatten i otäta brunnar eller spillvattenledningar i marken samt dagvatten från stuprör eller dräneringsledningar som felaktigt kopplats till spillvattennätet och inte ska tillföras spillvattenledningarna. Detta innebär att andelen tillskottsvatten inte bara styrs av ledningsnätets kondition utan till stor del även av nederbörd, snösmältning och höga grundvattennivåer.

År 2022 uppgick andelen ovidkommande vatten i avloppsreningsverken till 32,3%. Det är en minskning jämfört med 33,1% år 2021. Målsättningen är att andelen tillskottsvatten aldrig ska överstiga 32%. Variationen av andel tillskottsvatten är dock stor och beror till stor del på nederbördsmängd. Under de senaste 10 åren har andelen varierat mellan 24% och

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 34 / 68

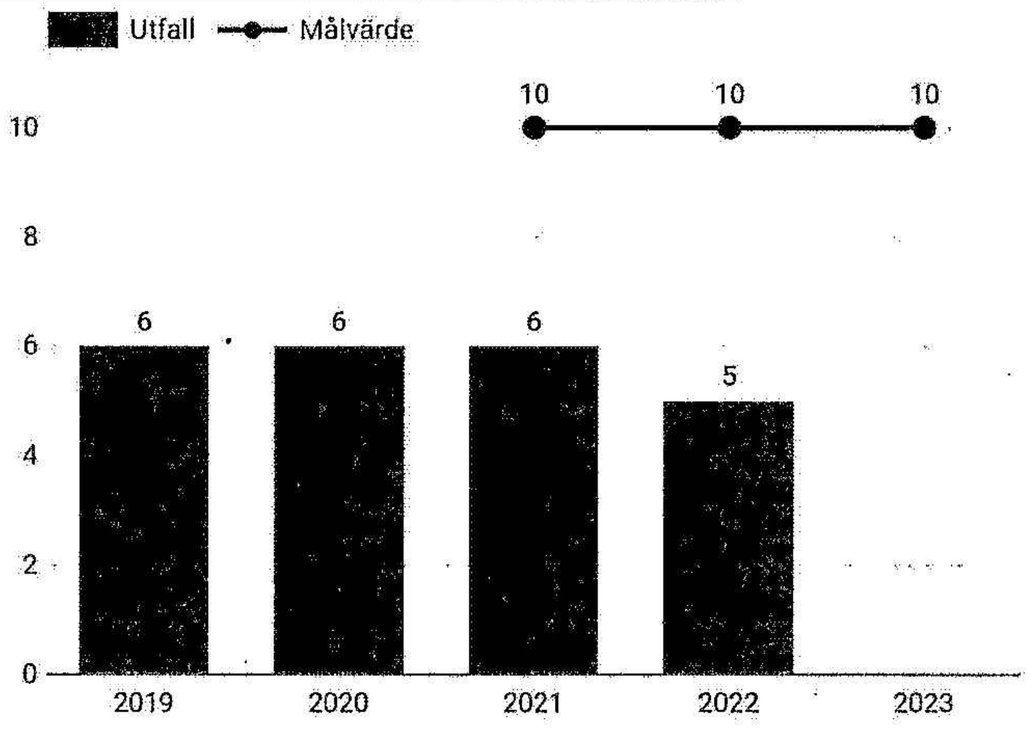
20230426076702

Indikator	
	41%.

Antal vattenverk med behandlingskapacitet >10% över maxdygnsbehovet

Ökning av produktionskapaciteten har varit ett tema under flera år men arbetet med detta har intensifierats under 2020-2021. Trots detta är de fortsatt en verk som inte ligger > 10 procent maxdygnet.

Antal reningsverk med behandlingskapacitet (flöde eller personekvivalenter) >10% över behovet

Fem av reningsverken uppnår inte målsättningen att ha 10 % överkapacitet över det framtida behovet. Uppföljning sker utifrån ett långsiktigt perspektiv där hänsyn tas till framtida behov utifrån förväntad tillväxt i orterna.

En kontinuitetshanteringsplan innehåller information som hjälper personalen att veta vad den ska göra vid en störning i en kritisk aktivitet eller resurs. Syftet är att kunna upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå och att kunna återställa resursen så fort som möjligt.

7.4 Bolaget ska minska utsläpp av växthusgaser och effektivisera energianvändningen

Bedömning av mål vid årsbokslut

I hög grad uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

Under 2022 har bolaget arbetat för att all den biogas som produceras kan användas som fordonsgas eller för uppvärmningsändamål. Målsättningen är fackling av biogas långsiktigt ska minska till under 1%. Biogas utgör en värdefull energiresurs och har en stor klimatnytta om den kan ersätta fossila drivmedel. Bolaget verkar för att användningen av biogas i samhället ökar till förmån för minskad bensin- och dieselanvändning. Bolaget ska under 2023 tillsammans med sina samarbetspartners fortsätta studera möjligheterna avseende hur vätgas kan integreras i det lokala energi- och drivmedelslandskapet.

Bolaget har fortsatt arbetet med att genomföra identifierade energieffektiviseringsåtgärder de största

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 35 / 68

20230426077993

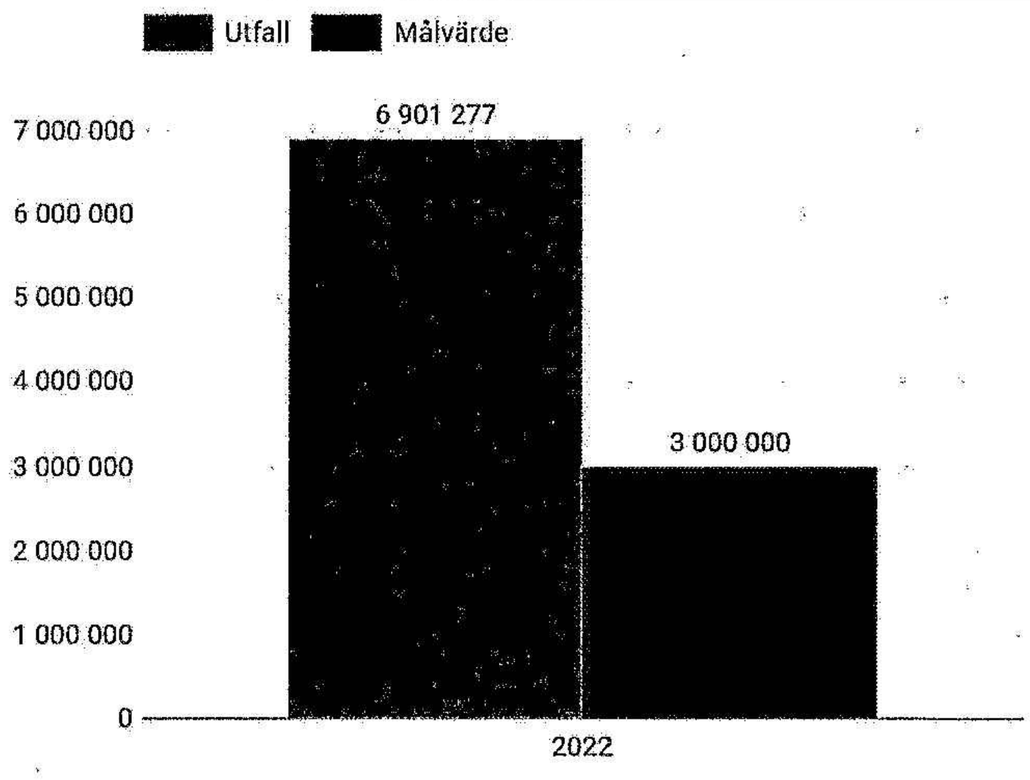
åtgärderna har gjorts på Kungsängsverket och biogasanläggningen. En ny blåsmaskin har installerats på Kungsängsverket som kommer minska elförbrukningen. Cykloner och förtjockare har installerats på biogasanläggningen som kommer bidra till att minska värmeförbrukningen.

Under 2022 har facklingen av biogas fortsatt att minska tack vare åtgärder som lett till att en ökad mängd biogas istället kunnat användas om drivmedel, detta har lett till något ökad elförbrukning för uppgradering av biogas. Denna ökning av elförbrukningen är liten i förhållande till den mängd biogas som istället kan tillgodogöras som drivmedel.

Utsläpp av växthusgaser

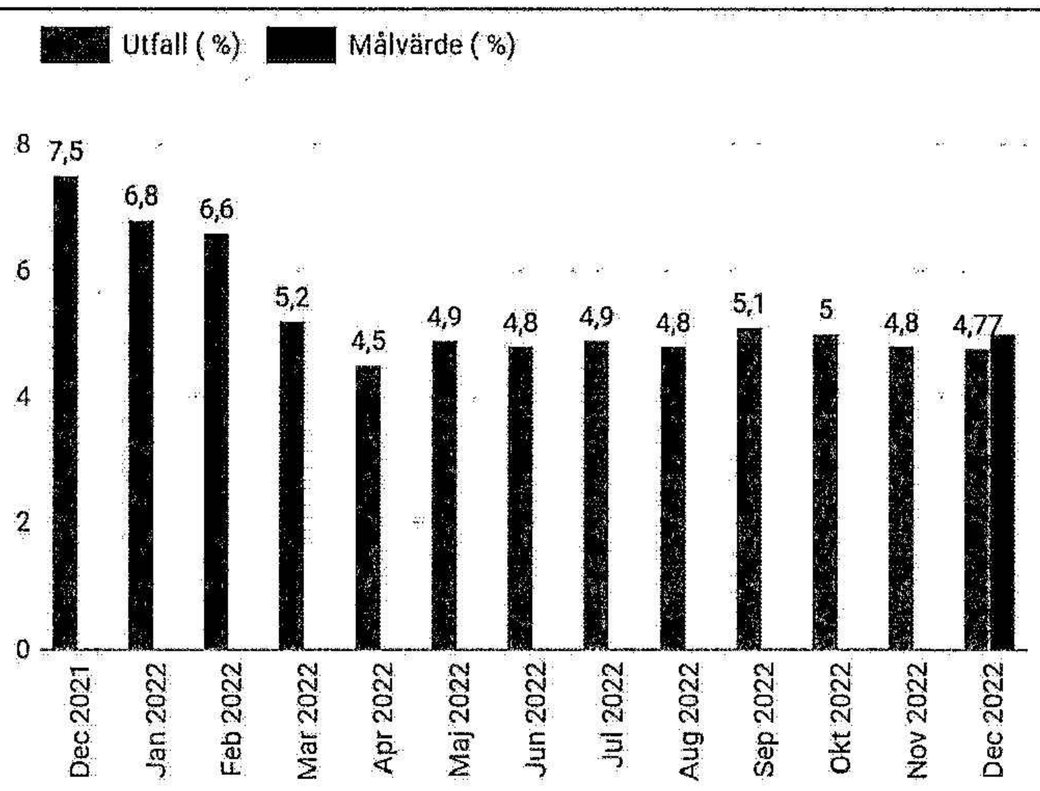
Under året har en organisatorisk livscykelanalys genomförts för att kartlägga hela verksamhetens samlade klimatpåverkan för ett år. Analysen har gjorts för verksamhetsåret 2021 och resultatet visade att de direkta utsläppen (Scope 1 enligt GHG protokollet) är i storleksordningen 7 000 ton koldioxidekvivalenter per år. Dessa är behäftade med stora osäkerheter då det framförallt handlar om utsläpp av lustgas och metan som är svåra att mäta. Bolagets indirekta klimatpåverkan (Scope 2 och 3) är betydligt större och kommer framförallt i från den energiåtervinning, förbränning av avfall i fjärrvärmeverk, som sker med med det kommunala avfall som bolaget samlar in. De indirekta utsläppen (Scope 2 och 3) är i storleksordningen 45 000 ton koldioxidekvivalenter per år.

Indikator

Mängden såld fordonsgas Kg/år

Varav egen produktion 4 210 000 kg, resterande inköpt. Inkluderar även försäljningen till regionbussdepån (2 200 000 kg under 2022) till skillnad från tidigare år, då bolaget sedan 2022-01-01 har avtalet för gasförsörjningen till regionbussarna. Försäljningen till övriga mottagare var 4 700 000 kg.

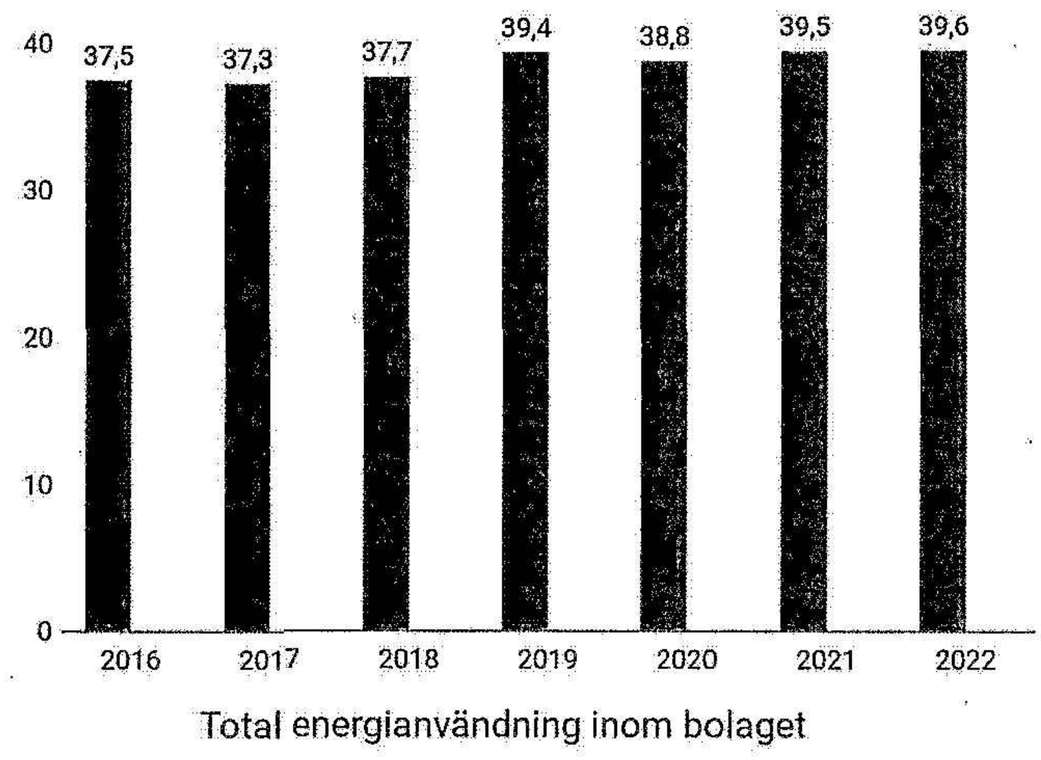
Facklad biogas per producerad mängd biogas

Årsmedelvärdet för 2022 landade på 4,8%, strax under målsättningen, och minskade från 7,5% år 2021. Den totala mängden facklad gas minskade med 35%, trots att rågasproduktionen ökade med 2,1%. Orsaker som kan ha bidragit till minskningen under året är

- driftsättningen av överföringen från stadsbussdepån till regionbussdepån, vilket hjälpte till att undvika fackling vid fulla gasbankar, framförallt på helger
- utökad lagervolym på stadsbussdepån, som bidrar till samma effekt som ovan
- förtjockningsutrustning för slurryn, som har flyttat gasproduktion från helger till arbetsveckor, eftersom den avvattnade slurryn har mindre volym och hygieniseras och matas in på

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 36 / 68

20230426607994

Indikator	
	kortare tid En kvarstående anledning till fackling är tiden som gasrening 3 står still, vilket inträffar under service, men även vid olika driftproblem som inträffar löpande. En ny gasrening kommer skapa redundans och kraftigt minska risken att ingen gasrening är tillgänglig vid ett givet tillfälle. En ny gasrening kan tas i drift 2026.
 Total energianvändning inom bolaget	Bolaget har fortsatt arbetet med att energikartläggningar av anläggningar vilket ska utgöra grunden för fortsatta energieffektiviseringar på bolaget. På anläggningar som redan energikartlagts har åtgärder börjat genomföras för att effektivisera energianvändningen. Mot slutet av året har det varit ett ökat fokus på att minska elförbrukningen på bolagets anläggningar.

7.5 Bolaget ska använda sina anläggningar kostnadseffektivt och stärka det planerade underhållet

Bedömning av mål vid årsbokslut

ⓘ Delvis uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

År 2019 genomfördes en genomlysning av bolagets underhållsarbete och mot bakgrund av denna beslöt bolaget att starta ett projekt för att utveckla underhållsarbetet och att ta fram en underhållsstrategi och plan för vidare arbete. Första steget har varit att göra en förstudie av bolagets nuvarande underhållsarbete.

Målet med förstudien är att kartlägga nuläget samt att se om det finns eventuella förluster eller risker som uppstår vid nuvarande arbetssätt. Projektgruppen som arbetar med förstudien ska också ta fram förslag till en underhållsstrategi och projektdirektiv och tidsplan för kommande utvecklingsprojekt.

Förstudiearbetet kring underhållsutveckling har under året kommit i slutfasen. Vi har formulerat en vision och en målbild för underhållsarbetet, gjort gap-analys och även försökt kartlägga och konkretisera förbättringsområden på helhet.

Övergripande går att säga att bolagets styrka är ansvarsfulla medarbetare som sköter det dagliga underhållsarbetet och svagheterna är brist på systematiskt arbete och plan för ett långsiktigt och systematiskt underhållsarbete.

✓ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 37 / 68

20230426079955

Indikator	
Inga tillgängliga data	■ Uppföljning av indikatorn är inte möjlig. Underhållsprojektet har i dagsläget ingen indikator som bolagsövergripande och på ett rättvist sätt redogör för bolagets underhållsinsatser.

7.6 Kund- och intressentperspektivet ska genomsyra hela bolaget

Bedömning av mål vid årsbokslut

◐ Delvis uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

Som helhet har bolaget tagit flera kliv framåt under 2022. Webbplatsen som är den främsta kanalen för kundkontakt har uppdaterats, bland annat med fler självservicetjänster.

Bolaget har under året fortsatt arbetat med att utveckla verksamheterna med stöd av digital teknik. Utifrån Uppsala kommuns policy för digital transformation samt tillhörande handlingsplan ska Uppsala Vatten ta fram en digital färdplan som bidrar till medarbetare, intressenterna, kundens och de bolagsövergripande behoven. Implementering kommer att ske under 2023. Bolaget har i en förstudie identifierat nytt ärendehanteringssystem för kundärende. Detta för att bättre kunna följa kundens resa i bolaget, men även för att kunna mäta svars- och lösningstider.

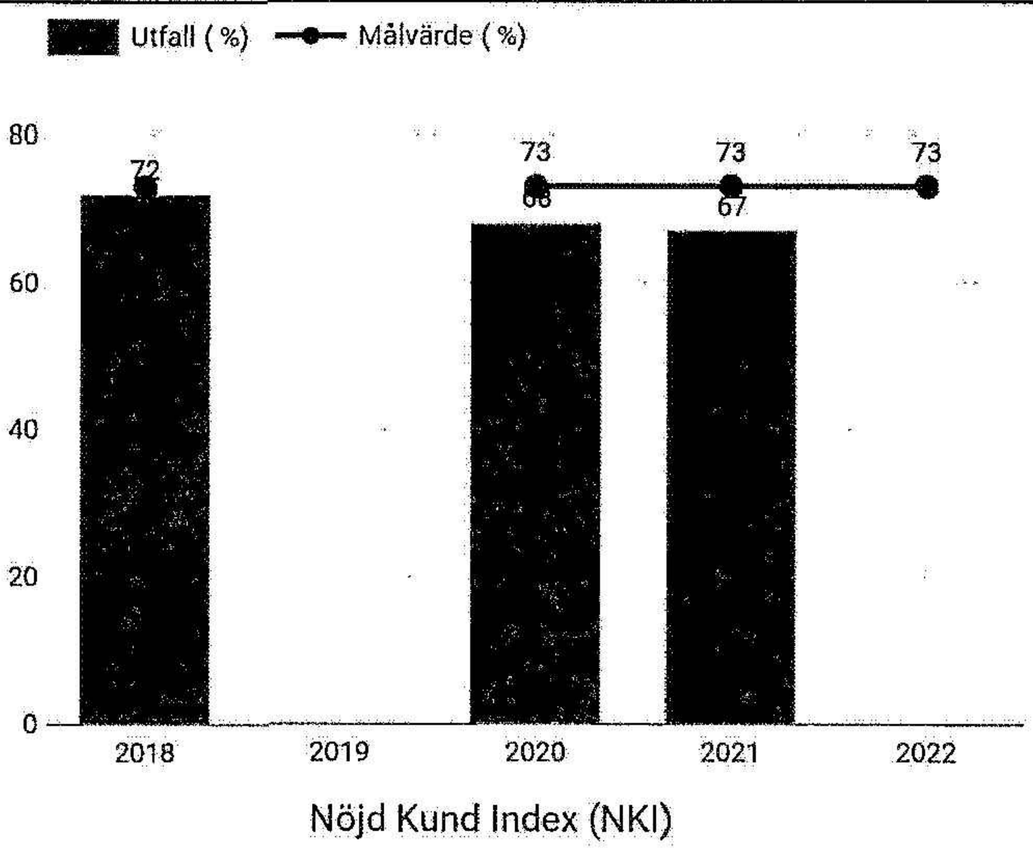
Från näringslivet finns en uttalad förväntan om att bolaget ska ha en tydlig hållning vad gäller hållbarhetsområdet och därför ser bolaget ett behov av en uppförandekod för leverantörer, samt tydligare och mer standardiserade krav kopplat till olika hållbarhetsaspekter inom specifika produktområden.

I internkontrollplan för 2023 återfinns även ett kontrollmoment för att följa upp de nöjd-kund-undersökningar som genomförs. Detta i syfte att bolaget analyserar och söker orsaker till undersökningarnas resultat samt i de fall det är nödvändigt tar fram åtgärdsplaner.

✓ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 38 / 68

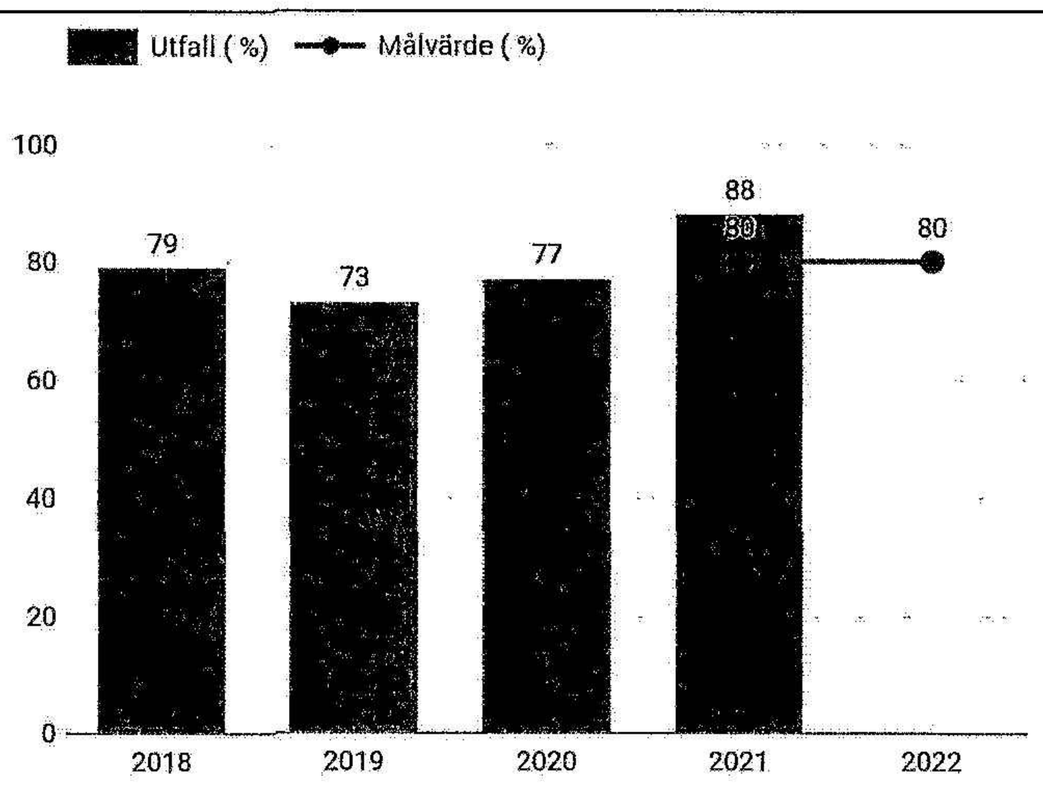
20230423607996

Indikator

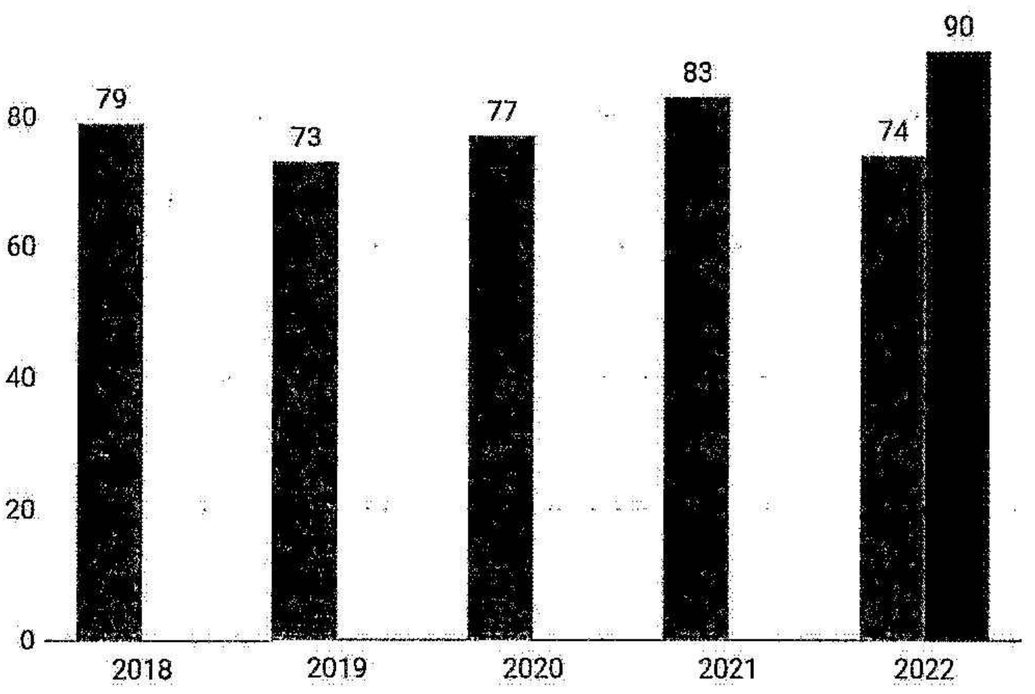
Nöjd Kund Index (NKI)

Nöjd Kund Index analyseras inte varje år, senaste undersökningen gjordes 2021.

Nöjd Medborgar Index - Vatten och avlopp

Uppsala kommun deltar i SCB:s medborgarundersökning vartannat år och deltog senast 2021.

Nöjdhet avfallshantering enfamiljshus/lägenheter

Nöjdheten med avfallshanteringen är uträknat som ett medelvärde av svaren nöjd och mycket nöjd bland de svarande som bor i hyresrätt, bostadsrätt och småhus och som har svarat på Uppsalaenkäten hösten 2022. Tidigare undersökningar har utförts av Sweco, som ställt samma frågor och är uträknat på samma målgrupper.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 39 / 68

20230426007997

7.7 Bolaget ska vara en effektiv och processorienterad organisation

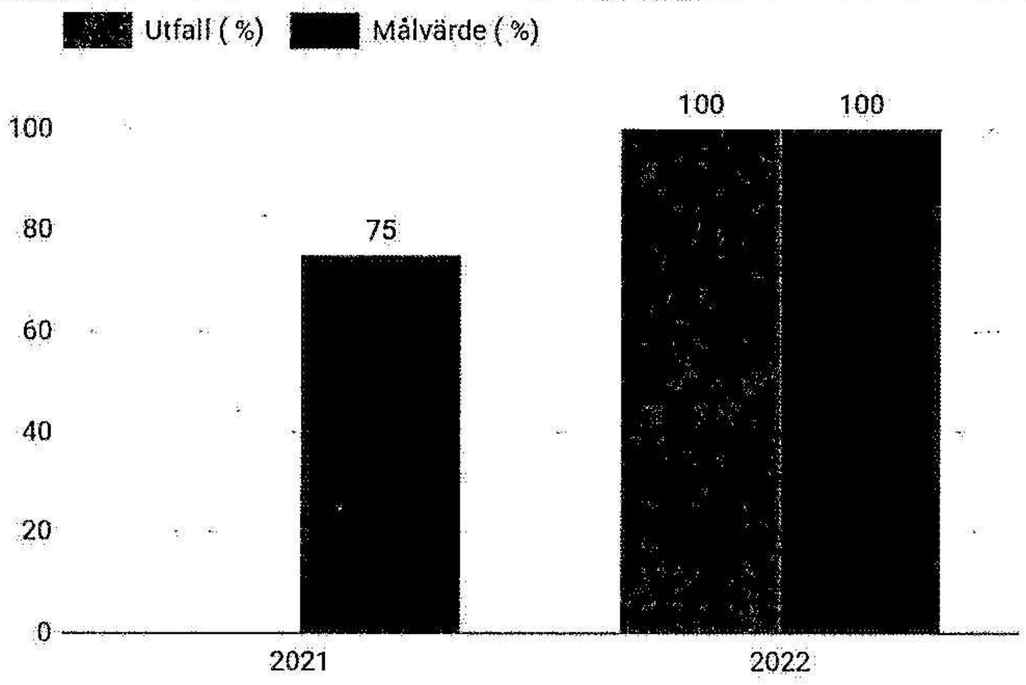
Bedömning av mål vid årsbokslut

I hög grad uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

Ett bolagsgemensamt projekt har de senaste åren infört ett kvalitetsledningssystem på Uppsala Vatten och ett processorienterat arbetssätt. Arbetet ledde fram till att vi hösten 2021 certifierade oss enligt ISO 9001:2015, ledningssystem för kvalitet. Under 2022 har fokus varit på att fortsatt implementera och utveckla detta.

Indikator

Samtliga avdelningar och sektioner har planerat för processutveckling i sina respektive verksamhetsplaner (uppfyllelse andel i procent)

Samtliga av bolagets verksamhetsplaner för 2022 innehöll processutveckling. Detta har bl.a. resulterat i ytterligare färdigställda processer, såväl styrande som stödjande dokument samt konkreta åtgärder för fortsatt processutveckling under perioden 2023-2025.

7.8 Uppsala Vatten och Avfall ska vara en attraktiv arbetsgivare

Bedömning av mål vid årsbokslut

I hög grad uppfyllt

Analys av måluppfyllelse

Ur ett hälsoperspektiv har bolaget haft ergonomigenomgång, utbildning i att jobba aktivitetsbaserat, cheferna har fått en föreläsning om stress, om att leda i en hybrid arbetsmiljö.

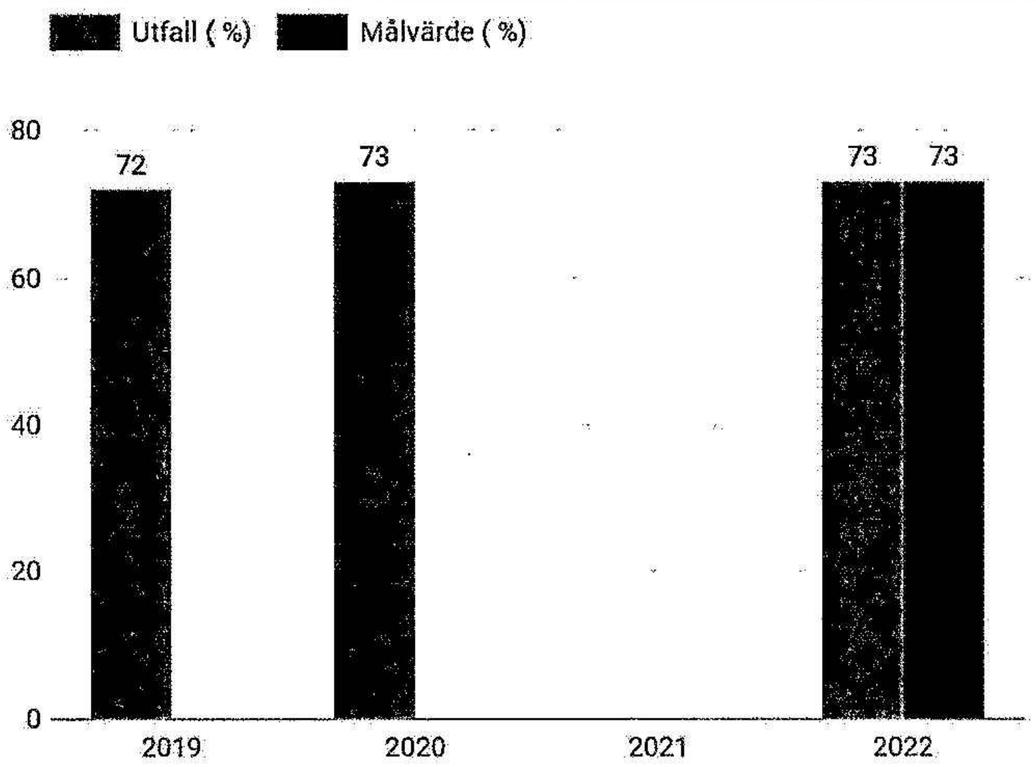
Gemensam utbildningsinsats för att främja samarbete och partnerskap mellan individer och arbetsgrupper och samarbete mellan olika avdelningar.

Bolaget har tagit fram kompetensförsörjningsplaner som ger en långsiktighet för att främja och utveckla intern kompetensutveckling, säkerställa kompetensöverföring i samband med att medarbetarbetare slutar.

Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 40 / 68

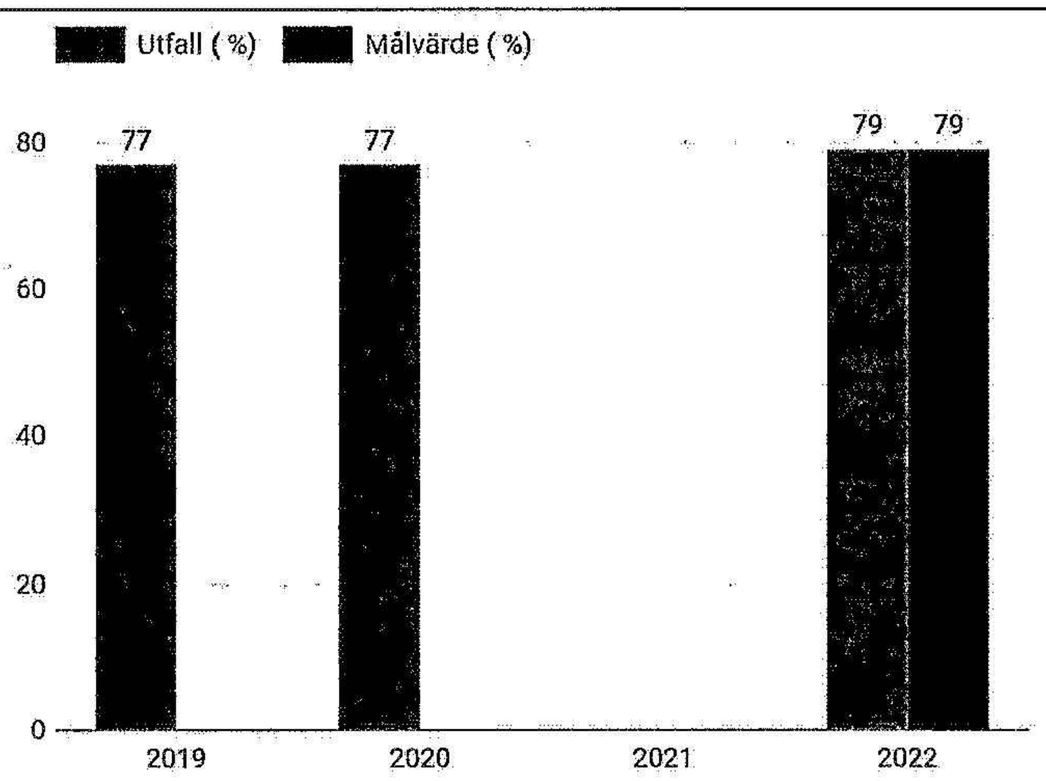
20230426076908

Indikator

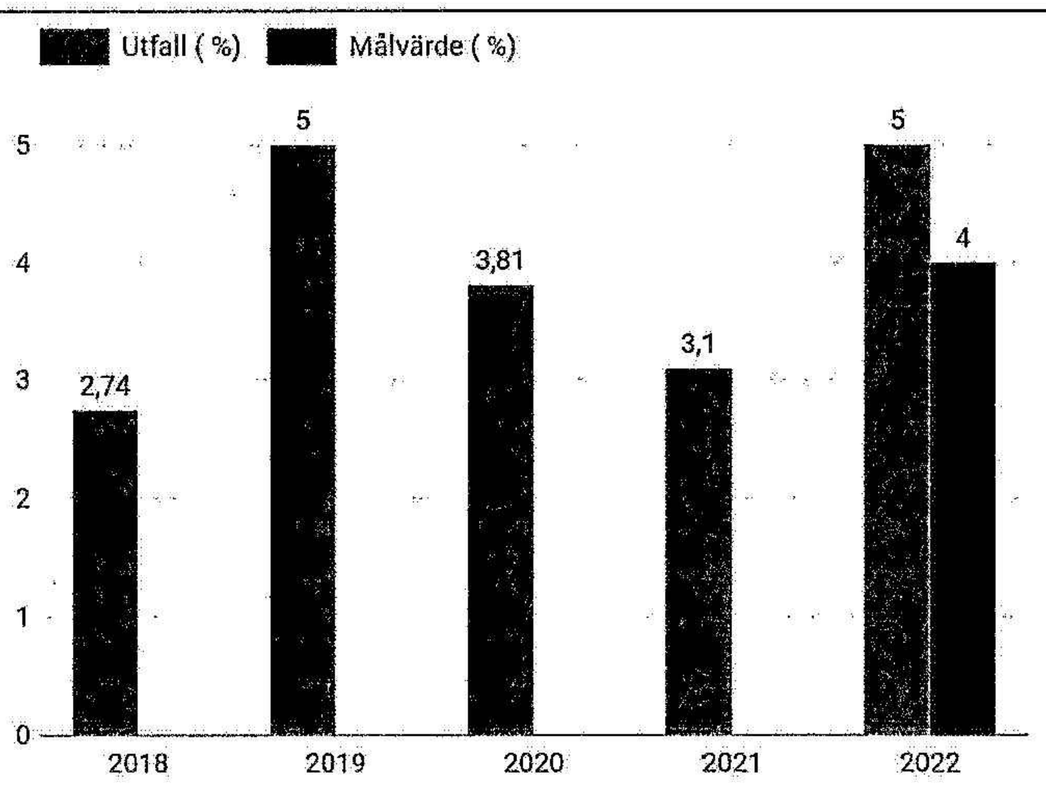
Nöjd Medarbetarindex (NMI)

Nöjd Medarbetareindex är en del i medarbetarundersökningen som senast utfördes 2021 och nästa ska genomföras 2023.

Ledarskapsindex (LI)

Ledarskapsindex är en del i medarbetarundersökningen som senast utfördes 2021 och nästa ska genomföras 2023.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med 2022. En orsak kan vara att vi är åter ute i samhället och på arbetsplatserna efter pandemiåren, när mycket arbete utfördes på distans. Fler medarbetare har korttidsfrånvaro som ofta beror på förkylningar och covid. Långtidsfrånvaron är låg och beror främst på kronisk sjukdom och operationer. Det finns en tydlig uppföljning och medarbetare är i olika grad på väg tillbaka i full sysselsättning.

✓ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 41 / 68

20230426079999

8 Intressent och väsentlighetsanalys

Uppsala Vatten arbetar för att ha en långsiktig och öppen dialog med sina intressenter. För att förbättra och utveckla bolagets hållbarhetsarbete i linje med intressenternas förväntningar och behov genomförs intressent- och väsentlighetsanalys. den senaste analysen genomfördes under 2020 och en ny är planerad att genomföras under 2023.

8.1 Intressentanalys

Redan 2018 genomfördes en intressentanalys där ett antal intressenter identifierades och grupperades. För varje intressentgrupp identifierades en prioritering (krav, behov, intresse) baserad på intresse och inflytande.

Under 2020 arbetade bolaget vidare med de tidigare identifierade intressenterna och några intressenter lades till. En prioritering gjordes sedan av ledningsgruppen av vilka intressentgrupper som skulle ingå i en efterföljande väsentlighetsanalys samt hur dessa skulle kontaktas.

Intressentgrupp	Aktivitet
Kunder, konsumenter och besökare	Enkätundersökning
Myndigheter och lagstiftning	Bevakning och efterföljning av krav och mål
Medarbetare	Enkätundersökning
Ägare, politiker och tjänstemän	Enkätundersökning
Omvärld och framtid	Benchmarking
Leverantörer	Enkätundersökning

Som grund till en väsentlighetsanalys genomfördes under 2020 en intressentundersökning i form av en enkätundersökning. I denna ställdes bland annat frågor om information och kännedom om Uppsala Vatten samt bolagets prestation. Dessutom fick de svarande svara på vilka, av ett antal hållbarhetsområden, som ansågs vara viktiga för bolaget att arbeta med. De förbestämda hållbarhetsområdena baserades på de olika standarderna från GRI (Global Reporting Initiative, en global oberoende standard), med vissa förenklingar. Det fanns även möjlighet att beskriva med fri text om det fanns ytterligare områden som den svarande ville lägga till. Frågan ställdes också inom vilka områden den svarande själv trodde sig ha störst påverkan på samhälle, miljö eller ekonomi (både positivt och negativt).

Intressentundersökningen besvarades av totalt 332 personer.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 42 / 68

20230426080000

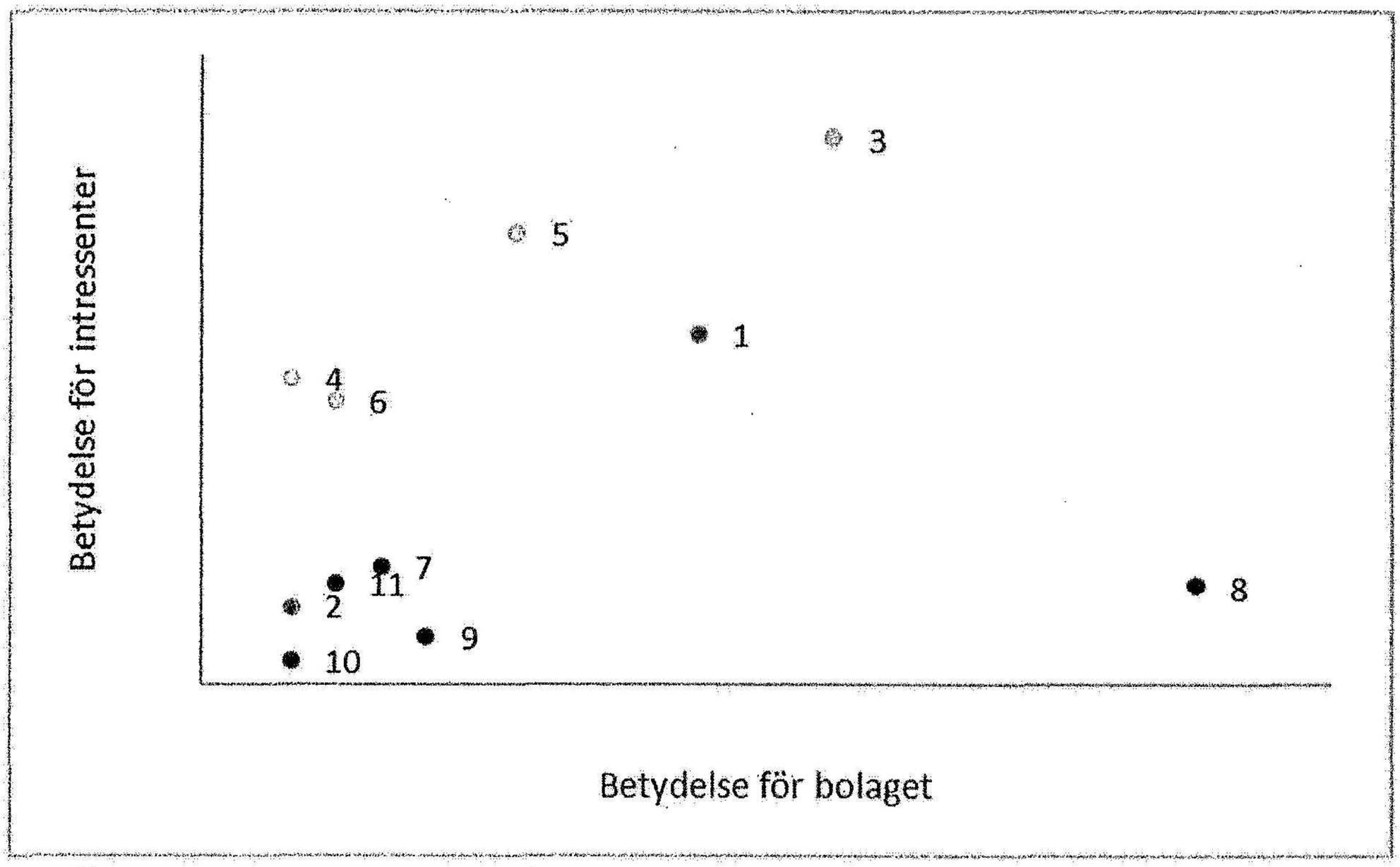
Intressentgrupp	Störst betydelse för intressent	Störst påverkan från intressent
Kunder, konsumenter och besökare	1. Minska utsläpp av skadliga ämnen 2. Säkerställa etiska och rättvisa affärsmetoder där risker för korruption och bestickning minimeras 3. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m.	1. Minska utsläpp av skadliga ämnen 2. Hantera kunders och eget avfall. Förebygger, återanvänder och recirkulerar material och produkter 3. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m.
Leverantörer	1. Leva upp till externa klimat- och miljökrav 2. Säkerställa etiska och rättvisa affärsmetoder där risker för korruption och bestickning minimeras 3. Fatta hållbara investeringsbeslut	1. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m. 2. Minska utsläpp av skadliga ämnen 3. Fatta hållbara investeringsbeslut
Medarbetare	1. Säkerställa en god arbetsmiljö som främjar hälsa och välbefinnande 2. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m. 3. Utveckla anställdas kompetens	1. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m. 2. Hantera kunders och eget avfall. Förebygger, återanvänder och recirkulerar material och produkter 3. Minska utsläpp av skadliga ämnen
Ägare, politiker och tjänstemän	1. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m. 2. Minska utsläpp av växthusgaser 3. Minska utsläpp av skadliga ämnen	1. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m. 2. Hantera kunders och eget avfall. Förebygger, återanvänder och recirkulerar material och produkter 3. Minska utsläpp av skadliga ämnen

8.2 Väsentlighetsanalys

Utifrån den genomförda intressentanalysen utfördes en väsentlighetsanalys. I detta arbete togs även hänsyn till resultatet från den senaste NKI (Nöjd Kund Index) undersökningen. NKI är en regelbundet återkommande undersökning som Uppsala Vatten genomför genom telefonintervjuer med privatpersoner. En öppen fråga om vilka tre hållbarhetsfrågor som den svarande tyckte var viktigast hade lagts till denna gång. Totalt deltog 646 personer i NKI-undersökningen.

Även bolagets ledningsgrupp prioriterade vilka hållbarhetsområden som ansågs vara viktigast. Intressenternas prioriteringar ställdes mot ledningsgruppens för att klargöra förhållandet mellan betydelse för intressenter och för bolaget.

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC Oneflow ID 4430110 Sida 43 / 68

Ekonomisk hållbarhet
1. Fatta hållbara investeringsbeslut
2. Redovisa taxor och priser öppet och transparent och hanterar betydelsen av marknadsmonopol

Miljömässig hållbarhet
3. Skydda vatten genom att reducera användningen och minimera utsläpp m.m.
4. Minska utsläpp av växthusgaser
5. Hantera kunders och eget avfall; Förebygger, återanvänder och recirkulerar material och produkter
6. Ställa tuffa klimat- och miljökrav på våra leverantörer och vid upphandlingar

Social hållbarhet
7. Tillvarata medarbetarnas engagemang genom aktiv kommunikation och öppen dialog
8. Säkerställa en god arbetsmiljö som främjar hälsa och välbefinnande
9. Ha tydliga och lättöverskådliga rutiner vad gäller säkerhet och arbetsmiljö
10. Redovisa öppet och transparent våra kontakter med politiker och myndigheter
11. Kommunicera öppet och ärligt om våra tjänster och produkters påverkan

De områden som lyftes fram i väsentlighetsanalysen utgör centrala delar i bolagets rapportering och återfinns även i bolagets målområden.

- Effektiv vattenanvändning
- Effektiv resursanvändning
- Effektivt klimatarbete
- Effektiv organisation

20230426080002

9. Årsredovisning för Uppsala Vatten & Avfall AB

räkenskapsåret 2022-01-01 till 2022-12-31

20230426080003

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
Styrelse och verkställande direktören för Uppsala Vatten och Avfall AB (556025-0051) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2022-01-01 till 2022-12-31. Bolagets säte är i Uppsala län.

Allmänt om verksamheten

Ägarförhållanden
Uppsala Vatten och Avfall AB ägs till 100 procent av Uppsala Stadshus AB (556500-0642), som i sin tur är helägt av Uppsala kommun.

Viktiga händelser under räkenskapsåret
Uppsala Vatten har sedan i september 2022 ett nytt ägardirektiv som inger möjligheter till ett bredare arbete inom drivmedel och andra energibärare som syftar till att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle. Det nya ägardirektivet möjliggör således att bolaget även etablerar sig inom produktion och distribution av vätgas. I ett första steg kommer Uppsala Vatten tillsammans med Vattenfall att bygga en station för kombinerad vätgastankning och snabbladdning av fordon. Stationen ska stå klar senast 30 september 2023 och kommer att byggas på fastigheten Söderhällby 1:11 i direkt anslutning till regionbussdepån.

Uppsala Vatten har krävt skadestånd av Försvarsmakten för kostnader då grundvatten måste renas från PFAS i bolagets dricksvattenproduktion. Föroreningarna kommer enligt bolagets utredningar från Försvarsmaktens tidigare övningar med brandskum. Bolaget har i slutet av 2021 överklagat efter att ha förlorat i första instans. Försvarsmakten har yttrat sig under våren 2022 och vidhöll då vad man tidigare anfört och menade i stora drag att mark- och miljödomstolens dom varit riktig. Därefter har bolaget yttrat sig i slutet av oktober 2022.

Nya strängare gränsvärden gällande tillåtna halter av PFAS i dricksvattnet har trätt i kraft från och med januari 2023. Övergångsbestämmelser finns fram till 2026. Förslaget innebär en skärpning för Uppsala Vatten och Avfall vad gäller dagens reningsteknik. De ökade kraven på PFAS rening kan få omfattande påverkan på ökade merkostnader både som driftskostnader och ökade investeringskostnader för bolaget.

På Kungsängsverkets avloppsreningsverk planerar bolaget för att rena mer spillvatten från en växande befolkning. Bolaget anlägger och bygger nya reningsprocesser, till exempel läkemedelsrening, högflödesrening, ny biologisk rening, mer långtgående fosforrening och rejektvattenbehandling. Det nya om- och tillbyggda Kungsängsverket dimensioneras för 2050 års uppskattade belastning. Ansökan om nytt miljötillstånd för Kungsängsverket är inlämnad till domstol och kommer gälla anslutning av 330 000 personer.

Åtgärder utifrån bolaget beslutade säkerhetsskyddsanalys påbörjades hösten 2021. Under 2022 har bland annat befattningar inplacerats i säkerhetsklass, rutiner införts för säkerhetsprövning av såväl befintlig som tillkommande personal, upphandlingsrutiner setts över och åtgärder vidtagits och åtgärder vidtagits för att ytterligare stärka IT-säkerheten. Konsekvenserna av analysen kommer även fortsatt att leda till åtgärder inom fysisk säkerhet, personal, IT, informationshantering och upphandling. Den ökade kravbilden innebär ett lärande för organisationen, en initial förändringströskel, ökade kostnader och förändrade arbetssätt och en ändrad säkerhetskultur. De största utmaningarna och kostnaderna uppstår kring åtgärder för att skydda våra IT-tillgångar, hantera informationen säkert samt uppfyllande av säkerhetsskyddskrav på leverantörer vid externa samarbeten och upphandlingar. Detta medför ökade behov av såväl ny kompetens som investeringar på anläggningssidan.

20230426080004

Beslut om underhållsprojekt initierades efter lekmannarevisionens genomlysning av bolaget 2019. Under 2022 har en intern projektledare utsetts för att leda projektet tillsammans med upphandlat konsultstöd. Projektet genomförs med en förstudie som en första inledande fas fram till årsskiftet 2022/2023 där nuläge, önskat läge och nödvändiga strategiska inriktningar kartläggs och beslutas. Efter förstudien kommer sedan utvecklingsprojekt genomföras över en längre tid framåt. De faktiska efterföljande utvecklingsprojekten förutses innebära en större förändring i såväl bolagets underhållsverksamhet, som arbetssätt och stödsystem.

Bolagets ansvar
Föremålet för bolagets verksamhet att inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen av ett fossilfritt och cirkulärt samhälle samt därtill hörande verksamheter.

Syftet är att vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde samt att ansvara för kommunens verksamhet på avfallsområdet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725). Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde.

Bolaget svarar för de delar av avfallshanteringen som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken
Uppsala Vatten och Avfall AB bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken eller livsmedelslagen. Denna verksamhet utgörs i huvudsak av anläggningar inom vatten och avlopp, avfallshantering och sortering samt produktion av biogas. Tillstånden innebär att verksamheterna är förenade med olika villkor för att minimera påverkan på människors hälsa och miljö, vilket också är syftet med bolagets verksamheter.

Verksamheterna bedrivs i enlighet svensk lagstiftning gällande tillstånd. Tillstånden är en grundförutsättning för att Uppsala Vatten och Avfall AB ska kunna bedriva verksamheten.

Hållbarhetsredovisning
Bolaget upprättar hållbarhetsredovisning enligt bestämmelser om hållbarhetsrapport i Årsredovisningslagen 6 kap. Bolaget gör detta integrerat i års- och hållbarhetsredovisningen men skilt från förvaltningsberättelsen. Den information som utgör hållbarhetsredovisningen återfinns på sid 1 – 44.

Framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer
Bolaget befinner sig i en period av stora investeringsbehov. Påverkande faktorer är framförallt en ökad befolkning, förändrade omvärldskrav och klimatförändringar, men även åldrande ledningsnät och teknikutveckling samt ändrade räntenivåer. Behoven är stora i hela branschen för kommunalt vatten och avlopp. Utöver en god planeringsförmåga generellt behöver bolaget bygga vidare på en god ekonomisk framförhållning för att säkerställa finansieringsbehoven, men även balansen mellan kostnader och intäkter över tid.

Likviditeten i bolaget påverkas av framtunga investeringar i vissa exploateringsområden eftersom anslutningsavgifter debiteras sent i investeringsprocessen.

20230426080005

Under 2025 införs fastighetsnära insamling av förpackningar från småhus med flerfackskärl. Befintliga kärl för restavfall respektive matavfall byts ut mot flerfackskärl. Därmed hämtas förpackningarna samtidigt som det kommunala avfallet.

Vi är inne i en lågkonjunktur och det råder en osäkerhet i ekonomin. Inflations- och ränteökningar påverkar bolaget. Höjda priser återfinns inom flertalet områden för bolaget, däribland energi. Det leder till att bolaget kostnadsmassa starkt kommer att påverkas kommande år om nivåerna blir verklighet. Räntekostnaderna påverkas av bolagets befintliga lånenivåer, men även av bolagets ambitiösa investeringsplaner som delvis är lånefinansierat. Brist på material kan försvåra och fördyra projekt och öka ledtider. Osäkerheten som råder är en utmaning och kan i förlängningen innebära behov av taxehöjningar.

Bolaget kommer att ta fram ett ramverk för hållbara finanser, taxonomi, och det är tänkt att fungera som ett gemensamt språk och en måttstock för att klassificera vilka ekonomiska aktiviteter som är miljömässigt hållbara. Taxonomin ska främja jämförbarheten mellan investeringar när det kommer till hållbarhet och motverka grönmålning genom ökad transparens och målet är att följa Parisavtalet och EU:s mål om klimatneutralitet 2050. Taxonomin blir också ett verktyg för att visa hur verksamheten bidrar till hållbar utveckling i den icke-finansiella rapporteringen enligt EU:s direktiv CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive).

Historiskt har bolaget haft överkapacitet i anläggningarna, något som haft stor betydelse för att bolaget har kunnat producera och leverera dricksvatten och omhänderta avloppsvatten i ett starkt växande Uppsala. Den överkapaciteten har nu tagit slut.

Resultat och ställning

Uppsala Vatten och Avfall AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på 4,4 miljoner kronor, vilket är 3,3 miljoner kronor lägre än budget och 6,3 miljoner kronor lägre än föregående år.

För de taxefinansierade monopolverksamheterna ska resultatet i normalfallet vara noll då uppkomna överskott/underskott regleras mot balansposterna ”förutbetalda avgifter” i balansräkningen.

VA-monopolet gör ett överskott på 7,1 miljoner kronor vilket är 2,5 miljoner kronor lägre än budget och 43,6 mnkr lägre än föregående år. Överskottet regleras mot balansposten förutbetalda avgifter, varför den kvarvarande skulden till abonnenterna uppgår till 96,1 miljoner kronor vid årets slut. De debiterade brukningsintäkterna är högre jämfört med föregående år dels på grund av taxehöjning, som genomfördes 1 april 2021 med 6 %, får full effekt år 2022 men främst pga av tidigare ej debiterade brukningsintäkter avseende allmän platsmark för perioden 20200401-20221231. Det kompenseras fullt ut av fler anställd personal, ökade kostnader på grund av rådande säkerhetsläge exempelvis hög inflation, ökade räntenivåer samt försämrad kronkurs.

Avfall under kommunens ansvar gör ett överskott på 17,5 miljoner kronor, vilket är 16 miljoner kronor högre än budgeterat och förgående år uppstod ett underskottet om 26,6 miljoner kronor. Huvudförklaringarna mot föregående år avser främst årets taxehöjning för säck/kärl. Underskottet regleras mot balansposten förutbetalda avgifter, varför den kvarvarande skulden till abonnenterna uppgår till 20,2 miljoner kronor vid årets slut.

Resultatet från den konkurrensutsatta verksamheten uppgår till 4,4 miljoner kronor, vilket är 3,3 miljoner kronor lägre än budgeterat resultat och 6,2 miljoner kronor lägre mot föregående år. Hovgården gör ett resultat på 4,8 miljoner kronor och biogasverksamheten redovisade ett negativt resultat på 0,5 miljoner kronor. Huvudförklaringarna till det lägre resultatet jämfört med föregående år avser främst att produktionsstöd för biogas inte finns med för 2022, då produktionsstöd för biogas inte utgår vid överkompensation.

Nettoomsättningen i bolaget uppgår till 848 miljoner kronor varav 58 % avser VA-verksamheten och 42 % avser avfallsverksamheten.

20230426080006

Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 566 miljoner kronor. Jämfört med budget är årets investeringar 6 miljoner kronor högre, och 101 % är upparbetade. Merparten av investeringarna hänförs till VA-verksamheten med 467 miljoner kronor, där nyanläggning av VA-ledningar, utbyggnad av Kungsängsverket och Storvreta vattenverk utgör en stor del. Resterande 99 miljoner kronor avser investeringar i avfallsverksamheten varav ungefär hälften avser utbyggnad av nya återvinningscentraler. Årets investeringsutfall är 180 miljoner högre än föregående års utfall. Självfinansieringsgraden, det vill säga andelen egenfinansierade investeringar, uppgår 2022 till 42 %.

Bolagets upplåning, via kommunens finansenhet, uppgår till 2 300 miljoner kronor, hela upplåningen avser VA-verksamheten per den 31 december 2022. Bolagets saldo på koncernvalutakontot, inklusive checkräkningskredit på 200 miljoner kronor, uppgick till 65 miljoner kronor per den 31 december 2022. Den utnyttjade checkräkningskrediten på 135 miljoner kronor redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen till Uppsala kommuns finansförvaltning.

Förutbetalda avgifter
VA-monopolet redovisar ett överskott på 7,1 miljoner kronor, vilket gör att utgående skuld till abonnenterna för förutbetalda brukningsavgifter nu uppgår till 96,1 miljoner kronor.

Monopolverksamhet Avfall redovisar ett överskott på 17,5 miljoner kronor, vilket gör att årets utgående skuld till hushållsavfallsabonnenterna för förutbetalda avgifter uppgår till 20,2 miljoner kronor.

Vattenkonsumtionen
Vattenkonsumtionen är lägre jämfört mot föregående år (-0,9 %) och antal anslutna ökade med 2 111 bostäder mot föregående år.

Investeringar (mnkr)	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**
Investeringar i produktion vatten	61	41	35	27
Investeringar i distribution vatten	83	82	78	57
Investeringar i avledning spill- o dagvatten	149	172	169	133
Investeringar i behandling avlopp	165	45	26	23
Investeringar i biogas	34	16	19	15
Investeringar i återvinning/deponi	16	10	7	12
Investeringar i återvinningscentraler	46	17	6	6
Övriga investeringar	12	2	9	5

Ekonomisk sammanställning (tkr)	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**
Nettoomsättning	847 762	699 048	638 208	609 001
Resultat efter finansiella poster	4 367	10 641	29 642	35 429
Rörelsemarginal (%)	3,7%	4,3%	7,8%	9,5%
Balansomslutning	4 076 946	3 617 125	3 379 820	3 258 076
Soliditet (%)	9,7%	10,9%	11,5%	11,9%
Självfinansieringsgrad (%)	42%	67%	85%	49%
Medeltal anställda	320	291	248	236

20230426080007

Förändring av eget kapital (tkr)

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2021-01-01	**5 000**	**111**	**0**	**0**	**5 111**
Överföring resultat föregående år	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Erhållet aktieägartillskott	0	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	1 634	0	1 634
Utgående balans 2021-12-31	**5 000**	**111**	**1 634**	**0**	**6 745**
Överföring resultat föregående år	0	0	0	0	0
Utdelning	0	0	0	0	0
Erhållet aktieägartillskott	0	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	1 214	1 214
Utgående balans 2022-12-31	**5 000**	**111**	**1 634**	**1 214**	**7 959**

Förslag till resultatdisposition (tkr)
Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

Balanserade resultat	1 633 622
Årets resultat	1 213 760
disponeras så att:	
i ny räkning överförs	**2 847 382**

20230426080008

RESULTATRÄKNING, (tkr)

	Not	2022	2021
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3	847 762	699 048
Punktskatter		-8 776	-4 973
Övriga rörelseintäkter		13 572	19 533
Summa rörelsens intäkter	3,4	**852 558**	**713 608**
Rörelsens kostnader			
Köp av entreprenadtjänster	4	-101 294	-81 578
Övriga externa kostnader	4,5,7	-371 051	-279 294
Personalkostnader	6	-202 884	-181 600
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar		-146 117	-140 424
Summa rörelsens kostnader		**-821 346**	**-682 896**
Rörelseresultat	3	**31 212**	**30 712**
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter		241	227
Räntekostnader	8	-27 086	-20 298
Finansnetto		**-26 845**	**-20 071**
Resultat efter finansiella poster	3	**4 367**	**10 641**
Bokslutsdispositioner	9	-3 605	-13 318
Resultat före skatt		**761**	**-2 677**
Skatt på årets resultat	10	453	4 311
Årets resultat		**1 214**	**1 634**

20230426080009

BALANSRÄKNING (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	11		
Byggnader/fastigheter		361 025	389 695
Mark och markanläggningar		57 453	43 964
Markinventarier, ledningsnät/anordning		2 145 801	2 107 794
Maskiner/inventarier o tekniska andra anläggningar		260 465	264 930
Pågående nyanläggning		809 747	411 669
Summa materiella anläggningstillgångar		**3 634 491**	**3 218 053**
Finansiella anläggningstillgångar			
Fordringar hos förvaltning o företag i kommunkoncernen	12	216 044	216 044
Uppskjuten skattefordran	13	30 411	29 959
Övriga långfristiga fordringar		0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		**246 455**	**246 003**
Summa anläggningstillgångar		**3 880 946**	**3 464 056**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		129 973	113 207
Fordringar koncernföretag	12	22 184	11 964
Skattefordringar		4 018	4 018
Övriga fordringar		3 208	2 512
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	14	36 617	21 368
Summa kortfristiga fordringar		**196 000**	**153 069**
Kassa och bank		**0**	**0**
Summa omsättningstillgångar		**196 000**	**153 069**
SUMMA TILLGÅNGAR		**4 076 946**	**3 617 125**

20230426080010

BALANSRÄKNING, forts (tkr)

EGET KAPITAL OCH SKULDER		2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	15	5 000	5 000
Reservfond		111	111
Summa bundet eget kapital		**5 111**	**5 111**
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		1 634	0
Årets resultat		1 214	1 634
Summa fritt eget kapital	16	**2 847**	**1 634**
Summa eget kapital		**7 958**	**6 745**
Obeskattade reserver		**488 234**	**488 234**
Avsättningar	17	**44 842**	**44 126**
Långfristiga skulder			
Skuld Uppsala kommun		1 983 158	1 929 553
Övriga långfristiga skulder		636 191	598 355
Summa långfristiga skulder	18	**2 619 349**	**2 527 908**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		134 791	112 990
Skuld till koncernföretag	18	444 625	222 582
Skuld koncernkonto	19	134 670	55 201
Skatteskuld		0	0
Övriga skulder		0	0
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	20	202 476	159 339
Summa kortfristiga skulder		**916 563**	**550 112**
SUMMA SKULDER & EGET KAPITAL		**4 076 946**	**3 617 125**

20230426080011

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	31 212	30 712
Justering för poster, ej i kassaflödet		
- avskrivningar	146 117	140 424
- Realisationsvinster/- förluster vid försäljning/ utrangering av inventarier	1 604	2 908
- Avsättningar	716	9 034
- övriga ej kassapåverkande poster		
Ränteintäkter	241	227
Räntekostnader	-21 148	-19 231
Betald inkomstskatt	-2 846	-3 646
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	**155 896**	**160 428**
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av rörelsens fordringar	-42 931	9 804
Förändring av rörelsens skulder	163 360	2 667
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**276 325**	**172 899**
Investeringsverksamhet		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-565 675	-385 344
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1 515	117
Ökning(-) minskning(+) av övriga finansiella tillgångar	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-564 160**	**-385 227**
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	450 000	500 000
Amortering av lån	-200 000	-300 000
Ökning(+) minskning(-) långfristiga skulder	37 835	12 328
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**287 835**	**212 328**
Minskning/ökning av likvida medel	**0**	**0**
Likvida medel från årets början	**0**	**0**
Likvida medel vid periodens slut	**0**	**0**

20230426080012

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper
Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 årsredovisning och koncernredovisning (K3). Uppsala Vatten och Avfalls AB:s taxefinansierade verksamhet för vatten och avlopp lyder under Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). VA-verksamheten är ett s.k. naturligt monopol och lyder under nämnda speciallagstiftning. En allmän förutsättning är kommunallagens självkostnadsbegrepp samt att vattentjänstlagen anger att avgifterna inte får överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen. Dessa förutsättningar påverkar redovisningsprinciperna för Uppsala Vatten och Avfall AB generellt, utöver årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens principer, och kommenteras särskilt för vissa områden nedan.

Redovisningsprinciper är oförändrade mot föregående år.

Tydlig särredovisning
Bolagets verksamhet regleras strikt via lagar, exempelvis VA-lagstiftningen. Det innebär att de taxefinansierade monopolverksamheternas ekonomi måste vara tydligt särredovisad utifrån abonnenternas perspektiv, medan den konkurrensutsatta verksamheten redovisas enligt gängse redovisningsprinciper. Överskott av abonnenternas förutbetalda avgifter i monopolverksamheterna för VA och Avfall redovisas både som kort- och långfristig skuld i bolagets balansräkning och inte som en del av eget kapital.

Den taxefinansierade verksamhetens redovisning skall inte påverka resultaträkningen, utan uppkomna resultat i VA- eller Avfallsmonopolet regleras mot förutbetalda avgifter från abonnenterna. Det resultat som syns i bolagets resultaträkning skall därför enbart komma från den konkurrensutsatta verksamheten.

Koncerntillhörighet
Moderföretaget som upprättar koncernredovisningen i vilken Uppsala Vatten och Avfall AB ingår är Uppsala Stadshus AB (org.nr 556500-0642) med säte i Uppsala. Ägaren till moderföretaget för hela koncernen är Uppsala kommun (org.nr 212000-3005).

Hantering av överskott/underskott i monopolverksamheten
När avgiften över- eller understiger kostnaderna särredovisas dessa i balansräkningen under rubriken "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter" under kortfristiga skulder. Periodiseringen av avgifterna återläggs normalt de närmaste tre åren i samband med en taxesänkning eller att nödvändiga kostnadsökningar uppstår.

Fond för framtida investeringar
Överuttag kan även avsättas till en investeringsfond för framtida nyinvesteringar som gynnar hela taxekollektivet. Fonden löses upp i takt med kostnaderna, såsom avskrivningar, tas för den specifika investeringen.

Redovisning av anläggningsavgifter
Avgifter som avser att täcka direkta kostnader intäktsförs direkt över resultaträkningen. Den del av anläggningsavgiften som avser att täcka investeringen periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs (avskrivningen).

20230426080013

Intäktsredovisning
Prissättning för försäljning av bolagets produkter och tjänster som bland annat regleras i VA-lagen sker med hänsyn till självkostnadsprincipen. Periodisering av debiterade taxeavgifter sker med beaktande av Redovisningsrådets rekommendation nr 11, Intäkter. Intäkter redovisas för den period de avser. Övriga intäkter och avgifter är marknadsmässiga och avser även intäkter från Hovgården och Biogasen.

Redovisning av leasingavtal
Uppsala Vatten och Avfall AB redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Avser hyra. Se not 5

Ersättning till anställda efter avslutad anställning
Kortfristiga ersättningar utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester och betald sjukfrånvaro. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar vid uppsägning utgår om företaget beslutar att avsluta en anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande eller då en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång i utbyte mot sådan ersättning. Om ersättningen inte ger företaget någon framtida ekonomisk fördel redovisas en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller informell förpliktelse att lämna sådan ersättning. Ersättningen värderas till den bästa uppskattningen av den ersättning som skulle krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

På Uppsala Vatten finns endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare utöver dessa avgifter. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Deponifond
Mark som används för avfallshantering vid Hovgården ska återställas då verksamheten upphör. Avsättning har skett för fondering av medel för den framtida återställningen. Fonderingen är beräknad utifrån ett nuvärde på den bedömda framtida återställningskostnaden. Deponifonden löses upp vartefter återställningsarbetet utförs. Deponifondens storlek bedöms vara tillräckligt stor för att täcka den framtida återställningskostnaden.

Anläggningstillgångar
Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. Avskrivningar på anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens värde skrivs av linjärt över dess beräknade nyttjandeperiod med start månaden efter det att anläggningen tas i bruk.

20230426080014

Följande avskrivningstider tillämpas:		
Fastigheter/byggnader	10-50 år	
specifikation komponentindelning	*stomme*	*40-50 år*
	elinstallationer	*25 år*
	VVS	*10-20 år*
Markanläggningar	10-50 år	
Markinventarier inklusive ledningsnät 1)	10-70 år	
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5-30 år	
Fordon	5-10 år	
Övriga inventarier	3-10 år	

1) Ledningsnät och biogasanläggningen omfattas skattemässigt av inventariereglerna.

Anläggningstillgångarnas redovisade värde prövas löpande beträffande eventuellt nedskrivningsbehov. Vid händelser eller ändrade förutsättningar som indikerar att det bokförda värdet överstiger återvinningsvärdet skrivs anläggningstillgången ned till återvinningsvärdet. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Materiella anläggningstillgångar inom va-verksamheten, som lyder under lagen om allmänna vattentjänster, nedskrivnings prövas inte.

Finansiella instrument
Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.
Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Uppsala Vatten och Avfall AB blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.
Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.
Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar
Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Kundfordringar redovisas till ett belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Kundfordrans förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

Låneskulder och leverantörsskulder
Leverantörsskuld tas upp i balansräkningen när faktura har erhållits. Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas. Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

20230426080015

Inkomstskatt
Redovisad aktuell skatt innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, uppskjuten skatt och justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Värdering av samtliga skatteskulder och skattefordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas. För poster som redovisas i resultaträkningen redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Se not 10 och not 12.
Skatter redovisas i resultaträkningen förutom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

Avsättningar
Företaget gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Företaget nuvärdesberäknar förpliktelser som väntas regleras efter mer än tolv månader. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som övrig kostnad.

Bokslutsdispositioner
Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.
Lämnade och mottagna koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Offentliga bidrag
Uppsala Vatten och Avfall AB erhåller offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation. Dessa erhålls i förskott och redovisas då som skuld. I takt med att villkoren uppfylls reduceras skulden och en övrig intäkt redovisas.

Ett offentligt bidrag som inte är förenat med krav på framtida prestation redovisas som övrig intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts.

Ett offentligt bidrag som hänför sig till förvärv av en anläggningstillgång, redovisas som en förutbetald intäkt. Denna post löses upp linjärt över tillgångens nyttjandeperiod och redovisas då som en intäkt i posten övriga intäkter.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

Definition av nyckeltal
- Soliditet: justerat eget kapital/totala tillgångar
- Rörelsemarginal: rörelseresultatet/nettoomsättningen
- Självfinansieringsgrad: investeringar finansierade via egna medel

20230426080016

Not 2 Uppskattningar och bedömningar
Uppsala Vatten och Avfall AB gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år behandlas i huvuddrag nedan.

Skadestånd och juridiska processer
Skadestånd, exempelvis vid skyfall, bedöms vid uppkomst och löpande över utbetalningstid. Om bolaget är involverad juridiska processer uppskattas inte motparts rättegångskostnad.

Not 3 Rörelsens intäkter mm	**2022**	**2021**
VA-verksamheten	490 728	419 497
varav avsättning brukningsavgiftsfond	*-7 110*	*-50 705*
varav upplösning investeringsfond	*3 705*	*3 705*
varav avsättning anläggningsfond	*-21 837*	*-16 799*
Avfallsverksamheten	361 830	294 112
varav upplösning hushållsavfallsavgifter	*-17 469*	*26 604*
varav upplösning investeringsbidragsfond	*3 183*	*2 740*
Summa intäkter	**852 558**	**713 609**

Rörelseresultat		
VA-verksamheten	26 678	19 925
Avfallsverksamheten	4 534	10 787
	31 212	**30 712**

Resultat efter finansiella poster		
VA-verksamheten	0	0
Avfallsverksamheten	4 367	10 641
	4 367	**10 641**

Not 4 Uppgift om inköp och försäljning inom Kommunkoncernen	**2022**	**2021**
Försäljning	14%	13%
Inköp	5%	5%

Not 5 Revisorers arvode	**2022**	**2021**
Revisionsuppdrag:		
PWC	276	260
Lekmannarevisorer	26	20
Summa revisionsuppdrag	**302**	**280**

20230426080017

Skatterådgivning:		
Ernst & Young	65	79
Övriga tjänster:		
PWC	292	574
Summa arvode	**659**	**933**

Not 6 Antal anställda, sjukfrånvaro, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	2022	**2021**
Antal anställda	320	291
varav kvinnor	*123*	*108*
varav män	*197*	*183*

Löner och sociala avgifter

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse, VD och övriga anställda i tkr. Styrelsen består av 4 kvinnor och 7 män. Företagsledningen består av 6 kvinnor och 5 män.

Löner och andra ersättningar	**2022**	**2021**
Styrelse och verkställande direktör	1 807	1 629
Övriga anställda	148 572	136 742
Totalt	**150 379**	**138 371**
Pensions- och övriga sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	300	265
Pensionskostnader för övriga anställda	11 241	10 757
Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal	46 809	43 332
Totalt	**58 350**	**54 354**

VD har från sin sida en uppsägningstid om 6 månader mot bolaget. Vid uppsägning från bolagets sida är uppsägningstiden 6 månader samt utgår 12 månaders omställningsersättning.

Avgångsvederlag belastar årets resultat med 1 755 tkr.

Not 7 Operationella leasingavtal	**2022**	**2021**
Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	11 074	7 700
Framtida minimileaseavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal:		
Ska betalas inom 1 år	16 300	10 600
Ska betalas inom 2-5 år	41 000	47 800
Ska betalas senare än 5 år	34 700	41 900

20230426080018

Not 8 Räntekostnader och liknande resultatposter	**2022**	**2021**
Räntekostnader till koncernföretag, inkl kostnad checkräkning	27 052	20 286
Övriga räntekostnader	34	12
Totala räntekostnader	**27 086**	**20 298**

Not 9 Bokslutsdispositioner	**2022**	**2021**
Lämnat koncernbidrag	3 605	13 318
Erhållet koncernbidrag	0	0
Summa bokslutsdispositioner	**3 605**	**13 318**

Not 10 Skatt på årets resultat	**2022**	**2021**
Aktuell skatt på årets resultat	0	0
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	0	60
Uppskjuten skatt på årets resultat	1 181	1 016
Ej tidigare redovisad uppskjuten skatt	0	2 507
Skattereduktion inventarier 3,9 %	-728	728
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Summa redovisad skatt	**453**	**4 311**
Redovisat resultat före skatt	**761**	**-2 677**
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (20,6% år 2021 och 2022):	-157	552
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-154	-299
Ej skattepliktiga intäkter	764	763
Aktuell skatt åter från tidigare år	0	60
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	0	2 507
Skattereduktion inventarier 3,9%	0	728
Skatteeffekt pga av förändring av skattesats	0	0
Redovisad aktuell skatt	**453**	**4 311**

Not 11 Materiella anläggningstillgångar		**2022**	**2021**
Fastigheter och byggnader			
Ingående anskaffningsvärde		797 251	797 251
Omklassificering		0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		**797 251**	**797 251**
Ingående avskrivningar		-407 556	-378 705
Årets avskrivningar		-28 670	-28 851
Utgående ackumulerade avskrivningar		**-436 226**	**-407 556**
Utgående redovisat värde	*1)*	**361 025**	**389 695**

✔ Signerat 2023-02-28 17:12:36 UTC

20230426080019

Mark och markanläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	59 688	53 280
Omklassificering	15 578	6 408
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**75 266**	**59 688**
Ingående avskrivningar	-15 724	-13 724
Årets avskrivningar	-2 089	-2 000
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-17 813**	**-15 724**
Utgående redovisat värde *1)*	**57 453**	**43 964**
Pågående nyanläggning		
Ingående anskaffningsvärde	411 669	325 880
Årets nyanskaffning	565 675	385 344
Omklassificering	-167 597	-299 555
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**809 747**	**411 669**
Markinventarier, ledningsnät/anordning		
Ingående anskaffningsvärde	2 708 960	2 465 420
Omklassificering	117 592	250 100
Utrangering	0	-6 560
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**2 826 552**	**2 708 960**
Ingående avskrivningar	-601 166	-528 592
Årets avskrivningar	-79 585	-76 227
Utrangering	0	3 653
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-680 751**	**-601 166**
Utgående redovisat värde *2)*	**2 145 801**	**2 107 794**
Maskiner/inventarier o andra tekniska anläggn	**2022**	**2021**
Ingående anskaffningsvärde	429 789	389 343
Omklassificering	34 430	43 046
Utrangering	-5 284	-2 600
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**458 935**	**429 789**
Ingående avskrivningar	-164 859	-134 112
Årets avskrivningar	-35 776	-33 347
Utrangering	2 165	2 600
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-198 470**	**-164 859**
Utgående redovisat värde *2)*	**260 465**	**264 930**

1) Taxeringsvärde på mark/byggnad ej åsatt

2) Biogasanläggningen klassificeras delvis som inventarie, totalt kvarvarande anskaffningsvärde 244 950 tkr varav årets anskaffning uppgår till 3 152 tkr och ackumulerade avskrivningar är - 99 757 tkr. Restvärdet per 221231 är 145 193 tkr.

Not 12 Fordringar hos koncernbolag/kommunen	**2022**	**2021**
Ingående saldo	228 008	241 409
Tillkommande/avgående fordringar, netto	10 219	-13 401
Amorteringar/avgående fordringar		
Summa utgående fordringar	**238 227**	**228 008**

20230426080020

Not 13 Uppskjutna skattefordringar	**2022**	**2021**
Ingående saldo	29 959	25 708
Tillkommande skattefordringar	453	4 251
Återförda skattefordringar	0	0
	30 411	**29 959**

Se även not 10 Skatt på årets resultat.

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**2022**	**2021**
Förutbetalda hyror	3 361	1 964
Övriga förutbetalda kostnader	15 321	6 799
Upplupna intäkter	17 935	12 605
Summa förutbetalda kostnader och upplupna	**36 617**	**21 368**

Not 15 Antal aktier och kvotvärde	**Antal aktier**	**Kvotvärde (tkr)**
Antal A-aktier	5 000	1 000

Not 16 Förslag till resultatdisposition (kr)

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

	2022	**2021**
Balanserade resultat	1 634	0
Årets resultat	1 214	1 634
	2 847	**1 634**
disponeras så att:		
i ny räkning överföres	**2 847**	**1 634**

Not 17 Avsättningar	**2022**	**2021**
Avsättningar för skatter, ej uppskjuten skatt	0	0
Avsättning för rättegångskostnader PFAS	8 332	8 332
Deponifond Hovgårdens avfallsanläggning	36 510	35 794
	44 842	**44 126**

Saldot ökar i takt med beräknad diskonteringsränta 716 tkr år 2022. Avsättning motsvaras av ett framtida åtagande att återställa deponin.

20230426080021

Not 18 Långfristiga skulder		**2022**	**2021**
Kommuninternt lån VA	*1)*	2 300 000	2 050 000
Kommuninternt lån Avfall	*1)*	0	0
Skulder, USAB		83 158	79 553
Förutbetalda anläggningsavgifter		521 815	499 979
Investeringsfond (VA)		41 286	44 991
Investeringsbidragsfond (Avfall)		73 090	53 385
Summa långfristiga skulder		**3 019 349**	**2 727 908**

Spec not 18 - Förfallotid skulder		**2022**	**2021**
Förfaller mellan 0 och 1 år efter balansdagen			
Skulder till kommunen	*1)*	400 000	200 000
Övriga skulder			
Totalt		**400 000**	**200 000**
Förfaller mellan 2 och 5 år efter balansdagen			
Skulder till kommunen		1 500 000	1 150 000
Övriga skulder			
Totalt		**1 500 000**	**1 150 000**

Förfaller senare än 5 år efter balansdagen	**2022**	**2021**
Skulder till kommunen	400 000	700 000
Övriga skulder	636 190	598 355
Totalt	**1 036 190**	**1 298 355**

1) 400 000 tkr ligger som kort skuld till koncernföretag i balansräkningen, år 2022

Bolaget använder sig inte av finansiella instrument (Derivat) i sin kredithantering. Avsikten är att förnya krediterna efter slutförfallodagen. Alla lån är med fast ränta. Den genomsnittliga räntan är vid årsskiftet 1,19 % (1,03%). Den genomsnittliga kapitalbindningstiden är 3,01 år (3,47 år).

Not 19 Checkräkningskredit	**2022**	**2021**
Beviljad kredit	200 000	200 000
Utnyttjad kredit	-134 670	-55 201
Totalt outnyttjad kredit	**65 330**	**144 799**

20230426080022

Not 20 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	**2022**	**2021**
Upplupna semesterlöner	7 050	7 144
Upplupna sociala avgifter	2 215	2 245
Upplupna lönekostnader	0	0
Förutbetalda brukningsavgifter	96 074	88 964
Förutbetalda hushållsavfallsavgifter	20 185	2 716
Övriga upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	76 952	58 270
Summa upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	**202 476**	**159 339**

Not 21 Väsentliga händelser efter balansdagen

Den 21 december 2022 kom en dom från Tribunalen om att ogiltigförklara EU-kommissionens beslut att godkänna Sveriges skattebefrielse av biogas och biogasol för perioden 2021–2030. Tribunalen kritiserar i första hand hur Kommissionen genomfört beslutsprocessen. Bolagets biogas erhåller skattebefrielse. Om domen kommer att överklagas till EU-domstolen eller inte kommer leda till stor osäkerhet om skattebefrielsens giltighet. Eftersom de ekonomiska konsekvenserna av domen beror på en rad faktorer, som för närvarande är okända, är bolagets bedömning i dagsläget att den inte har någon påverkan på resultatet i bokslutet. Bolaget kommer att följa effekten av domen framgent.

Uppsala Vatten och Avfall AB
Organisationsnummer 556025-0051

20230426080023

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Rickard Malmström
Ordförande

Monica Östman
1:e vice ordförande

Cecilia Hamenius
2:e vice ordförande

Rolf Eriksson

Moa Wikén

Elin Vestman

Kim Eklöf

Lars Harlin

Christer Lydig

Örjan Berglund

Henric Colliander

Sigrid De Geyter
VD

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Niclas Bergenmo
Auktoriserad revisor

Deltagare

UPPSALA VATTEN OCH AVFALL AB 556025-0051 Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-27 19:39:42 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: CHRISTER LYDIG — Datum

Christer Lydig

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-28 16:28:24 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: RICKARD MALMSTRÖM — Datum

Rickard Malmström

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-24 14:12:13 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: MONICA ÖSTMAN — Datum

Monica Östman

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-28 13:41:10 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Amelie Barbro Cecilia Hamenius — Datum

Cecilia Hamenius

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-25 09:34:26 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Rolf Lars Axel Eriksson — Datum

Rolf Eriksson

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-26 20:11:34 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: MOA WIKÉN — Datum

Moa Wikén

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-26 19:09:27 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Elin Vestman — Datum

Elin Vestman

Leveranskanal: E-post

20230426080024

20230426080025

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-28 12:32:10 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: KIM EKLÖF

Datum

Kim Eklöf

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-28 14:17:04 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Lars Åke Harlin

Datum

Lars Harlin

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-25 14:50:12 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: ÖRJAN BERGLUND

Datum

Örjan Berglund

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-27 19:07:56 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Henric Magnus David Colliander

Datum

Henric Colliander

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-27 19:57:10 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Sigrid Simonne Georgette De Geyter

Datum

Sigrid De Geyter

Leveranskanal: E-post

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-28 17:12:36 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Johan Erik Niclas Bergenmo

Datum

Niclas Bergenmo

Granskningsledare

Leveranskanal: E-post

Bestyrkt kopia

Jag intygar att kopian stämmer överens med originalet

Henric Enskär 2023-04-24

20230608708597

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Uppsala Vatten och Avfall AB, org.nr 556025-0051

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Uppsala Vatten och Avfall AB för år 2022. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 45-66 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Uppsala Vatten och Avfall ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Uppsala Vatten och Avfall AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Uppsala Vatten och Avfall AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-44. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

20230607085598

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Uppsala Vatten och Avfall AB för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Uppsala Vatten och Avfall AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

20230607085599

pwc

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Niclas Bergenmo
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2023-02-28 17:12:07 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Johan Erik Niclas Bergenmo — Datum

Niclas Bergenmo
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

20230607086000

Jag intygar att denna kopia stämmer med originalet

Henrik Enstär 2/6 -23